Poštnina plačana v gotovini. Leto LXII V Ljubljani, v nedeljo 6. maja 1934 Štev. 103 a Cena 2 Din

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENEC

Ček. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inserate; Sarajevo štv. 7563 Zagreb štv. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Dobro izprašajte vest!

Prihodnji teden bo zboroval protituberkulozni kongres. To bo zborovanje plemenitih mož, strokovnjakov, znanstvenikov, zdravnikov in državnikov, ki se bodo posvetovali, kako bi človeštvo rešili strašne morilke jetike. Kdo ne bi takemu prizadevanju iz vsega srca želel popolnega uspeha! Kaj bi človek izgubljal besede o važnosti takega prizadevanja. Vzroki te strašne bolezni so znanstveno že davno ugotovljeni. Treba je le odločno zavihati rokave in te vzroke odstraniti. Tak bi bil logičen zaključek znanstvenega razmišljanja o tej socialni bolezni. Bojimo se pa, da vse znanstvene ugotovitve ne bodo dovolj močne in glasne, da bi mogle svet nagnati k delu, da izvrši svojo dolžnost. Morda pa izpraševanje vesti na kongresu vseeno ne bo brez dobrih uspehov. Samo temeljito bo treba to vest izprašati, na vse strani in brez vseh ozirov!

Hodim po predmestni ulici. Naenkrat mi udari odnekod — kakor izpod tal — v nos zatohel, dušljiv, vlažen in plesnjiv zrak. Ozrem se in vidim, da to prihaja iz odprtega okna globoke kleti. Ko drugič grem mimo, je bila jesenska noč. Iz istega okna mi zopet udari enaka sopara, še bolj zgoščena in težka. Obenem zaslišim iz kleti, kako tam doli kašlja otrok, drugi manjši, ki se je menda pravkar predramil, pa zajoče in kliče mamo. Moj Bog! Tam doli, dva metra pod vlažno zemljo, prebivajo ljudje, spe otročiči! Leto in dan, leto za letom. Sedaj poznam otročičke, bledi so in bolni. Gospodje, ki boste prišli na ta plemeniti kongres, prosim vas, organizirajte poučen izlet po naših predmestjih, kjer boste našli kotišč ljudske smrti toliko, da vas bo groza!

Vsaka hiša, ki se na novo gradi, ima podzemlje (to se pravi: kleti) prirejeno za človeška bivališča. To je v zadnjih letih postala moda ali pa dobičkanosen kšeft, kaj jaz vem! Vem le toliko, da včasih revni ljudje pri nas niso stanovali po kleteh. Po mojem bi zaslužil smrtno kazen človek, ki je prvi dal nagib za to, da smejo ali pa morajo ljudje stanovati v vlažnem štirikotnem zaboju pod zemljo. Želel bi kongresu, ki se bo zbral, tako moč, da bi najstrožje prepovedal podzemlje oddajati za stanovanja. In naše občine bi morale dobiti nalog, da vsa stanovanja strogo pregledajo. To bi bil prvi ukrep za odpravo jetike!

Prašajte te reveže, ki prebivajo po kleteh: »Zakaj pa stanujete v kleti, ko vendar veste, kako škodljivo je to za vas in vaše otroke?« In vedno ti odgovore: »Še Bog, da zmoremo to najemnino! 150 Din samo plačujemo na mesec, ko mož na teden ne zasluži več ko 150 Din. Še za to gre trda, kako bi mogli plačevati po 200 in več Din kje drugje!« To so odgovori, ki jasno razodevajo drugi vzrok ljudske morilke. Delavci-očetje danes zaslužijo po 3 Din na uro. Lakota tare starše in otroke. Je pa znano, da mnogokje — n. pr. v predilniški in tkalski stroki — delavke ne zaslužijo več ko 6—10 Din na dan za 8 urno delo. Osem ur dela dekle v prahu, se borno hrani, zvečer pa vsa utrujena in lačna caplja morda v snegu in dežju domov po uro ali dve daleč, kjer mora dostikrat opraviti še gospodinjska dela, šivati, krpati, prati. In zjutraj mora biti navsezgodaj na nogah, dve uri hoje v tovarno ter nato zopet 8 ur dela v prahu. Dan za dnem, noč za nočjo! Ne more si privoščiti ne tople obleke, ne dobre hrane, nima počitka, ne spanja. Teh vzgledov bede in nezakrivljene revščine je na tisoče — samo v Ljubljani. Gospodje s kongresa naj bi pregledali te razmere. In zopet bi želel, da bi bila njihova beseda odločilna in močna dovolj, da bi kar diktatorično usekala vmes ter to zlo izdrla pri korenini. Diktatura bi bila tu blagoslov, ko na drugi strani tako čisto manjka ljubezni in vsake pravičnosti.

Bodimo ljudje, mislimo po človeško ter se skušajmo zamisliti v položaj takega delavca, ki mu njegovi otroci umirajo v nezdravih luknjah, ki mu žena toži, da slabi in da ni kruha za otročičke. Doma je žalost, boleżen, lakota. Treba je že precej možatosti, da ga ne bi to ali ono vabilo zmamilo v beznico, kjer se za nekaj grošev napije in omami, da pozabi na žalost in skrb. Tako se polnijo beznice, tako se težko prigarani dinarčki zapravljajo. Med tobakovim dimom, smradom, vinom, gerušem in v fizično in moralno nezdravem ozračju tak mož končno pozabi misliti na dom. V beznicah, polnih bacilov, pridušanja in greha, malikuje revež kralju Alkoholu. Posledica je jetika. Te beznice, ki jih je čedalje več in ki se dan na dan katera nanovo odpre, bi bilo treba zapreti, brezpogojno zatreti, če hočemo govoriti o boju proti jetiki.

Le izprašujmo si vest! Že tu so našteti trije glavni socialni grehi družbe nad človekom. Pa bi šlo to naštevanje v nedogled, ko bi se ljudje ne naveličali poslušati. Tako smo otopeli do trpljenja svojih soljudi, da danes ne vidimo več greha tam, kjer smo še včeraj videli vnebovpijoče zlo in hudobijo. Zato je prav, da protituberkulozni kongres na vse strani izpraša vest, da se javna vest nekoliko zgane. Ko bi se storil samo en drobec tega, kar bi bilo z dobro voljo lahko storjeno, bi bilo že mnogo storjenega.

Predvsem pa naj to izpraševanje vesti velja katoličanom. Na naše nesrečne brate in sestre moramo misliti! Ali se zavedamo, da so tisti, kateri zaslužijo morda le po 120 Din na teden in stanujejo v vlažnih kleteh, naši bratje? Da so naši bratje delavci in nameščenci, najsi bodo slabo ali dobro plačani? Ali se tisti, ki režejo drugim tanke kosce morda grenkega kruha, zavedajo, da se je pred 1900 leti zgodilo, kakor tako lepo popisuje sloveči orleanski škof msgr. F. Dupanloup:

»Bilo je po zadnji večerji, ko je Jezus postavil evharistijo in obhajilo. Izdajalec je odšel, da ga bo za nekaj srebrnikov prodal. Jezus pa je žalostni enajstorici zadnjikrat odprl svoje srce: ‚Novo postavo vam dam: da se ljubite med seboj, kakor sem jaz vas ljubil. Po tem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, če se boste ljubili med seboj'.«

In sedaj se prašajmo, kam spadamo: Ali k izdajalcu, ki je Gospoda izdal za 30 srebrnih denarjev, ali h kristjanom, ki se ljubijo med seboj?

Odgovor na to vprašanje je usoden za posameznega človeka in cele narode.

Mala zveza - velesila

Dva važna dogodka

Sestanek v Sofiji in obisk Gazija Kemala paše v Belgradu

Belgrad, 5. maja. m. Odhod jugoslovanskega zunanjega ministra Jevtiča je sedaj točno določen. Jevtič odpotuje iz Belgrada v nedeljo ob 11 zvečer. Spremljal ga bo načelnik političnega oddelka v zunanjem ministrstvu dr. Martinac, kabinetni šef dr. Marković in osebni tajnik dr. Kojič. Z istim vlakom odpotujejo tudi jugoslovanski časnikarji.

Sofija, 5. maja. m. V vseh tukajšnjih političnih krogih vlada veliko zanimanje za prihod jugoslovanskega zunanjega ministra v Sofijo. O tem obisku piše zelo obširno in v prisrčnem tonu vse tukajšnje časopisje. »Kambana« pravi, da se z gotovostjo lahko trdi, **da bo ob priliki prihoda Jevtiča v Sofijo sklenjen dvostranski sporazum med Bolgarijo in Jugoslavijo. Jevtič bo skupaj z Mušanovim proučil načrt, ki ga je predložila jugoslovanska vlada in na katerega so pristale vse ostale države, ki so podpisale balkanski pakt. Smatra se, da je Mušanov na svojem potovanju po inozemstvu dobil vtis, da je ta pakt zaželjen, da bi na ta način Bolgarija potrdila svojo miroljubnost in pripravljenost za sodelovanje na ureditvi Balkana. Po pogajanjih v Sofiji se bo jugoslovanski zunanji minister Bogoljub Jevtič podal še v Pariz in nato v London.**

Istambul, 5. maja. m. »Journal d'Orient« poroča iz Aten: **Časopisje dobiva brzojavna obvestila iz Belgrada, da bo predsednik turške republike Kemal paša v kratkem odpotoval v Belgrad, da obišče Nj. Vel. kralja Aleksandra. V jugoslovanskih krogih pripisujejo potovanju Kemala paše v Jugoslavijo velik pomen.**

Izjava francoskega poslanika Naggiara

Belgrad, 5. maja. m. Francoski poslanik na našem dvoru, ki se je kakor znano, pred dnevi vrnil s svojega enomesečnega bivanja v Parizu v našo prestolico, je dal časnikarjem daljšo izjavo, v kateri pravi med drugim:

»Iz Francije sem se vrnil z mnogo optimizma. Za časa svojega bivanja v Franciji sem videl, da se je položaj države zboljšal in da se konstruktivno delo »vlade premirja« čuti v vseh smereh narodnega življenja. Frank je stabilen, vrednost državnih papirjev stalno narašča in strogo varčevanje je popravilo finance, pristanek vseh uradnikov na osebne žrtve pa je dal predsedniku vlade g. Doumergueu priliko, da izvrši zaželjeno ozdravitev. S temi nujnimi ukrepi se je povrnilo zaupanje in z njim tudi kredit Prijatelji naše države so bili v zadnjem času nekoliko v skrbeh. Sedaj jih lahko pomirim. Francija, ki je že prebredla toliko kriz v zgodovini svojega obstoja, je bila vedno gospodar svoje usode. Francoski genij, kakor je splošno znano, zahteva predvsem ohranitev reda in mira, kar je ravno vedno tvorilo veličino Francije, kajti ravno red omogoča ravnotežje med pravicami in dolžnostmi državljanov. V tem smislu je nova vlada žela izredno velike uspehe. Pod visoko avtoriteto predsednika Doumergueа se državni mehanizem vsak dan izpopolnjuje in delo na ozdravitvi države se vrši popolnoma normalno.

O priliki svojega bivanja v Franciji sem imel čast govoriti s predsednikom vlade Doumergueom in zunanjim ministrom Barthoujem. Jasno je, da je oba zelo zanimala vaša država, ki sta o njej govorila s simpatijami in toplino ter občudovala herojske in odlične kvalitete velike jugoslovanske rase in organizatorne moči nove države. Predsednik vlade se je prijetno spominjal onih zgodovinskih uric, ko je spoznal Nj. Vel. kralja Aleksandra, tedanjega srbskega regenta, in z njim tudi izvrstne šefe njegove vojske. **Barthou je ob tej priliki napovedal, da se pripravlja na prijateljsko potovanje po zavezniških državah, ki bo nekako nadaljevanje njegovega obiska v Varšavi in Pragi.** Datum potovanja še ni določen. Ob tej priliki sem lahko tudi ugotovil, je dejal francoski poslanik na našem dvoru, s kakšnim zadovoljstvom se v Franciji pričakuje obisk vašega zunanjega ministra v začetku prihodnjega meseca. Verujem, da bo to zopet nova manifestacija neomajnega prijateljstva, ki **združuje** obe državi.«

Dr. Beneš:

Italija mora spoštovati interese Male Zveze

Mala zveza bo zahtevala stalno mesto v Zvezi narodov

Pariz, 5. maja. b. Češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš je v razgovoru s sotrudnikom »Petit Journala« izjavil v zvezi z italijansko akcijo v Podonavju, da Češkoslovaška pozdravlja vsak poskus sodelovanja Italije na tem področju. Češkoslovaška ravno sedaj vodi trgovinsko-politična pogajanja z Avstrijo in Madjarsko. Praga nima prav nič proti temu, če zavzame Italija v tem področju položaj, ki ji pripada, saj je to tudi njena interesna sfera, toda to sme storiti le pod pogojem, da ostane italijansko sodelovanje v gotovih mejah in da ne krši legitimnih interesov držav Male zveze. V slučaju vstopa Sovjetske Rusije v Zvezo narodov bo zahtevala tudi Mala antanta za sebe stalno mesto v Svetu Zveze narodov. Dr. Beneš je dejal, da sploh ne more razumeti, zakaj Mala zveza s svojimi 47 milijoni prebivalcev nima pravice, da bi bila stalno zastopana v Svetu Zveze narodov. Po mnenju dr. Beneša bi bilo potrebno, da se Svet razširi na 16 do 18 sedežev, tako da tudi Mala zveza in ostale skupine držav dobijo svoje mesto v Svetu Zveze narodov.

Sodelovanje z Rusijo

Nadalje je izjavil dr. Beneš, **da bodo odnošaji med Malo antanto in Sovjetsko Rusijo v kratkem popolnoma normalni. Čim uredi Romunija še neka vprašanja s Sovjetsko Rusijo, ki njo v vrsti zadevajo, bo ureditev odnošajev s Sovjetsko Rusijo postalo dejstvo. Poglobitev francosko-poljske zveze, ki je zasluga Barthouja, in simpatični odmev tega v Pragi je v najlepšem skladu s politiko zbližanja s Sovjetsko Rusijo. Francija, Mala antanta in Sovj. Rusija bodo more[illegible] sodelovati v mnogih vprašanjih in na mnogih p[illegible]jih. To sodelovanje pa bo še bolj izpopolnjeno, če se mu bo pridružila tudi Poljska.**

Italija se ponuja zdaj Rusiji

Pariz, 5. maja. b. Radio-agencija poroča iz Rima, da se v tamkajšnjih političnih krogih govori, da bo italijanski državni podtajnik za zunanje zadeve Suvich v kratkem odpotoval v Moskvo, vendar pa se že sedaj poudarja, da njegov obisk ne pomeni nič posebnega, ampak bo le vrnitev Litvinovega obiska pri šefu italijanske vlade v Rimu.

Prazne nade

Budimpešta, 5. maja. b. Madjarski tisk zelo obsežno reagira na govor, ki ga je imel dr. Beneš v Užhorodu in ga spravlja v zvezo z istočasnim govorom romunskega ministrskega predsednika Tartaresca v Cluju. To je po mnenju madjarskih listov znak, da je vprašanje revizije postalo zelo aktualno... Značilno je, da skoraj vsi madjarski listi pozivajo v svojih člankih Poljsko, da naj se pridruži madjarskemu prijateljstvu in zahtevajo njeno sodelovanje pri reševanju srednjeevropskih problemov.

Ti madjarski načrti so seveda le izraz velikega razočaranja nad brezuspešnostjo madjarsko-italijanske revizionistične politike, ki je doživela popoln polom.

Pomen trgovske pogodbe z Nemčijo

Belgrad, 5. maja. m. Glede izvrševanja nove jugoslovansko-nemške trgovinske pogodbe, ki je bila pred tednom dni podpisana v ministrstvu za trgovino in industrijo, se iz tukajšnjih gospodarskih krogov doznava, da bo začasno izvrševanje te nove trgovinske pogodbe med obema državama prenešeno na Privilegirano izvozno društvo in na Urad za kontrolo nad izvozom živine. Obe ustanovi bosta v sporazumu z interesiranimi skupinami iz Nemčije določili vse podrobnosti izvrševanja trgovinske pogodbe. Nemčija je po zatrjevanju tukajšnjih gospodarskih krogov razumela in uvidela potrebo, da se mora za uvoz njenih proizvodov v našo državo in za okrepitev obojestranskih trgovinskih odnosov dvigniti moč našega kmeta. To se bo doseglo z garantiranim postopkom. Tukajšnji gospodarski krogi pričakujejo, da bo efekt te nove trgovinske pogodbe z Nemčijo dvig našega izvoza, kar pomeni, da se bo dosegla gotovo uravnovešenje našega izvoza in uvoza. Zaradi tega naši proizvodi ne bodo samo dosegli boljših cen, ampak bo tudi količina izvoženega blaga mnogo večja kot je bila doslej. S to trgovinsko pogodbo pa so tudi Nemčiji zagotovljene v splošnem največje ugodnosti, kar je izredno važno za njeno industrijo. Nemčija bo dobila sedaj vsaj one možnosti za uvoz svojih proizvodov kot jih imajo ostale države, ki so z nami v dobrih trgovinskih stikih.

V Romuniji je zopet na obzorju izprememba

Bukarešt, 5. maja. k. **Vsi romunski časopisi pišejo, da bo v romunski notranji politiki prav kmalu prišlo do preobrata. Kralj Karel se je že začel posvetovati z vsemi voditelji opozicije in je danes imel dveurni sestanek z maršalom Avarescuom, ki je ostal pri kralju tudi na kosilu. Liberalna vlada se na vodstvu državnih poslov ni izkazala.**

Dramatična degradacija Precupa in njegovih tovarišev

Bukarešt, 5. maja. b. Danes dopoldne se je izvršila degradacija obsojenega polkovnika Precupa in njegovih tovarišev-častnikov. Degradacija se je izvršila na dvorišču neke vojašnice, kamor so prispele delegacije vseh vojaških oddelkov, ki so napravile četverokot. Tudi civilno ljudstvo je bilo pripuščeno s posebnimi legitimacijami v dvorišče, tako da je bilo nabito polno. V sredi živega četverokota je bilo postavljeno vzvišeno mesto, kamor so odpeljali osem obsojenih častnikov s polkovnikom Precupom na čelu. Za vsakim častnikom je stal orožnik z nabito puško in bajonetom na puški, ob strani vsakega obtoženca pa je nosil častnik sabljo posameznega obsojenca. Vsi obtoženci so bili v paradnih uniformah. Poveljnik druge armade general Mihajlo Jonescu je imel govor, v katerem je poudarjal krivdo obtožencev, ki bi bili zagnali domovino v največji kaos, ako bi bil njihov zločinski načrt uspel. V trenutku, ko se je imela izvršiti degradacija, je moral vsak častnik zlomiti sabljo obsojenca ter mu odtrgati častna vojaška znamenja. Toda nepričakovano je prišlo do dramatičnih prizorov. Ravno v trenutku, ko se je imela izvršiti degradacija, so polkovnik Precup in njegovi tovariši glasno vzkliknili: »Živijo kralj Karol II.!«, kar je povzročilo zmedo in častniki, ki so imeli izvršiti degradacijo, niso vedeli, kaj naj storijo. Za trenutek je zavladala smrtna tišina, ki so jo obsojenci takoj izkoristili in pričeli govoriti vojaštvu, ki je tvorilo četverokot. Zaradi tega so morali trobentači zatrobiti, da so zadušili govore obsojenih častnikov, nakar se je degradacija le izvršila ter je po izvršenem delu zaigrala vojna glasba. Obsojene častnike so ob veliki vznemirjenosti množice odvedli s silo. Zlasti polkovnika Precupa so z največjim naporom odvedli do vrat zapora. Vse degradirane so nato odpremili v državno ječo v Ilavi.

Velika poneverba v zagrebški občini

Zagreb, 5. maja. c. Ivan Šoštarič, mestni blagajnik, je poneveril 2 in pol milijona Din. Prisvajal si je d[illegible] od leta 1925. dalje. Danes se je sam javil oblastem.

Dragi otroci!

Razveselite svoje matere za

Materinski dan

z najprimernejšim darilom, ki ga je v to svrho dala v promet

tovarna čokolade

Unione

Letalski industriji se sijajno godi

London, 5. maja. c. Iz Newyorka so se razširile vesti, da je Nemčija naročila v Ameriki 2000 vojnih letal. Nemčija je dala nalog, da morajo ameriške tovarne izdelati ta letala tako hitro, da ameriška vlada ne bo mogla preprečiti pravočasno njihovega izvoza. Ameriške tovarne delajo s polno paro. Angleško vlado so te vesti silno vznemirile.

London, 5. maja. b. Avstralska vlada je naročila 24 vojaških aparatov za 345.000 funtsterlingov, ki ji bodo služili za obrambo avstralske obale. Istočasno je Finska naročila v Angliji večje število letal najmodernejšega tipa »Buldog«. Ta letala so opremljena z močnimi motorji 600 KS in imajo veliko brzino ter je njihova prednost v tem, da se neverjetno hitro dvignejo. Zaradi neprestanih naročil, ki prihajajo angleškim tovarnam letal, so le te prezaposlene in se pričakuje, da bodo letos dosegle rekord.

Pogajanja za trg. pogodbo z Bolgarijo

Belgrad, 5. maja. u. Z dosedanjimi razgovori med Belgradom in Sofijo so končana vsa pripravljalna dela za začetek pogajanj za sklenitev trgovinske pogodbe med našo državo in Bolgarijo. Zaradi tega pride semkaj v ponedeljek bolgarska delegacija, ki bo z našimi predstavniki pričela tozadevna pogajanja.

Jadranska cesta Ljubljana-Sušak

V poslednjem času se je ponovno in še s posebnim poudarkom nujnosti pokrenilo vprašanje direktne železniške zveze Slovenije z morjem, t. j. Ljubljana—Sušak preko Kočevja. Potreba te proge in tehtnost argumentov, ki govore za čimprejšnjo zgraditev se je že vsestransko obravnavala ter je skoro težko najti še kake nove činjenice v prilog te, za direktno zvezo Ljubljane z morjem tako važne železniške proge.

Skoro čudno se pa zdi, da se še ni pokrenilo dosedaj, vsaj ne s slično vztrajnostjo in sistematičnostjo, nad vse važnega vprašanja cestne zveze Ljubljana—Sušak. Tu pa tam je bilo slišati sicer kake želje in mimogrede so se tudi omenjale koristi take zveze, vendar ni bilo v splošnem nobene enotne in s potrebnim poudarkom vodene akcije, kakor je važnost vprašanja zaslužila. Šele v zadnjem času so se storili nekateri koraki in se je zelo zavzel poleg Autokluba zlasti ljubljanski podžupan g. prof. Jarc, da se vprašanje pokrene z mrtve točke. Ne bo torej odveč, ako se iznese nekoliko argumentov v prilog stremljenju po cestni zvezi Ljubljana—Sušak in bi bilo voditi tako akcijo z vso vztrajnostjo, neodvisno od akcije za zgraditev železnice. Potreba dobre jadranske ceste, bo po zgraditvi železnice celo večja kot je že sedaj, ker se bodo trgovski in drugi stiki med Ljubljano in Sušakom zelo okrepili, s čimer bo nujnost direktne cestne zveze še večja.

Ljubljana—Sušak! Kako blizu in vendar tako daleč, daleč tudi danes, v eri brzega avtomobila! Oglejmo si najprej današnje zveze, v kolikor pridejo, oziroma morajo priti po sili razmer v poštev za avtomobilski promet Ljubljania—Sušak!

Edina cesta, ki se je avtomobilski promet nemoteno v glavnem lahko poslužuje, je državna cesta štev. 2 iz Ljubljane do Novega mesta, od tu dalje državna cesta štev. 28 do Netretiča pri Karlovcu, od tu pa državna cesta štev. 48 do Sušaka, slednja svoječasno znana pod imenom Lujizinska cesta. Razdalja Ljubljana—Netretič nzaša 116.4 km. Netretič—Sušak pa 127 km, skupno torej 243.4 km iz Ljubljane do Sušaka, dočim znaša zračna črta okoli 80 km, torej več kot trikrat manj.

Radi primerjave je navesti, da znaša zračna črta Ljubljana—Trst okoli 72 km, cestna proga čez Postojno pa le 105 km, torej niti 1 in polkrat več. To se pravi da smo pri skoro isti zračni razdalji in pri več ali manj enakih terenskih prilikah še enkrat tako daleč od Sušaka, kakor pa od Trsta. Pri tej ugotovitvi pa ni niti upoštevano še drugo važno dejstvo, da je tudi kvaliteta ceste Ljubljana—Trst neprimerno boljša, kot pa ceste čez Netretič in Gorski Kotar, katera činjenica igra tudi važno vlogo pri primerjanju oddaljenosti, glede na vozni čas.

Ta danes edina, za avtomobilski promet sposobna cesta Ljubljana—Sušak čez Netretič je postala aktualna kot najkrajša zveza med Ljubljano in Sušakom šele po prevratu, ko je bila direktna zveza čez Postojno in Sv. Peter po novi meji prergana. Razdalja Ljubljana—Sv. Peter—Reka—Sušak znaša 130 km, torej skoraj polovico manj, kot zveza čez Novo mesto in Netretič. Ker pa pelje preko Italije, je uporaba te proge kot zveze Ljubljana—Sušak združena z raznimi neprijetnostmi prekomejnega prometa. Z eno besedo — cesta Ljubljana—Sušak čez Postojno ne pride v poštev za reden avtomobilski promet iz Ljubljane proti Sušaku.

Če je torej cesta čez Karlovec radi prevelikega ovinka predolga in nerentabilna, ona čez Postojno vsled nove meje odrezana, leži potreba nove, krajše in boljše direktne cestne zveze s Sušakom na dlani. Sušak vsled nove meje potemtakem za nas ni dosegljiv preko zapadnega podnožja Snežnika, pač pa pride v poštev zveza tostran Snežnika in sicer v smeri čez Čabar, druga, nekoliko bolj proti vzhodu, čez Ribnico in kočevsko dolino. Na gradbo nove ceste za enkrat ni misliti, niti ni to nujno potrebno, ker sta Čabar, kakor tudi Kočevje že zvezana, tako proti Ljubljani, kakor tudi proti Gorskemu Kotaru z banovinskimi cestami prvega, deloma drugega reda in je bila med tem bivša banovinska cesta Škofljica—Kočevje—Brod na Kupi—Delnice celo uvrščena med državne ceste. Gre pa za to, da se dosedanje banovinske ceste, odnosno državna cesta na Čabar in Kočevje tako preurede, da bodo dobro sposobne za avtomobilski promet.

Razdalja Ljubljana — Sušak preko Žlebiča — Čabra in Mrzlih Vodic znaša 151.5 km, dočim je razdalja preko Kočevja—Broda na Kupi in Delnic celo nekoliko manjša in znaša 149.1 km. Obe varijanti sta torej v pogledu dolžine skoraj enaki, še vedno za okoli 20 km daljši od proge čez italijansko ozemlje prako Reke, pač pa za približno 100 kilometrov krajši od proge čez Novo mesto in Netretič.

Glede na skoraj enako dolžino ne igra nazadnje pri izberi varijante dolžina sama nobene vloge. Eden glavnejših momentov pa, ki pridejo tu v poštev, je brezdvomno vprašanje, katero izmed obeh prog je mogoče z manjšimi sredstvi tako preurediti, da bo v celem svojem poteku do stika z državno cesto štev. 48 v Delnicah, odnosno v Mrzlih Vodicah sposobna za avtomobilski promet.

Zdi se, da bi ne bila združena rekonstrukcija sedanje države ceste čez Kočevje s tolikimi stroški, kot predelava proge čez Čabar. Sicer naj ugotovi to stran vprašanja strokovnjaki-tehniki, vendar pa je za avtomobilski promet važno, da je cesta po možnosti prosta velikih klancev in nevarnih serpentin, ki jih je na sedanji trasi čez Čabar vse polno in se jih bo le težko izogniti tudi pri morebitni večji rekonstrukciji ceste, ki je v skoro celem poteku zelo ozka in slaba. Vsa ta, gotovo zelo draga dela odpadejo vsaj deloma pri rekonstrukciji ceste čez Kočevje, kjer je potrebno razširiti le posamezna, izredno ozka mesta in omiliti z razširjenjem ali delnim prenosom ostre zavoje. Kajpak, da bi bilo novo ali popravljeno cesto tudi površinsko primerno utrditi.

Varijanta čez Čabar ima namreč tudi svoje zagovornike. Lahko pa se smatra, da se je priznala trasi čez Kočevje že s samim podržavljenjem sedanje ceste prednost kot bodoči jadranski cesti, ki ima poleg tega še to ugodno svojstvo, da teče skoro ves čas ob železnici in leži ob industrijsko že precej razvitih krajih. Pri isti razdalji v pogledu dolžine je proga čez Kočevje že danes efektivno krajša, ker dopušča vsled manjšega števila opasnih krivin večjo varnost vožnje in večjo izrabo brzine, kar je pri avtomobilskem prometu seveda prvenstvene važnosti. Samo ob sebi pa je razumljivo, da je želeti tudi izboljšanja cest proti Čabru, zlasti ko nudi Čabar z okolico pokrajinsko velik užitek in bi mu bila dana s tem možnost do izkoriščanja svojih lepot v tujsko-prometnem pogledu.

Jadranska cesta! Že sam naziv nam pove vso važnost in pomen te proge. V dobrih 3 in pol urah od Ljubljane na Sušak, koliko koristi za naše gospodarstvo že danes, koliko koristi pa v bližnji bodočnosti, ko bo usmerjen preko Sušaka poleg izvoza našega lesa tudi izvoz in uvoz drugega blaga, za kar se poslužujemo še vedno tujih luk. Sicer pa so bili iznešeni vsi ti argumenti najobširneje se ob akciji za zgraditev železnice. Govore pa obenem tudi v prilog cestne zveze s Sušakom. Poslovni promet zahteva čim krajšo cestno zvezo in bo ta potreba še večja po zgraditvi železnice.

Kolike važnosti pa bi bila ta cestna zveza v tujsko-prometnem pogledu, zlasti za avtomobilski turizem! Iz severnozapadne in severne Evrope prihajajo inozemski avtomobilisti čez naše gorenjske prelaze v želji, da dosežejo čim preje morje. Prišedši do Ljubljane se čudijo, da kar naenkrat zmanjka poti. Zdi se neverjetno, toda je vendarle res, v času sezije imamo dnevno take slučaje, da se avtomobilist, ki je prevozil že stotine in morda tisoče kilometrov do Ljubljane, raje podvrže sitnostim ponovnega prehoda čez mejo in krene na Sušak čez Italijo, kakor da bi vozil čez Kočevje ali celo čez Karlovec. Mnogokrat pa se zgodi, da potem raje krene dalje v Italijo na veliko škodo našega tujskega prometa. Če pa nima potrebnih voznih dokumentov, mu ne ostane seveda drugega, kot da se usmeri po velikem ovinku čez Delnice, akoravno nejevoljno. Za avtomobilista, zlasti če pride od daleč, so najneprijetnejše obmejne procedure. Če mu je cilj Jugoslavija, si oddahne, pač vesel, da je že preko mejnih prehodov in mu ne bo več treba odpirati svoj dosje, poln triptikov in potnih listov. Mnoge inozemske avtomobiliste zapeljejo razne karte z lepo vrisanimi cestami čez Čabar ali pa Kočevje. Ponovno je bilo videti med Drago in Hribom francoske in nemške avtomobiliste, ki so z vso previdnostjo, toda gotovo ne z navdušenjem za sicer lepo pokrajino, manevrirali po ozkem, takorekoč, kolovozu. Ne bi mogli reči, da so prišli vsi z zdravimi vzmetmi, ako ni bilo še kaj hujšega, do Sušaka.

Kako uspešna bi bila naša tujsko-prometna propaganda v inozemstvu, ako bi mogli delati reklamo z direktno cestno zvezo München—Sušak čez Ljubljano. Za koliko bi se nam in tujcem približalo naše morje, Dalmacija!

Svoječasno je veljal pojem letovišče za kraj oddiha in počitka. Tudi danes je še vedno mnogo letoviščarjev, ki žele resničnega odmora in miru. Večini pa, vsaj zdi se tako, ni ravno toliko do brezpogojnega miru, kot pa do izrabe svojega letovanja, da stran od dnevnih in poklicnih skrbi, v čim najizdatnejši meri, v pokrajinsko lepih krajih uživa dobrote in zabave, ki bi jih sicer po večini lahko našla tudi doma, vsaj v mestih. Poleg tega izrablja tujec vsako možnost, da prireja izlete, da nekako od časa do časa menja »zrak«. Danes imamo na Bledu n. pr. več avtobusnih podjetij, ki prirejajo krožne vožnje v bližnje inozemstvo, dočim prihajajo izletniki in letoviščarji iz Vrbskega jezera na izlete k nam. Ravno v zadnjem času se je ponovno povdarjala potreba takih krožnih voženj z Ljubljano kot izhodiščem. Ako bi se moglo pritegniti v ta načrt tudi Sušak in Crikvenico, to gotovo ne bo škodilo našim gorenjskim letoviščem. Lahko smo srečni, če moremo nuditi tujcem na tako kratki razdalji kombinacijo planinskih in morskih letovišč. Sicer pa delajo tujci na Bledu že sedaj izlete v Opatijo, ker jim je pač bližja kot Crikvenica. Argumentov za cesto Ljubljana—Sušak je ravno iz tujskoprometnega področja dovolj.

In kočno, ali ne zahteva že interes same Ljubljane, da je zvezana s svojo luko, da si odpre ventil v svet? Ako se danes, kar je sicer hvale vredno, gradi ceste povsem lokalnega značaja v visoke hribovske vasi, da jih povežejo z ostalim svetom, velja isti razlog z najmanj enako tehtnostjo tudi za Ljubljano in njeno zvezo s Sušakom. Zakaj naj nam bo še vedno bližji Trst, ko imamo naš Sušak pred nosom! Cestna zveza Ljubljana—Sušak je tako važna, da bi morala biti zvezana Ljubljana kot tretje največje mesto v državi in gospodarski center Slovenije že od vsega početka z državno cesto s Sušakom, ne glede na ostale kriterije, ki so bili odločilni pri uvrstitvi cest v državne in banovinske.

Priznati je, da se veliko in dolgo omrežje banovinskih cest dravske banovine stalno dograjuje in izboljšuje. Grade se nove ceste, popravljajo obstoječe. V načrtu so, deloma se že izvršujejo velika dela na obnovi banovinskega cestnega omrežja. Zato ni dvomiti, da bi se ne zamoglo najti sredstev in poti tudi za obnovo podržavljene ceste čez Kočevje, kot naše jadranske ceste. To ni le potreba Ljubljane, temveč celega severozapadnega dela države — cele dravske banovine.

DARMOL
čokolada za odvajanje
deluje blago in zanesljivo
Ne škoduje!
Odobreno od Ministrstva socialne politike in narodnega zdravja
S. štev. 249 od 19. 6. 1932.

Dunajska vremenska napoved: Prilično oblačno, mestoma dež, temperatura se ne bo spremenila.

Din. 10
Nekaj popolnoma novega
NIVEA-pasta za zobe
Odličnega okusa
Nenatkrilivega učinka
Velika tuba samo Din 10

Novice iz Belgrada

Preiskava v zadevi dobave železniškega materijala

Belgrad, 5. maja. AA. V zvezi z razsodbo razsodišča v sporu med prometnim ministrstvom in neko tujo tvrdko zaradi nekega predvojnega dolga za dobavo železniškega materiala v znesku 600.000 Din, so dobile pristojne oblasti podatke, na podlagi katerih so imele vzrok za sum, da so se pri poteku tega spora vršile nedovoljene kazenske stvari. Glede na to je izvršila uprava mesta Belgrada hišno preiskavo pri nekaterih osebah in našla material, ki utemeljuje kazensko preiskavo. Na podlagi tega materiala je uprava mesta Belgrada izročila stvar pristojnemu okrožnemu sodišču za mesto Belgrad, državno tožilstvo je pa predlagalo kazensko preiskavo, in sicer:

1. proti dr. Mileti Novakoviču, rednemu univerzitetnemu profesorju, Mihajlu Jovanoviču, kasacijskemu sodniku v p., in Gjorgju Jovoviču, predsedniku trgovskega sodišča, zaradi dejanj iz člena 387 pod 1, 2 in 3 kazenskega zakonika;

2. proti Aleksiju Soškiču, starešini okraja uprave mesta Belgrada, in Mirku Lontzijeviču, načelniku prometnega ministrstva, zaradi dejanj iz paragrala 384 kazenskega zakonika; in

3. proti Kosti Trojkoviču, Aleksandru Nedeljkoviču in Dušanu Miljkoviču, vsem trem odvetnikom iz Belgrada, zaradi dejanj iz člena 133 v zvezi z dejanji iz čl. 387, pod 1, 2 in 3 in v zvezi s členom 34 pod 1. kazenskega zakonika. Preiskava je v teku.

Obsojen vohun

Belgrad, 5. maja. AA. Danes je bila pred državnim sodiščem za zaščito države javna razprava proti Gabrielu Mastenu, italijanskemu državljanu, obtoženemu po členu 42 vojaškega zakonika zaradi zločina vohunstva v korist neke tuje države. Sodišče je obtoženca obsodilo na 15 let temnice, trajno izgubo častnih pravic in na izgon za zmeraj iz kraljevine Jugoslavije po prestani kazni

*

Belgrad, 5. maja. AA. Davi ob 7.30 se je pripeljal v Belgrad ugledni francoski znanstvenik profesor medicinske fakultete v Parizu g. Sergeant.

Belgrad, 5. maja. m. V 7. pol. skup. je napredoval Lojze **Drenovec,** član Narodnega gledališča v Ljubljani. — Premeščen je od tehničnega oddelka na okrajnem glavarstvu v Mariboru k tehničnemu oddelku okrajnega glavarstva v Valjevi Miljenko **Biljič,** tehnični pristav 8. pol. skup.

Belgrad, 5. maja. AA. Ravnatelj mednarodnega urada za delo v Ženevi g. Harold Butler potuje na uradni obisk Romunije Bolgarije in Jugoslavije. V Belgrad prispe 10. t. m. z letalom iz Sofije. V naši državi bo ostal več dni.

V Franciji bodo davke znižali

Pariz, 5. maja. AA. Odbor za davčno reformo je začel delovati. Sodijo, da bo končal svoje delo do 15. maja. V tem primeru bi davčna reforma lahko prišla pred parlament takoj po njegovem sestanku.

Kakor govore, namerava vlada znižati dohodninski davek s 36 na 20%. Davek na vrednostne papirje bo po vsej priliki znižan s 17 na 12%, morda tudi na 10%.

V gospodarskih krogih so prepričani, da bi takšna davčna reforma zelo blagodejno učinkovala na gospodarsko življenje. **Pomembna bo ta reforma tudi s stališča pravilnejše razdelitve bremen na posamezne kategorije davčnih obvezancev.**

Mladina je desničarska

Pariz, 5. maja. b. Prvič po daljšem času je prišlo včeraj popoldne na Sorboni do hudih političnih manifestacij in demonstracij. Znani levičarski profesor zoologije Rennand je v začetku svojega predavanja izjavil, da bo za one dijake, ki so dne 1. maja stavkali, ponovil svoje zadnje predavanje. Desničarski dijaki so se temu uprli in je prišlo do ostrih izgredov, pri čemer je tudi padlo več revolverskih strelov. Desničarski dijaki so zavzeli zelo neprijazno stališče proti profesorju Rennandu in njih je nekoliko pomiril šele tajnik univerze, kljub temu pa so v znak protesta zapustili dvorano.

Drobne vesti

Pariz, 5. maja. AA. Za stoletnico smrti Lafayetta bo imel zunanji minister Barthou drevi ob 21.40 govor v radiju, namenjen prebivalstvu Združenih držav.

Pariz, 4. maja. AA. Med francosko vlado in občinsko upravo mesta Pariza se je vendarle dosegel sporazum glede prireditve mednarodne razstave leta 1937. Država bo dala mestu Parizu 15 milijonov frankov podpore in dovoljenje, da organizira za kritje troškov razstave loterijo v skupni vrednosti 700 milijonov frankov.

Pariz, 4. maja. b. »Petit Parisien« poroča, da se te dni osnuje v Parizu unija domovini zvestih judov v Franciji. Ta unija je izdala proglas, v katerem poziva vse francoske jude, da se zberejo okoli domovini zvestih judov in da se pazijo pred vsemi onimi judovskimi elementi, ki so v zadnjem času preplavili Francijo.

Mulhouse, 5. maja. AA. Francoz Kid Francis je zmagal po točkah nad italijanskim prvakom petelinje teže Magliozzijem Orlandom.

Pariz, 5. maja. AA. V francoskem moštvu za Davisov pokal bodo igrali proti Avstrijcem Merlin in Boussus v singlu, Borotra-Brugnon v doublu.

Louisville, 5. maja. AA. Svetovni prvak perestne teže Freddy Miller je zmagal nad Dazzom v 5. kolu k. o.

Dunaj, 5. maja. AA. Listi poročajo, da bo dosedanji vladni komisar za propagando dr. Richard Steidle imenovan za avstrijskega generalnega konzula v Trstu. Propagadne posle bi prevzel dr. Strafel.

London, 5. maja. AA. Dva pilota častnika in en letalec so se včeraj pri letalskih vajah rešili s padali. S svojimi letali so izvajali loopinge, pri tem pa tako nesrečno ravnali z njimi, da so zadeli drug v drugega. Letala so strmoglavila na tla, kjer so ostale samo še ruševine. Vsi trije so se pa rešili. Od leta 1926 se je do danes rešilo 109 letalcev s padali.

London, 4. maja. AA. Iz Jamsidpura (Indija) poročajo, da bi se bil Mahatma Gandhi davi skoraj ubil. Avto, v katerem se je vračal z več spremljevalci z nekega predavanja, se je prevrnil in zletel v globok jarek. Toda kakor čudežno se ni nikomur, ki so bili v avtomobilu, nič zgodilo.

London, 4. maja. b. Portugalski minister za kolonije je izjavil dopisniku Reuterjevega urada, da ne more biti niti govora o kakšnem velikem načrtu za nastanitev 5 milijonov judov v Angoli, ni pa izključeno, da bo Portugalska dovolila in eventuelno olajšala naselitev posameznikov.

London, 5. maja. AA. Brezposelnost je v aprilu nazadovala za 50.000.

Newyork, 5. maja. AA. Listi opozarjajo na naglo naraščanje japonskega izvoza na Filipinske otoke. V zadnjih dveh letih je japonski izvoz narasel za 4 milijone jenov.

Karlsruhe, 5. maja. AA. Veliko Metzgerjevo papirnico je uničil požar. Škoda je velikanska, ker so uničeni vsi stroji.

Iz srede srečne rodbine je danes brezobzirna smrt iztrgala našega nadvse ljubljenega soproga, zlatega očeka, sina, brata, svaka in strica, gospoda

Koželj Karla

trgovca in posestnika

po mukapolnem trpljenju, previdenega s tolažili sv. vere, sredi najplodonosnejšega dela, v najlepši starosti 34 let.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v ponedeljek, dne 7. maja ob 5.30 popoldne iz hiše žalosti na župno pokopališče v Tržiču.

Blagega pokojnika priporočamo v nepozaben spomin.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi.

V Tržiču, dne 5. maja 1934.

Koželj Julijana roj. **Jeglič,** soproga. — **Marica, Betka, Karlček,** otroci. **Jernej** in **Ivana Koželj,** starši. — **Franc, Alojzij, Minka** por. **Perko, Viktorija** por. **Godnov, Ivica,** bratje in sestre. — Rodbine: **Jeglič, Reš** in ostalo sorodstvo.

ZVEČER
Schichtova Ženska hvala
Prašek za pranje
SCHICHTOVA METODA
je udoben in temeljit način pranja, po katerem se ravna že več tisoč žen. To je tako enostavno: zvečer namočiti v raztopini Ženske hvale, zjutraj enkrat izkuhati s Schichtovim terpentinovim milom.
ZJUTRAJ
Schichtovo terpentinovo milo
TO JE CELO DELO PRI
SCHICHTOVI METODI

Vsa Nemčija maršira

Armada dveh milijonov mladih Nemcev na Tempelhofu

Vtisi Slovenčevega poročevalca o manifestacijah 1. majnika 1934 v Nemčiji

Monakovo, 3. maja.

Toliko smo videli, toliko slišali, toliko preletali in se toliko vsestransko kregali z želodcem, da smo v prestolnico bavarskega leva prišli precej zdelani. Rad bi poročal, toda pri tempu, s katerim se vrste obiski, strokovna predavanja in vsestranski pouk, pisanje postavlja popolnoma izven okvira naših možnosti.

Pod vtisom proslav 1. majnika, ko smo v bližini »Führerja« gledali doli na dvamilijonsko maso ljudstva, ki se je zbralo na Tempelhofu, prepevalo rodoljubne pesmi in od časa do časa dvigalo desno roko navzgor, sem se namenil napisati članek pod naslovom »Vsa Nemčija maršira«. Ne vem, ali bom znal še nocoj zbrati vse takratne misli.

Recite, kar hočete, marširanje omamlja in ko smo se zvečer vračali domov, smo bili že kar za to, da stopimo v četverorede in jo vderemo po sredi ulice, kamorkoli. Marširanje se je začelo že na predvečer 1. majnika, ko so od vseh strani korakali v prestolnico oddelki napadalnih oddelkov in uniformiranega delavstva. Srečati si jih mogel, kjerkoli si hotel. Komaj je odkorakala mimo tebe nepregledna kolona z godbo na čelu in z ležečimi zastavami na ramah, ter si hotel kreniti v stransko ulico, že je udarilo tudi tam: tra-ra-tra-ra-pum -pum, in če si odskočil zopet v drugo ulico, Ti je primahala nasproti pojoča kolona mladine in stopiti si moral lepo v špalir, dokler ni bilo vse mirno! To je bilo zvečer! Nekateri so se poskrili po hotelskih sobah, nekaj nas je šlo gledat; kako postavljajo 44 m visoki mlaj v Lustgartenu. Postavljanje mlaja je šlo po starih šegah, ki jih revolucija ni odpravila. To se ne da. Žavre ostane žavre. Samo muzike so korakale mimo in sejale dobro voljo med mlajevce: tri—ri—tra—ra—pum—pum—tri — žim—pum...

Zjutraj 1. maja smo vstali rano, kajti narod je začel marširati proti Tempelhofu že ob 7, oziroma najpreje proti Lustgartenu, kjer se je mladina poklonila Hitlerju, nato pa na Tempelhof. Čudovita je organizatorična mašina, ki je nevidno urejevala ta marš milijonov tako, da ni bilo nikjer gnječe in tudi nikjer katastrofalnih križanj. V 17 ogromnih kačah je prodiralo to ljudstvo po lepo odrejenih ulicah iz periferij mesta na določena mesta travnika Tempelhof. Šli smo gledat rano zjutraj to prikazen. Ni je bilo večje ulice, kjer bi ne bili srečali marširajoče šestero- osmero- deseterorede v najraznovrstnejših uniformah, z muzikami in zastavami: tri—tra—tralala—žim—pum—pum... In narod se je zbiral po špalirjih, z majhnimi stolci in debelimi zabojčki, dobro založenimi s klobasami, ter dvigal desne roke. Ves Berlin je marširal, vse je hodilo v vojaškem koraku, po vseh ulicah so se neprestano vili sprevodi. Napadalni oddelki so mož do moža zasedli glavne ulice, predvsem pa one, ki vodijo v Tempelhof. Tista, ki je bila odrejena za prihod »Führerja«, je imela poleg špalirja SA še špalir črnih uniform vitezov smrti SS (napadalne čete). In če pomislite, da je tako bilo po vsakem nemškem mestu, trgu in vasi, da so povsod korakali, da je povsod udrihal boben, potem si boste predstavili, da je 1. maja morebiti bilo na nogah in hodilo sem ter tja po Nemčiji kakšnih 30—40 milijonov ljudi, in dvigalo noge po taktu: žim-pum—žim—pum—tralala—pum—pum.

V takih trenotkih človek razume, da je uspeh ideje pogostokrat odvisen tudi od načina, kako se predstavlja. Hitlerjeva revolucija je revolucija nog. Hitler je genij v svojem oziru, ker je našel tisto obliko, ki je najbolj odgovarjala težnjam mladine, težnjam po skupnih pohodih gor in dol po državi. Mohamed je moral bežati v Meko, da je ustvaril novo vero, Hitler je moral prisiliti nemško mladino v škorenj in jo zagnati po cestah, pa je postal reformator.

Toda, ko smo bili na ogromnih tribunah, ki so jih senčile tri 44 m visoke hitlerjevske zastave in smo gledali pod seboj to množico dveh milijonov ljudi, več kakor je vseh Slovencev skupaj — kako so stali strumno ure in ure, kako so se izgubljali v sivino ozračja izgubljajoč v množici vsako osebnost, ko sem gledal to morje belih pik, mi je prišlo na um to bedasto vprašanje: Bog ve, ali ima vse to le za oreh pameti? Dva milijona glav nima enotnih možganov! Možganov ljudske mase sploh nimajo. Ljudske mase, kadar Ti gredo takole skozi neko sivino, v kateri se tope, ne mislijo, one so podobne množinam vode, ki jih zadržuje jez iz zidu. Kadar zid spusti, voda, ali deli vode, ne mislijo več, zapodijo se divje naprej, četudi vse pod seboj rušijo. Takšen občutek sem imel, ko sem gledal te množice. Brez možgan, brez lastnega premišljevanja, masa, ki se bo zvalila sledeč svoji naturni težini, kadar se odmaknejo jezovi voditelja. V teh milijonih je morda »svega i svačega«, je rekel moj tovariš z juga, in je morda imel najbolj prav. Vse je odvisno od jezu, ki jo ustavlja in napeljuje v koristne kanale in toke. Bog daj, da bi današnji zid, ki zajezuje novo Nemčijo, Adolf Hitler, neosporjeni vodja nemške ljudske mase, ostal to, kar mi je povedal dober berlinski katolik »ein herzensguter Christ«, ker sicer bodo te mase enkrat še rušile, ko jih nikdo več ne bo vodil.

Hitlerjeva revolucija je bila tudi revolucija mladine. V tem je skrivnost. Povsod samo mladi ljudje. Ministri, državni namestniki so tridesetletniki, strankini pokrajinski vodje tudi 25—28-letni fantje. Nikjer nas še niso pozdravljali nad 40-letni. Vse je mlado, v državni upravi, v vodstvu stranke, v napadalnih oddelkih in četah, vse se smeje, mlado in upovpolno. Vpraševali smo, kjer pa so stari Nemci. »Doma so,« so nam rekli, »in strokovno preiskujejo in potrjujejo našo revolucijo.« Nobeno modrovanje ne pomaga mimo dejstva, da danes v Nemčiji neomejeno vladajo mladi ljudje in da prihaja za njimi v šesterorednih pohodih nov rod, ki se bo kmalu uvrstil med sotrudnike. Nikjer drugod mladina ni tako radikalno obračunala s svojimi nasprotniki ko v Nemčiji. Kljub temu, da je to marširanje od zore do mraka za naše okuse neprebavljivo, kljub temu, da te strese, ko gledaš te milijonske maše pod tisočerimi vihrajočimi zastavami, kljub temu pa se ni mogoče otresti nekega globokega sočustvovanja in občudovanja, ko vidiš to pojočo mladino, povelju pokorno, na vse žrtve pripravljeno, kako se je polastila vsega javnega življenja, kot je zasedla zase ulico ter si vsaja v srce zavest, da dela za veličino države in naroda. Nobeno modrovanje, pravim, mimo tega dejstva ne pomaga. Zato pa naj tudi razumemo globoko skrb katoliške Cerkve v Nemčiji, da ohrani krščansko vzgojo mladini na pohodu. Če bi bili hitlerjevski fantje samo širokoustni nergači, bi ne bila nobena nevarnost. Nerganje ni nikoli. Pač pa je ta pojoča disciplina, ki jih je zajezila v ogromne udarne sile. Udarne za dobro, ali za slabo!

Prvega majnika je Nemčija marširala. Le čudo, da to tukaj menda vsi vzamejo za normalno. Hodili smo po Moabitu, kjer je stala komunistična centrala in kjer je tolikokrat tekla kri. Vse je bilo v zastavah, po ulicah so pa korakali z muziko delavski bataljoni. Kje so komunisti? Polovica jih je v narodnem socializmu, kjer se polagoma preobračajo (umlernen), ker so pač le mladi in se mladina po svetovnih nazorih opredeljuje šele, ko mora izbirati, kar je najbolj udarno. Mogočni so stali na Tempelhofu štirje polki delavskih prostovoljcev za javna dela, strumno z lopatami na ramah in z desno roko »an der Hosennaht!« Komunisti? Eden njihovih vodij je priznal, da jih je imel v svojem polku polovico, toda njihovi možgani so se zjasnili in v enem letu so čisto »umgelernt« so se »spreobrnili«.

Čudno, čisto odsekano vlogo je igrala Reichswehr pri tej slovesnosti. 4 polke je poslal vojni minister in pred njimi so se morali umakniti celo napadalni oddelki, ki so smeli delati samo špalir. Reichswehr je zavzela prostor čisto pred govorniško tribuno. Njihovi oficirji, trdi in mrzli se z nikomur niso mešali, vojaki so pozdravljali po vojaško. Disciplina in izurjenost, da ti zastoji srce, tako so vsi gibi enotni. In ko je Hitler odgovoril svoj govor, je Reichswehr odkorakala prva s pruskim paradnim maršem, ki obstoji v tem, da napraviš obe nogi trdi, nakar korakaš tako, da nogo dvigaš do višine svojih oči. Tako je šlo, brez pozdravljanja, jezno in mrko. Reichswehr, ta čudna skrivnost nove Nemčije. Tam se še skriva stari pruski duh, ki ga je Hitler drugod osvežil, in tja je treba gledati, kdor se bo z Nemčijo kadarkoli o čem pogajal.

»In v 31 minutah je bil ves Tempelhof z 2 milijonoma ljudi brezhibno izpraznjen. Uračunali smo se za 9 minut, ker smo mislili da bo trajalo 40«, nas je potem zvečer, ko smo imeli vsi kar brneče glave, po katerih so odmevali koraki in muzike, poučil pri strokovni pojasnitvi naš dobri in požrtvovalni voditelj.

K.

FOTO „SPECIAL“
LJUBLJANA
NASPROTI HOTELA „UNION“ NA MIKLOŠIČEVI CESTI
otvori trgovino fotomaterijala
fotografskih razglednic, šolskih in pisarniških potrebščin, pisemskega papirja in ovojnega papirja itd.
Vsem fotoamaterjem zagotavljamo, da bomo izvršili vsa zaupana nam dela, tako razvijanje, kopiranje in povečavanje res strokovnjaško. — Na zalogi bomo imeli vedno samo sveže filme in plošče.
Fotoamaterji, obiščite nas in prepričali se boste o tehnični dovršenosti našega dela.

Protituberkulozni kongres

Dne 10. do 13. maja vrši se pod pokroviteljstvom Nj. Vis. Kraljice Marije **prvi jugoslov. protituberkulozni kongres.** Prvi dan bo hkrati z otvoritvijo tega pomembnega kongresa proslava 25. letnice obstoja prvega sanatorija za pljučno bolne na jugoslovanskih tleh na Brestovcu pri Zagrebu. Tamkaj bodo istega dne za zdravnike strokovna predavanja, a v Zagrebu zborovanja društva ftizeologov. Naslednji dan — 11. maja — nadaljuje se kongres v Ljubljani; dopoldne bo ob 11. uri v dvorani OUZD otvoritveno predavanje, popoldne ob 15. uri bodo za širše občinstvo predavanja v dvorani Del. zbornice, za zdravnike istočasno strokovna predavanja v dvorani OUZD. Naslednjega dne, v soboto 12. maja bodo za širše občinstvo od 8.30 dalje predavanja v dvorani Del. zbornice, za zdravnike istočasno v dvorani OUZD. V soboto popoldne bodo izleti na Bled, Golnik, Topolšico; v nedeljo bodo strokovna predavanja za specialiste v Topolšici.

Ves kongres je torej zamišljen v znatnem obsegu. Potrebno, zelo potrebno je tako. Pomislimo, da letno umrje v naši državi okrog 50.000 ljudi za tbc. ter da jih je redno ca ¼ milijona odprto, kužno bolnih in nevarnih za druge v okolici. Nadaljnih več stotisočev pa je skrito aktivno bolnih, to je, nimajo še redno kužnega izmečka, a potrebujejo zdravljenja.

Številne **smrtne žrtve** za jetiko; vse **gorje,** ki ga med nami vedno znova poraja tuberkuloza; vse **brezdelje,** ki ga radi nje neprostovoljno praznujejo oboleli, vse **milijarde narodnega prežnja,** ki gredo vsled te bolezni v izgubo, evo, to so bistveni nagibi za organiziranje obsežnega in pomembnega kongresa proti tbc. (tuberkulozi).

Ves program na tem kongresu je prav za prav namenjen treh vrst poslušalstvu:

1) **Širšemu občinstvu,** splošni javnosti, ki naj v predavanjih žanje ter v nazorni razstavi dobi vpogled v postanek, razvoj, zdravljenje ter kužno nevarnost jetike. Saj je potrebno, da **v borbi proti tbc. ne sodeluje le bolnik in zdravnik, temveč vsi činitelji, ki imajo voditi brigo nad zdravjem naroda ter vsak poedinec med nami.** Nikogar namreč ni, ki bi ne bil večkrat okužen po klicah jetike, ne obolel vsaj z rahlimi bolezenskimi sledovi in občutki; prav tako ne najdeš med nami nikogar, ki bi se mu ne bi bilo treba čuvati okužitve in ki bi nikoli ne mogel zboleti. V zdravju in bolezni imamo mi vsi važne dolžnosti do sebe in bližnjega; vse to zlasti velja za jetiko; a predavanja in razstava na kongresu naj to pričujočemu širšemu občinstvu čim nazorneje pokažejo.

2) **Katero je pa druge vrste poslušalstvo,** ki mu je I. jug. proti-tbc. kongres namenjen? To so vsi oni činitelji, od katerih aktivne iniciative in delovanja nele po službeni dolžnosti temveč tudi po vesti in javni morali je odvisno toliko narodnega zdravja! Mislim tu na javne oblasti in ustanove, ki jim je skrb za zdravje državljanov službena dolžnost; mislim tu na gospodarske činitelje, družbe in poedince, ki naj bi z zadostnimi mezdami in urejenimi prostori in drugimi okoliščinami čuvale in ne rušile zdravje svojih uslužbencev.

Ali ni n. pr. žalostno, da nam že leta in leta bridko primanjkuje bolniških prostorov za izolacijo in zdravljenje številnega srednjega stanu in siromašnih slojev naroda, da vsepovsod manjka bolnic, ljudskih zdravilišč ter zavetišč za tuberkulozne? Da so plače delavstva in uslužbenstva mnogokrat tako nizke, da nikakor ne zadoščajo za skromno eksistenco, pač pa zadoščajo za hiranje med delom in končno za očitno obolenje?

I. jug. proti-tbc. kongres bo torej vršil tudi neke vrste **izpraševanje vesti in krivde** pri vseh onih činiteljih, ki so pokazali premalo iniciative in delavnosti ter naravno tudi malo uspeha pri varstvu narodnega zdravja. **Napake** je treba **najprej** spoznati, šele potem je mogoče misliti na zboljšanje.

3) Tretje vrste poslušalstvo na kongresu bodo zdravniki, praktični in strokovni. Prvi naj dobe globlji vpogled v pestro razvojno metamorfozo raznih oblik jetike, drugi naj utrdijo najvišji sodobni nivo v pojmovanju in zdravljenju jetike.

Na osnovi predavanj bodo oblikovani zaključki in kot efektne resolucije formalno predloženi na višje mesto.

Evo, to so obrisi o pomenu I. jug. proti-tuberkuloznega kongresa. **Naj bi rodil res dobre, učinkovite posledice, naj bi bil važen mejnik v organizaciji uspešne borbe proti jetiki.** Dr. Debevec.

H koncertu Akademskega pevskega zbora

France Marolt, priznani pevovodja Akademskega pevskega zbora v Ljubljani, ki priredi v ponedeljek ob 8 zvečer v veliki dvorani Uniona koncert starih slovenskih narodnih pesmi.

P. Alfonz Svet - 75 letnik

Če te nanese pot v minoritski samostan v Ptuju, tedaj boš takorekoč ob vsaki uri našel v pisarni župnijskega urada sv. Petra in Pavla gospoda župnika in duh. svetnika p. Alfonza Sveta, ki te bo prijazno sprejel in ti ustregel, če le mogoče. Župnijska pisarna, spovednica, prižnica in oltar — to izpolnjuje življenje njegovo. — Še na sprehod ne utegnem več zadnja leta — pravi včasih — toliko dela imam. Zato pa sam nosim pisma na pošto, da se vsaj nekoliko razgibljem. —

Dne 3. maja letos je p. Alfonz praznoval 75-letnico svojega življenja. Zato naj nam ne zameri, da se ob tem pomembnem jubileju ozremo po nekaterih postajah njegove življenjske poti. Ne suhoparno in biografsko, temveč tako, kakor jih jubilant sam včasih opiše s šaljivo besedo.

Zibelka mu je tekla v Drešinji vasi pri Žalcu, kjer je zagledal luč sveta dne 3. maja 1859. Ni bil še mesec dni star, ko mu je smrt ugrabila mater. Tako je doživljal brez njene ljubeče nege težko detinstvo, ker mu je tudi oče umrl, še preden je sinček dovršil šesto leto. — In p. Alfonz, ki ni nikdar okušal materine ljubezni, je pred leti na Materinskem dnevu govoril o slovenski materi tako globoko, da je poslušavce ganil do solz! — Ko je dovršil ljudsko šolo v Žalcu, je nadarjeni dečko prišel na gimnazijo v Celje. Po maturi je služil kot enoleten prostovoljec pri bivšem 48. polku v Gradcu in se vpisal na pravno fakulteto tamošnje univerze. Med tem so doma posestvo prodali in dobil je iz izkupička za tedanje razmere precejšnjo dediščino okrog tisoč goldinarjev, ki jih je v svoji mladostni neizkušenosti vložil v neko zasebno banko. Toda bankir je šel v konkurz in mladi študent je prišel ob vse. Tisti dan, ko je to izvedel, je šel zvečer v opereto — prvič in zadnjič v življenju — kakor še sedaj včasih vedro pripoveduje. Igrali so menda Netopirja in ko je zaslišal pesem: — Srečen ta — ki zabit zna — kar se spremeniti ne da! — je sredi igre zaploskal, vstal in odšel. Vstopil je v neko odvetniško pisarno v Gradcu kot stenograf, kjer je bil tri leta. Pozneje je dobil službo v nekem industrijskem podjetju v Voitsbergu, da bi se izobrazil za zastopnika te tvrdke v daljnem inozemstvu. Toda Bog ga je klical drugam. Na vabilo nekega svojega prijatelja je vstopil kot klerik v minoritski samostan v Gradcu in po kratkem oklevanju dal svetu slovo in postal redovnik. Bogoslovje je študiral na vseučilišču v Gradcu in na Dunaju. Dne 25. julija 1888 je bil kot tretjeletnik ordiniran in pel novo mašo pri sv. Petru in Pavlu v Ptuju. Po dovršenem četrtem letniku je od septembra 1889 do septembra 1895 služboval kot kaplan v minoritski fari v Ptuju. Nato so ga poklicali na Dunaj, kjer je bil tri leta katehet na ljudski in meščanski šoli ter magister v novicijatu. Z Dunaja je spet prišel v Ptuj, kjer je bil od 15. januarja 1898 do 1. avgusta 1905 gvardijan in župni vikar. Nato je vršil isto funkcijo pri minoritih v Gradcu, dokler ni prišel 1. septembra 1907 kot župnik k Sv. Vidu pri Ptuju. Tu je deloval skozi šestnajst let in dne 1. oktobra 1923 prišel za župnika k sv. Petru in Pavlu v Ptuj, kjer je še danes.

Pestra, zanimiva slika življenja redovnika, ki gre, kamor ga kliče dolžnost! Visoko izobražen in v življenju preizkušen je bil vedno mož na svojem mestu. Povsod, kjer je bil dušni pastir, je ostal v najboljšem spominu. Skrbel je zlasti za olepšanje cerkva, ki so mu bile izročene v oskrbo, preskrbel skoraj povsod nove orgle, prenovil in popravil cerkev pri Sv. Vidu, napravil glavni oltar pri podružnici sv. Ožbalta itd. Pred petintridesetimi leti je že ustanovil pri minoritski cerkvi v Ptuju Marijino družbo za fante in dekleta. Vse svoje življenje je bil zaveden Slovenec in užival v vseh narodnih krogih največje spoštovanje. Ob njegovi 75 letnici mu žele vsi farani, vsi njegovi številni znanci in prijatelji, zlasti pa njegovi redovni sobratje iz srca, naj ga Bog ohrani še mnoga, mnoga leta.

Real.

Birmanska darila
po nizkih cenah pri
I. Vilhar, urar
Ljubljana, Sv. Petra c 36
pri Zmajskem mostu

Ljubljanske vesti:

Mednarodna fotografska razstava otvorjena

Ljubljana, 5. maja.

Ljubljanski Fotoklub je delal marljivo mesece in mesece, da je pripravil sedanjo ogromno mednarodno fotografsko razstavo, ki je bila danes otvorjena. Krasna trgovska palača tvrdke Hedžet v Frančiškanski ulici je preurejena v idealno razstavišče, ki je kakor nalašč za to razstavo. Razstava je v treh nadstropjih salona, v katerega pada svetloba skozi stekleno streho, pa tudi tla so steklena. Arh. Strenar je spremenil dvorano samo v zimski vrt s palmami in drugim eksotičnim rastlinjem, na sredi pa žubori vodomet, ki ga obdaja okvir iz opeke. Dvorana je okrašena z zastavicami vseh 26 narodov, ki tu razstavljajo.

K otvoritvi razstave, ki je bila danes ob 11, se je zbralo polno odličnih zastopnikov in reprezentantov ter mnogo odličnega občinstva. Med drugim so se udeležili otvoritve: podban dr. O. Pirkmajer, zastopnik divizijskega poveljnika podpolkovnik Jorgovič, mestni župan dr. Dinko Puc, vsi tukajšnji konzuli, prosvetni šef dr. Breznik, predsednik Narodne galerije dr. Windischer, zastopnik univerze dr. Izidor Cankar, policijski upravnik Kerševan, predsednik Zveze za tujski promet dvorni svetnik dr. Marn, predsednik SPD dr. Pretnar, generalni ravnatelj dr. Slokar, predsednik Esperantskega kluba Kozlevčar, ravnatelj Trgovske akademije dr. Pirjevec, številni likovni umetniki in drugi.

Vse zbrane zastopnike in občinstvo je pozdravil predsednik pripravljalnega odbora župan dr. Dinko Puc, ki je naglašal v svojem govoru obsežnost in visoko kvalitetno stopnjo razstave, na kateri razstavlja 26 narodov. Fotografski amater je šele odkril umetniško sposobnost fotografiranja ter s tem vplival tudi na poklicnega fotografa. Na visoki stopnji je tudi slovenska in jugoslovanska fotografska umetnost, kar dokazuje tudi ta razstava, na kateri so domače stvari popolnoma enakovredne onim drugih narodov. Župan se je nato zahvalil vsem sodelavcem na tej razstavi, zlasti pa predsedniku g. Lojzetu Pengalu ter jim k uspehu čestital.

G. Lojze Pengal se je nato zahvalil vsem pokroviteljem razstave, dalje g. Hedžetu, ki je dal na razpolago krasne prostore, Esperantskemu klubu za sodelovanje in pa arh. Strenarju za estetsko posrečeno ureditev razstave. Nato je razložil fotografsko umetnost in pozval javnost, naj razstavo obišče v velikem številu, tako da ta razstava ne bo zadnja te vrste v Ljubljani. Končno je vzkliknil najvišjemu pokrovitelju lepe umetnosti Nj. Vel. kralju, čemur so se odzvali vsi prisotni. Župan dr. Puc je nato proglasil razstavo za otvorjeno.

Gostje so si nato ogledali lepo razstavo ter so bili z razstavljenimi slikami izredno zadovoljni, nekatere pa so jih prav navdušile.

K razstavi je poslalo 358 fotografov skupno 1765 slik. Stroga žirija pa je izločila dve tretjini slik, da je sedaj razstavljenih 559 slik od 218 avtorjev. Med razstavljalci je 45 Jugoslovanov. Od 27 priglašenih držav je izpadla samo ena, namreč Severni Borneo (angleški), ker priglašeni avtor pač ni dobro razumel pogojev za razstavo. Najkrepkejše je na razstavi zastopana Češkoslovaška z 51 avtorji, takoj za njo pride Jugoslavija, dalje so močno zastopane: Amerika s 30 avtorji, Anglija, Švica, Italija, Nemčija, Avstrija, Madjarska, Japonska, Kitajska, Južna Afrika in celo Nova Zelandija. Na razstavi so zastopani svetovno znani avtorji, kakor Anglež Alex Keighley s svojimi pigmentiranimi slikami, dalje odlični graški fotoklub, Čeh dr. Lauschmann, Italijan Bertoglia, Tržačan Ulessini in drugi. Med odličnimi jugoslovanskimi fotografi pa omenjamo: izvrstnega sportnega fotografa Vodiška, Zagrebčana Habermüllerja, Hrazdiro iz Ivanjca pri Varaždinu in druge.

Občinstvu obisk razstave toplo priporočamo, ker je gotovo, da ne bo nikomur žal obiska. Posebno zvečer je razstavišče krasno, ker je lepo razsvetljeno. Razstava bo odprta do 27. maja. Na prvo mednarodno fotografsko razstavo more biti Ljubljana v resnici ponosna.

Sedaj

Alstrom

v CELJU ČEVLJI

Aleksandrova 4

V novih, preurejenih prostorih bodemo Vas presenetili z ogromno izbiro najnovejših modelov po izredno nizkih cenah.

Alstrom

ČEVLJI

Zaključek „Jadranskega tedna"

Manifestacija Ljubljane za zvezo Slovenije z našim morjem

Jadranska straža poziva vse svoje članstvo, da se brezpogojno z društvenim znakom udeleži javne manifestacije, ki jo priredi sporazumno z akcijskim odborom za gradnjo železniške zveze Kočevje—sušaška proga danes dopoldne v Ljubljani na Kongresnem trgu.

Ob 10 prične zborovati konferenca v univerzitetni dvorani, a istočasno bo vojaška godba igrala na Kongresnem trgu. Takoj po 11 bodo razni predstavniki govorili z balkona univerze, nakar bodo zapeli združeni moški pevski zbori Hubadove župe in Akademskega pevskega zbora. Manifestacije zaključi vojaška godba.

Jadranska straža poziva vse prebivalstvo, da se v čimvečjem številu udeleži te manifestacije, ker gre za interese vseh in vsakogar, da dosežemo s krajšo zvezo z morjem ugodnejše življenjske in gospodarske razmere. **Zato danes ob 11 vsi na Kongresni trg!**

Gospodje! Moderni vzorci blaga za spomladanske obleke so dospeli. — Najugodnejši nakup oblek po meri je in ostane pri

DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA

Šahovski turnir

V petek je bilo odigrano osmo kolo, v katerem je bila prva končana partija Gabrovšek-C. Vidmar. Vidmar je igral Tarraschovo obrambo damskega gambita in prišel polagoma v boljšo poziciji, v kateri je dobro nadaljeval in zmagal z močnim napadom. Kranjc je proti Cibicu igral zelo slabo in hitro izgubil. Na nož je igral Longer proti M. Vidmarju in si pri tem tako pokvaril poziciji, da je Vidmar z lahkoto zmagal. Tavčar proti Sorliju otvoritve ni igral zdravo in je kmalu zašel v težave, iz katerih se ni mogel izkopati. Sorli je dobil stolp, nakar je bila partija hitro končana. Zelo trda je bila borba v partiji Sikošek-Marek, v kateri je Marek slabo otvoril, toda je igral končnico dobro, tako da je končala partija remis. Partija Furlani-Preinfalk je bila prekinjena v nekoliko boljši poziciji za Furlanija. V soboto popoldne sta bili odigrani prekinjeni partiji Sorli-Gabrovšek in C. Vidmar-Sorli, kateri je Sorli obe dobil. Stanje po osmem kolu je naslednje: Sorli 5 in pol (1), Furlani in M. Vidmar 5 (1), Sikošek 5, Cibic 4 in pol, Longer 4, Preinfalk 3 in pol (1), Gabrovšek in C. Vidmar 3 n pol, Marek 3, Tavčar 2 in Kranjc 1 in pol. Prihodnje kolo se bo igralo v ponedeljek.

Kamnoseško in kiparsko podjetje

Kunovar Franjo

pokopališče Sv. Križ Ljubljana Tel. 27-87

Zaloga in izdelava modernih spomenikov. Nizke cene!

⊙ **Mr. Buttler pride v Ljubljano.** Za 13. t. m. je napovedan v Ljubljano prihod mr. Buttlerja, komisarja mednarodnega urada dela pri Zvezi narodov v Ženevi. Mr. Buttlerja je delegirala k temu uradu angleška vlada, po smrti prejšnjega komisarja Thomasa pa je bil izvoljen za komisarja. Mr. Buttler je odličen poznavalec socialnih problemov. V Ljubljani mu pripravljajo lep sprejem. Mr. Buttler bo nato pregledal važnejše socialne institucije v našem mestu. Iz Ljubljane odpotuje mr. Buttler v Zagreb in druga jugoslovanska mesta.

Dentist zubar

E. KODER

stalni sodni izvedenec

naznanjam, da sem se preselil s svojo prakso v novo urejene prostore v lastni hiši

Križevniška ulica št. 14.

Ord. od 9 do 12 in od 2 do 5.

Vsa operativna in tehnična dela izvršim sam.

⊙ **Nova župna cerkev pri Sv. Krištofu,** ki bo posvečena sv. Cirilu in Metodu, že kaže dokončno svoje lice. Bo to res znamenita stavba. Bežigrajčani se pomembnosti svoje cerkve in svoje župnije popolnoma zavedajo. Obojne šmarnice so vsak večer zelo obiskane in versko življenje se lepo razvija. Prav pridno se pripravljajo na posvetitev svoje nove cerkve. Z veliko vnemo se dela na tem, da se ta veliki dan dostojno in kar najslovesnejše proslavi. Vsa bližnja in daljna okolica se bo udeležila posvetitve v narodnih nošah, na okrašenih vozovih in motornih vozilih. Na dan 1. julija bodo zaplamteli kresovi nele po naših gričih v čast sv. Cirilu in Metodu, marveč tudi v naših katoliških in slovenskih srcih.

KLOBUKE zadnje novosti idoče sezone v raznih modnih barvah in oblikah, ter vsakovrstne športne čepice nudi

Cene zmerne

Sprejemajo se popravila

MIRKO BOGATAJ

trgovina klobukov in čepic

LJUBLJANA, STARI TRG 14

⊙ **Za otroške počitnice.** Mestni socialni urad ima obilo posla s pripravami za otroške počitnice, ki bodo poleti. Rok za prijave je kratek, le do 20. maja, že sedaj pa je vloženih obilo prošenj. Na socialni urad hodijo matere in prosijo, da bi smeli njihovi malčki na morje ali pa v Medno. Žal bo letos število otrok omejeno, ker ni denarja. Naše mnenje je, da za take stvari mora biti denar, pa naj ga dobi mestna občina kjerkoli. Morda se bo mestnemu socialnemu uradu posrečilo organizirati tudi javno tombolo kakor lani. Tomboli se upira poljedelsko ministrstvo, ki pri takih rečeh odloča, češ, da bi škodovala interesom razredne loterije. Morda se le posreči socialnemu uradu premagati to oviro, nakar bi bilo mogoče z izkupičkom tombole poslati še večje število otrok na počitnice.

⊙ **Javna zahvala g. dr. Löwu.** Na številna vprašanja, ki mi prihajajo v zadevi tečaja za jecljače, se moram javno zahvaliti g. dr. Löwu, da se je na poti v Palestino ustavil v Ljubljani in priredil tečaj za nesrečne jecljače ter dosegel tako presenetljive uspehe. Kakor mnogi drugi, sem bil tudi jaz skeptik, pa sem se vendar odločil in dal sina v tečaj! In hvala Bogu, da sem to storil. Moj sin je močno jecljal, danes, po enotedenskem tečaju pa gladko govori in se sam sebi čudi, kako da je prej jecljal. G. dr. Löwu je treba izreči vse priznanje, njegova metoda neizpodbitno drži. — Zahvaliti pa se moram tudi prosvetnemu oddelku kr. banske uprave, ki je dovolil prireditev tečaja in se ni oziral na razne ugovore in pomisleke. Za nesrečne jecljače je napravil s tem tako velikansko dobro delo, da se niti dobro izreči ne da. — Zahvalo je treba izraziti tudi ravnateljstvu Gluhonemnice, ki je dala na razpolago prostore za prireditev tečaja in je po gg. Grmu in Maziju aktivno sodelovala. Vsem najlepša hvala. G. dr. Löw pa naj še dolgo vrši svojo človekoljubno misijo in zdravi in ozdravlja jecljače. — Jos. Gogala.

⊙ **V Ljubljani so umrli** od 27. aprila do 3. maja 1934: Šarc Franc, 46 let, posestnik, Kolezijska ul. 6; Turk Anton, 78 let, knjigovez, Tyrševa c. 5; Jug Adalbert, 39 let, trg. sotrudnik, Kongresni trg 4; Šuligoj Ela, 9 let, hči pekovskega mojstra, Vidovdanska 9; Jak Karol, 79 let, bivši davčni sluga, Japljeva 2; Beber Uršula, roj. Papež, 62 let, zasebnica, Domobranska 17; Kavčič Aleksander Adolf, 60 let, uradnik drž. tob. tov. v p., Lepi pot 3; Jaklič Janez, mestni delavec, Poljanska 13. — V ljubljanski bolnišnici umrli: Kovač Henrik, 30 let, Dobovec 32, obč. Sv. Jurij pod Kumom; Kranjc Josip, 42 let, posestnik, Gor. Radovlje 9 pri Krškem; Grm Marija, 64 let, posestnica, Videm-Dobropolje; Južna Ana, 7 mesecev, hči delavca, Knežja njiva 5; Guček Martin, 59 let, vpok. rudar, Št. Janž, okraj Krško; Kokalj Florijan, 65 let, lovec, Litija; Gajšek Ivan, 42 let, monter, Jesenice; Koželj Jože, 29 let delavec, Tunjice 30 pri Kamniku; Končnik Matija, 39 let, delavec, Vrhpolje 54 pri Kamniku; Virant Uršula, 52 let, Vrbičje 8, obč. Št. Jurij pri Ljubljani; Lampič Viktor, 1 leto, sin tesarja, Staneče 1 pri Št. Vidu nad Ljubljano.

Tel. 31-62 KINO KODELJEVO Tel. 31-62

Danes ob pol 4, pol 6 in pol 9 in jutri ob pol 9:

S. O. S. Ledena gora

⊙ **Tečaja za mojstrski in pomočniški izpit.** V Rokodelskem domu se bosta takoj, ko se priglasi primerno število udeležencev, vršila dva tečaja, eden za mojstrski in eden za pomočniški izpit. Mladi rokodelci in obrtniki, ki se jih žele udeleževati, naj sporoče svoje prijave čimpreje, gotovo pa do 27. maja, v društveni pisarni v Rokodelskem domu, Komenskega ulica 12, ali pa pismeno. Tečaja se bosta vršila pod strokovnim vodstvom.

Advokata

Dr. Krapež Josip in Mejač Anton

sta preselila pisarno na

Kralja Petra trg št. 8 (hiša dr. Pogačnika)

⊙ **Zavarovanje ljubljanskih mestnih hiš.** Mestno načelstvo bo zavarovalo vsa javna poslopja proti požaru. Zavarovalnice naj predložijo svoje tozadevne ponudbe s točno navedbo skupne premije najkasneje do 24. maja 1934 do 12 opoldne. Vsi podatki so na razpolago v gospodarskem uradu mestnega načelstva.

— **Oddaja mestne košnje.** Mestno načelstvo daje vsem interesentom na znanje, da se bo v nedeljo, dne 13. maja 1934 ob desetih dopoldne vršila javna dražba košnje mestnih potov in štradonov na Barju, in sicer v gostilni Jakoba Vidmarja na Ižanski cesti. Javna dražba v zadevi oddaje košnje mestnih potov in Štradonov Trnovskega, Karlovskega in Poljanskega predmestja se bo pa vršila isti dan t. j. 13. maja 1934 ob 13 v gostilni pri Koscu na Opekarski cesti.

ZA BINKOŠTI

si nabavite obleke za gospode in dečke domačega izdelka ter perilo iz lastne tovarne »TRIGLAV«

po konkurenčnih cenah pri

JOS. OLUP

Ljubljana — Stari trg, 1 — Pod Trančo 2.

⊙ **Velikodušen dar Podpornemu društvu slepih.** Uradništvo Zveze za tujski promet v Sloveniji je darovalo Podpornemu društvu slepih 200 Din v počastitev spomina pokojnega g. Ante Pintarja, tajnika Zveze gostilničarskih zadrug v p. Društvo se darovalcem najtopleje zahvaljuje.

⊙ **Dunajsko pranje, svetlolikanje, šimenc, Kolodvorska 8.**

⊙ **Pumparce ,modne hlače,** najboljše kupite pri **Preskerju,** Sv. Petra cesta 14.

Primarij

dr. Vladimir Guzelj

ne ordinira do 1. junija

Trbovlje

Električni tok se je odjemalcem dal zastonj za april in ne za maj, kakor se je prvotno poročalo na občnem zboru.

V radiju bo pel tukajšnji oktet rudniških nameščencev danes popoldne ob polpetih.

Nogo si je zlomil. 1. maja so se izletniki na Sv. Planini zabavali na gugalnici. Pri tem je imel nesrečo mizarski pomočnik Ivan Dežman in si zlomil nogo v gležnju. Njegovi tovariši so ga prenesli na nosilih v Trbovlje, odkoder je bil prepeljan v ljubljansko bolnišnico.

Mali osebni avto za izlete, vožnje h poroki in krstu bo poleg avtoomnibusa tudi na razpolago občinstvu pri avtopodjetju Arzenšek. Se priporoča.

Kronanje kipa M. B. v Kamnici pri Dolskem

Pred 26 leti je postavil pokojni Janez Vode, umrl 28. februarja letos, v zahvalo za dobljeno zdravje na gričku v Kamnici lično kapelo Matere božje, ki jo je do svoje smrti oskrboval s svečami in cvetjem. Slovesno kronanje, prvotno določeno za lansko 25 letnico blagoslovitve, a odloženo radi velike povodnji, se vrši letos 27. maja. Opozarjamo častilce majniške Kraljice že danes na to izredno cerkveno slovesnost in vabimo na udeležbo posebno člane in članice Marijinih družb iz bližnje in daljne okolice.

SANATORIUM EMONA

Ljubljana

Komenskega ul. 4

Zdravnik: Telef. 3623

Dr. Franc Derganc, kirurg. šef-primarij v. p.

Romanje Belokranjcev na Brezje

Da izpolnijo že zdavnaj storjene obljube in svoje srčne želje, se bodo podali belokranjski romarji v nedeljo, dne 27. maja ob treh popoldne s posebnim vlakom na romanje k Materi Božji na Brezjah, kjer bodo prenočili in v ponedeljek nato opravili svojo pobožnost. Po opravljeni pobožnosti bodo napravili izlet na Blejsko jezero, in sicer najprej z vlakom z Otoč v Lesce, od tam pa naprej peš. Popoldne ob 3 se bodo odpeljali proti Ljubljani, kjer bo imel vsak romar na razpolago dve uri časa, da opravi svoje posle in obišče sorodnike in znance. Iz Ljubljane se odpeljemo ob pol 7 zvečer in pridemo v Belo Krajino ob pol 10. Vsa vožnja po železnici tam in nazaj z izkaznico vred stane samo 60 Din. To bo prvi skupni belokranjski vlak in prvo skupno romanje Belokranjcev na Brezje. Romarji naj se priglasijo pri svojih župnih uradih, kjer bodo dobili še natančnejša pojasnila. Priglaševanje se zaključi na Križevo.

Glasba

Dekliške pesmi. V samozaložbi so izšle dekliške pesmi, ki jih je zložila in jim ubrala melodijo Milka Hartmanova, harmoniziral jih je pa M. Bajuk. Zbirka obsega 25 pesmi; največ jih je prirejenih za triglasni ženski zbor, le tupatam se cepi alt v dva, da stvori štiriglasen stavek. Besede so prisrčne, namenjene dekliškim zborom, zato so tudi harmonizirane za ženski zbor, le štiri so prirejene za mešanega. Pesmi so zapete »med cvetjem in v solncu« in res diha iz njih nežno in razigrano veselje v naravi, v njih vstajajo razne želje dekliškega srca, polne so tolažbe sladkega upanja. V nekaterih odjekne rahel akord domotožja po lepih koroških gorah, ker so pred vsem namenjene koroškim pevkam. Bodo pa prav dobro služile tudi našim ženskim zborom, ki žal prav takih dekliških pesmi že dolgo časa pogrešajo. Nekaj zvezkov ima na prodaj Pevska zveza po 12 Din.

40letnica JKAD Danice v Ljubljani

Svečana predstava v ljubljanski operi

Letos poteka 40. leto, odkar je vzžarelo naši — takrat še v tujerodnem miljeju učeči se akademski mladini — družabno in kulturno-vzgojno ognjišče v obliki akademskega društva »Danice«. Vznikla iz najplemenitejšega narodnega in religioznega hotenja takratnih idealnih dunajskih slovenskih študentov je »Danica« skozi 40 let tvorno oblikovala lice slovenske katoliške inteligence. Impozantna vrsta mož, ki so stali ali še stoje na vidnih in vodilnih mestih našega kulturnega, političnega, socialnega, znanstvenega in religioznega življenja, je v svojih akademskih letih jeklenila svoj značaj ob dosledni krščansko-narodni usmerjenosti »Danice«.

Če torej namerava sedanje vodstvo »Danice« nje 40 letni obstoj svečano proslaviti, izpolnjuje s tem le dolžnost pravičnega priznanja 40 letnemu tvornemu in uspešnemu delu na oblikovanju slovenskega narodnega ter krščanskega značaja.

Proslava tega pomembnega jubileja je zamišljena v več prireditvah kulturnega in družabnega značaja, ki se bodo vršile v teku tega leta. Najmočnejša prireditev pa obeta vsekakor biti svečana predstava v petek dne 18. t. m. ob 20 v ljubljanski operi. Izbran akademski ansambl uprizori ta večer zanimivo delo slovečega francoskega katoliškega dramatika in režiserja Henri Ghéona »Igravec in milost.

Upravičeno je pričakovati, da se bo naša narodna in krščansko zavedna javnost obilo odzvala vabilu naših akademikov ter dne 18. t. m. prenapolnila našo opero.

Sem in tja po Zagrebu

Mislili smo, da bo, pa zaenkrat še ne kaže, da bi namreč prenesli naše večernice od svetega Roka k Sveti Mariji. Bomo še kar pri svetem Roku ostali tudi v nedeljo popoldne, čeprav je bilo že razglašeno, da se prestavimo. Bomo videli, kaj napravimo pozneje. Sedaj naj bo dano vsem v vednost to, da so današnjo nedeljo ob 5 večernice še pri svetem Roku, in pozneje tudi, ker cerkev Svete Marije ni vse nedelje ob 5 prosta in zato moramo radi enotnosti kar pri svetem Roku ostati, ker kdo bi mogel vedeti vedno, kam naj gre, če ni vse popolnoma urejeno za stalno. Prvo mašo imamo torej pri Sveti Mariji. Ob 10 in popoldne ob 5 pa se vse nedelje in praznike vidimo pri svetem Roku. Sedaj v majniku bomo pa prav lepo peli in še lepše molili, da bo Marija videla naše potrebe in izpolnila naše želje.

Binkošti se bližajo in z njimi romanje na Trsat, ki ga priredi Sveta vojska. Ker gre to romanje skozi Zagreb, bo gotovo tudi tu marsikdo prisedel. Nekako ob 1 popoldne na binkoštno soboto bo prišel vlak v Zagreb na kolodvor Sava in tu se pridružijo tudi romarji iz Zagreba. Cena tja in nazaj z vožnjo na otok Krk znaša 145 Din za romarje iz Zagreba. Vrne se vlak v ponedeljek zjutraj skozi Zagreb. Kdor bi se želel pridružiti romarjem, naj se zglasi pri svetem Roku ali v župnišču Svete Marije na Kaptolu 3, kjer stanuje slovenski duhovnik.

»Rokovnjače« bomo videli v Zagrebu. In slišali! Kako je moder Mozolj in kako zna zapeti on in drugi, ki menijo, da znajo še lepše. Lep dan slovenske igre in naše narodne pesmi bo to, ko bo Slomškovo prosvetno društvo predstavljalo v »malem kazalištu« to znano in priljubljeno zgodovinsko igro s petjem, in to pot kar v pravem teatru, tam na Frankopanski cesti. To bo 14. maja ob 8 zvečer. Pratika pravi, da je ta dan ponedeljek, pa nič zato. Torej 14. maja ob 8 zvečer!

Velesejem. Kakor gledališče... Dokler niso razstavili »modne revije«, ni bilo nič. Šele tedaj, ko so postavili na pogled nekaj gole ženske kože, pod firmo modne razstave, kjer tvorijo najvažnejši del pokalni kostumi — pravijo, da gre pred vsem za obliko in barvo kopalnih oblek — no, bodisi že kakorkoli, to je pa poživilo velesejem — seveda samo oni čas, ko so živi modeli na vpogled. Pravijo, da se je »modna revija« izkazala za »posrečeno« in je ne bodo nikoli več opustili. Te dni je bila zapisana v nekem listu beseda o »dumpingu« svinjine. Pa je človeško meso in koža še ceneje naprodaj, kriza pa je tako daleč prišla, da reklami preostaja menda še edino to sredstvo, ki more še kak dinar izvrtati iz praznih žepov...

V vrelcih Zdravilni, Kraljevi in Gizela je

RADENSKA

NAJJAČJA

prirodna slatina cele Jugoslavije po vsebini ogljikove kisline. Ogljikova kislina deluje na vse notranje organe kot panhormon (hormon, ki deluje na vse notranje žleze)

Požari noč in dan

Povsod zažiga zločinska roka

Ptuj, 5. maja.

V Podložu pri Ptujski gori je izbruhnil požar v gospodarskem poslopju posestnika Otona Gojkoviča. Ogenj se je naglo razširil še na stanovanjsko poslopje, ki je tudi zgorelo do tal. Gasilcem iz Cirkovcev se je posrečilo ogenj omejiti in končno udušiti. Škoda se ceni na 25.000 Din. Sumijo, da je ogenj podtaknila zlobna roka.

Gorelo je tudi v Župečji vasi, in sicer pri posestniku Jakobu Sardinšeku. Ogenj je nastal v skednju ter se razširil še na druga poslopja. Ker je izbruhnil požar po dnevu ter je bila pomoč domačih in sosedov takoj na mestu, se je posrečilo obvarovati stanovanjsko hišo pogube. Škoda znaša okrog 15.000 Din.

Na Polenšaku je zgorelo gospodarsko poslopje tamkajšnje osnovne šole, ki je stalo blizu šolskega poslopja. Bila je v nevarnosti tudi šola. Škoda znaša 10.000 Din, zavarovalnina pa le 5000 Din. Tu je imel svoje prste vmes zločinec.

Požar so imeli tudi v Senčaku, občina Juršinci. V pozni noči se je vnelo gospodarsko poslopje, ki je skupna last posestnikov Franca Pintariča in Franca Rojhta. Domači in sovaščani so pridno gasili ter preprečili, da plameni niso zajeli sosednjih poslopij. Škode je okoli 15.000 Din.

Obe poslopji ste do tal pogoreli. Zavarovani ste bili, a ne zadostno, da bi se škoda pokrila. Vse kaže, da je bilo zažgano. Sumijo nekega postopača, katerega so pred 2 dnevi radi grdega obnašanja blizu tam pretepli.

★

Naši rojaki na Nemškem iščejo kar brzojavno spričevala, da dokažejo svoje arijsko pokolenje. Sicer jih bodo izgnali.

Požar v Št. Vidu

Št. Vid pri Stični, 5. maja.

V petek zjutraj ob 1 je zdramil zvon vaščane v Št. Vidu iz trdnega spanja. Gorelo je pri Korenu — Glogovica št. 1. Tam se odcepi od velike ceste cesta na Št. Vid. Goreli ste hkrati dve poslopji: hlev in pod (skedenj). Hiša na sredi se pa ni vnela. Gasilci iz Št. Vida in iz Doba so bili hitro na mestu. Bilo je pa premalo vode v kapnici, zato ni bilo mogoče zadušiti ognja. Do potoka, ki teče pod vasjo Št. Vid pa ni bilo mogoče cevi položiti, ker je predaleč. Kako potreben je vendar vodovod v Št. Vidu! Ne le za Št. Vid, ampak tudi za vasi Glogovica in Velike Pece bi bilo preskrbljeno.

Čez 9 mesecev prijeta požigalka

Št. Rupert na Dol., 5. maja.

Vsem je še v živem spominu ogromen požar na Dobu dne 14. avgusta lanskega leta, ko je utrpel grof Robert Barbo na Rakovniku za 225.000 dinarjev škode, ki pa je bila le delno krita z zavarovalnino. O požaru so krožile različne govorice in tuk. orožništvo je zločinca pridno zasledovalo, vendar mu niso mogli priti na sled. — Danes pa, skoraj po devetih mesecih se je našim orožnikom odnosno orožn. kaplaru Ivanu Kolariču po čudnem naključju posrečilo zločinca izslediti. Je ženska, ki je dejanje priznala.

Kaj je nesrečnico privedlo do usodnega dejanja, je za enkrat še zavito v temo. Vendar obeta preiskava, da pridejo na dan zanimive stvari.

Dolenjske Toplice

reorganizirane.

Celotni obrat

Pošta Toplice pri Novem mestu.

Nevihta s točo

Račna, 3. maja.

V sredo zvečer okrog osmih je prihrumela čez Ostri vrh nad našo dolino huda nevihta s silnim pišem. Vmes je padala kakih 10 minut gosta toča brez dežja, splošno bolj drobna, a vmes so bili tudi kosi jajčaste oblike, nekateri čisto gladki, drugi z ostrimi robovi, težki do 400 gramov. Hipoma je bilo vse belo po tleh. Po njivah toča ni napravila posebne škode, precej pa je oklestila drevje in pobila po strehah mnogo opeke.

Koledar

Nedelja, 6. maja (5. povelikonočna, križeva nedelja): Janez Ev. pred Lat. vrati; Judita. — Zadnji krajec ob 7.41. Herschel napoveduje spremenljivo vreme.

Ponedeljek, 7. maja: Stanislav, škof, mučenec.

Novi grobovi

† **V Mariboru je včeraj umrl** po kratki bolezni upokojeni železniški nadsprevodnik v Mariboru gosp. **Viktor Bohak** v najlepši moški dobi 50 let. Pokojnik je bil blagega značaja, dober tovariš in vesten uslužbenec, priljubljen pri vseh, ki so ga poznali. Pogreb bo jutri v ponedeljek ob 16 iz mrtvašnice na Magdalensko pokopališče. Naj mu sveti večna luč! Žalujočim naše iskreno sožalje!

— **Nosečim ženam in mladim materam pomore naravna »Franz Josefova« grenčica do urejenega telodca in črevesja.**

Osebne vesti

= **60 letnico rojstva** obhaja danes priljubljeni ljubljanski brivski mojster g. Ivan Nep. Kastelic v ulici sv. Florijana. G. Kastelic je že 38 let samostojen brivski mojster in prav toliko let tudi naročnik »Slovenca«. Jubilantu iskreno častitamo z željo, da bi ga Bog ohranil še prav mnogo let zdravega in zadovoljnega.

Odvetnik **Dr. Polenšek Jurij**

predsednik okr. žnega sodišča v pokoju, je prevzel odvetniško pisarno dr. Česnika Ivota v **NOVEM MESTU**, v poslopju Ljudske posojilnice.

Ostale vesti

— **Najlepši alpsko avtobusni izlet** bodo letos imeli gotovo oni, ki se prijavijo k pasijonskim igram v Oberammergau. Izletniki se odpeljejo iz Ljubljane 28. junija z razgledním avtobusom čez Ljubelj k Vrbskemu jezeru, od tod čez Breže v Salzkammergut do Bad Aussee, tu prenočijo in si naslednji dan ogledajo spodnji del Salzkammerguta, obiščejo Bad Ischl ter se vozijo ob 13 km dolgem St. Wolfgangsee in Fuchselsee v Salzburg. Ko si ogledajo mesto, nadaljujejo pot mimo Chiemskega jezera v München, kamor dospejo 29. zvečer. 30. junija je določeno ogledovanje mesta. Proti večeru se odpeljejo v Oberammergau, kjer prisostvujejo naslednji dan, to je 1. julija pasijonskim igram, ki trajajo od 8 do 12 in od 2 do 6. Tudi ta dan še prenočijo v Oberammergau. 2. julija zjutraj nadaljujejo z avtobusom vožnjo v Innsbruck. Ko si ogledajo mesto in zanimivosti, se odpeljejo do Zell am See, kjer prenočijo. 3. julija se vozijo po lepi Pinzgauski dolini do St. Johanna, odkoder napravijo izlet v Lichtenstein Klamm, nakar nadaljujejo vožnjo čez prelaz Ober Tauernhöhe (1738) in čez prelaz Katschberg Höhe proti Millstädskemu jezeru, kjer obiščejo spotoma še tkzv. Brennsee in Afrizzersee ter Osojsko jezero. Na celem potovanju obiščejo 11 najlepših in največjih alpskih jezer, nakar se vrnejo čez Podkorensko sedlo domov, kamor pridejo 3. julija zvečer. Ker je udeležba omejena na 18 oseb, zato naj se reflektanti, ki se žele udeležiti tega alpskega izleta in obiskati pasijonske igre v Oberammergau, čimprej priglase, najkasneje pa do 1. junija pri Romarskem odseku KA, Miklošičeva cesta 7. Celokupni stroški: vožnja, prehrana, vstopnina, stanovanje, znašajo 1800 Din. — Kdor pa želi potovati z železnico, se mu nudi prilika, da se priključi drugi skupini, ki odpotuje iz Ljubljane dne 16. julija z brzovlakom ob zvečer ob 8 v Inomost, od tam v Oberammergau, kjer prisostvuje igram 18. julija, 19. julija je na programu ogledovanje Münchena in se vrnejo 20. zvečer v Ljubljano. Izdatki za ta izlet so proračunani na 1550 Din. Tudi za to skupino sprejema priglase Romarski odsek KA, Miklošičeva cesta 7, in sicer do 15. junija.

— **Pri motnjah prebave, želodčnih bolečinah, zgagi, slabosti, glavobolu, migljanju oči, razdraženih živcih, nespanju, oslabelosti, nevolji do dela povzroči naravna »Franz Josefova« grenčica odprto telo in olajša krvni obtok**

— **Za romarski vlak na Trsat** imamo še 90 rezerviranih izkaznic in vozovnic. Po pošti jih bomo pošiljali do 15. maja tistim, ki bodo z naročilom poslali tudi denar. V pisarni pa jih bomo oddajali še 18. maja, če ne bodo že prej vse prodane. Dne 10. maja oddamo na pošto za vse tiste, ki so že, ali bodo še plačali do tega dne. — »Sveta vojska«, Ljubljana, Tyrševa cesta 17.

— **Spomenik skladateljem Ipavcem v Sv. Juriju pri Celju.** Podpisani odbor naznanja vsej slovenski javnosti, da sta prevzela pokroviteljstvo za postavitev spomenika skladateljem Ipavcem v Sv. Juriju pri Celju msgr. Janko Barle, kanonik in ravnatelj nadškofijske pisarne v Zagrebu, znani strokovnjak na glasbenem polju ter biograf in najboljši poznavalec pokojnih Ipavcev, ter g. pomočnik bana dravske banovine dr. Otmar Pirkmajer. Te dni si je ogledal g. arh. Tomažič v Sv. Juriju rojstni kraj blagopokojnih velmož ter že določil najprimernejši prostor za postavitev spomenika na trgu pred cerkvijo. Idejni načrt spomenika se že izdeluje. Dne 13. maja t. l. bo Ipavčeva pevska župa odkrila spominsko ploščo bratoma dr. Benjaminu in Gustavu Ipavcu na njuni rojstni hiši v Sv. Juriju in bo ob tej priliki tudi že blagoslovljen temeljni kamen za spomenik. Podpisani odbor prosi in poziva vso slovensko javnost, da podpre to vsenarodno kulturno akcijo in prispeva kolikor mogoče ter s tem omogoči, da bo spomenik tak, kakoršnega Ipavci, ki so se tako odlikovali in ustvarili tako pomembna dela, zaslužijo. Prispevki naj se pošljejo na Kmečko hranilnico in posojilnico v Št. Juriju pri Celju, ček. rač. štev. 11.552 za podpisani odbor. — V Sv. Juriju pri Celju, dne 5. maja 1934. Odbor za postavitev spomenika skladateljem Ipavcem v Sv. Juriju pri Celju. — Predsednik: Dr. Dobovišek Rudolf; tajnik: Liška Janko.

— **Dr. Ivo Česnik,** odvetnik, se je preselil iz Novega mesta v Ljubljano in posluje na Kralja Petra trgu 3.

— **Pevska zveza** namerava tudi letos prirediti tridnevni pevski tečaj za pevovodje, če se priglasi primerno število udeležencev. Starim udeležencem in članom pevskega zbora pevovodij smo razposlali okrožnice in prosimo, da nam po priloženih »Prijavah« čimprej sporoče, ali pridejo k tečaju, ali ne. Če bi še kdo rad prišel, ki ni dobil vabila, ker ne vemo zanj in za njegove želje, prosimo, naj nam to sporoči. Bo dobil takoj odgovor in pojasnilo. Tečaj bo imel predvsem praktičen program. — Odbor.

— **Župnim uradom** lavantinske škofije odgovarjamo, da Krajevni leksikon nima neposrednc tujsko-prometnega namena, marveč bo resno znanstveno-informativno delo o vsej Sloveniji, v katerem bodo vsi kraji Slovenije podrobno obdelani. Zgodovina, geografija, gospodarstvo in drugi uradni statistični podatki o vsaki vasi bodo v tem leksikonu popisani. Zato prosimo izčrpnih podatkov predvsem o cerkveni umetnosti in zgodovini vsakega posameznega kraja. Vljudno naprošamo gg. župnike, da nam na poslane okrožnice zaradi teh podatkov čimprej odgovore. — Uredništvo Krajevnega leksikona za področje kr. banske uprave v Ljubljani.

— **Na deželo izposojuje Ljudska knjižnica** vsakovrstno čtivo tudi za daljšo dobo. Opozarjamo zlasti podeželsko inteligenco, da se poslužuje Ljudske knjižnice v Ljubljani. Miklošičeva cesta 7.

Med. univ.

Dr. Janko Benedik

začne 7. V. ordinirati na Bledu

Ord. ure 8—11 in 14—16. Telefon 32

— **Podpisna štampiljka, ki onemogoča ponarejanje.** Okrajni tajnik v p. g. Rudolf Puc (Ljubljana, Prekmurska 2), je iznašel kontrolno podpisno štampiljko, ki jamči za pristnost izdanih dokumentov, važnih dopisov, koncesij, obveznic itd. Znano je, da so se pogosto dogajala ponarejanja štampilj, zlasti podpisnih in je tako nastala nujna potreba dobiti popolno jamstvo za pristnost dokumentov in drugih važnih spisov. To nalogo reši v popolni meri podpisna štampiljka. Podpisna štampiljka nosi priimek in ime njenega lastnika. V črke in poleg pa so vtisnjeni na prvi pogled nevidni znaki, ki pomenijo gotovo številko, ki smo jo določili za dotični podpis. Kljub temu, da se lahko natisne na milijone različnih številk, je lastniku potrebno poznati le 10 znakov, katere poljubno med seboj kombinira. Falzifikator pač lahko ponaredi podpis in ravno tako enega ali več odtisov (tajnih številk) kontrolne štampiljke, ne more pa vedeti, katero tajno številko mora staviti k podpisanemu dokumentu, da ta označuje za tisti spis določeno pravilno tajno številko. Ta štampiljka onemogoči vsako zlorabljanje podpisov. Gosp. Puc namerava izdelovanje štampiljk prepustiti domačemu obrtniku.

— **Novi vozni red »Ekspres«,** veljaven od 15. maja 1934, je izšel. Obsega vse železniške vozne rede, vozne rede plovidbe po Jadranskem morju in avtobusne vozne rede v Dravski banovini. Predvsem opozarjamo na popolno in najnovejšo potniško tarifo in na konkurenčne vozne cene na železnici. Dobiva se po vseh knjigarnah in večjih trafikah ter pri vseh potniških blagajnah na postajah. Cena 10 Din.

— **S puško se je obstrelil.** V ljubljansko bolnišnico so pripeljali 39 letnega kajžarja Jožefa Sitija iz notranjskih Begunj. Siti je šel s puško po polju ter se po nesreči obstrelil v levo ramo in v prsa.

ZOBNI KAMEN

je lahko nevaren-

svari lupa

Če se zobni kamen o pravem času ne zapazi in ne odpravi, se utegne zgoditi, da razrahlja zobe in da zobje nazadnje celo izpadejo. To pa prepreči Sargov Kalodont. Zakaj Sargov Kalodont je edina krema pri nas, ki ima v sebi znanstveno priznani sulforicinov oleat po dru Bräunlichu, ki odpravi nevarni zobni kamen in ki prepreči, da se ne naredi drug. Kdor porabi vsak dan nekaj minut za nego zob s Kalodontom — ima vse svoje dni zdrave zobe!

SARG ov KALODONT

Proti zobnemu kamnu

Privoščite si čašo zdravja!

Roko na srce!

pa povejte odkrito, ali ni res nebeško dobra naša

rogaška slatina,

pa bodisi da jo pijete samo, z vinom ali s sadnim sokom!

Rogaška slatina

je užitek in zdravilo obenem.

Nikdar ni bolan, kdor jo pije vsaki dan!

Povsod isto mišljenje: pomaga zares!

Prhljaj izgine! Lasje prenehajo izpadati! Lasje spet rastejo!

Trilysin

BIOLOGIČNI TONIKUM ZA LASE

Vsem slovenskim gospodarjem

Pogorelci v Spodnjih Pleterjih doživljamo najtežje trenutke stoječ ob razvalinah svojih rodnih hiš.

Ogenj je gospodaril nad vso našo vasjo. Silen veter je tako gnal ognjene zublje, da so se vžigale zidane in z opeko krite hiše. Ostalo je razpokano zidovje, lesena s slamo krita gospodarska poslopja so povsem zginila.

Kakor smo potrebni pomoči, vendar hvalimo neizmerno srečo, da smo bili zavarovani, nekateri tudi za premičnine. Tako imamo pogum upati, da ne bomo zgolj v breme javnosti, kot naši sotrpini v Mihanovcu pri Čakovcu, kjer so bili od 107 le 4 zavarovani. Obžalujemo le, da nismo zavarovali tudi živine, katere je 24 glav poginilo, ker se je v zidanih in obokanih hlevih zadušila.

Naši »Vzajemni zavarovalnici« v Ljubljani se tem potom iskreno zahvaljujemo za hitro in pošteno cenitev, vsakega slovenskega gospodarja pa po prestani bridki preizkušnji opozarjamo:

Zavaruj vedno vse svoje zgorljivo imetje. V hudem ognju nič ne ostane. In ko izbiraš, odloči se za našo domačo »Vzajemno zavarovalnico« v Ljubljani, ki ti bo tako kot nam in že neštetim drugim v uri najtežje preizkušnje pomogla.

Spodnje Pleterje, dne 28. aprila 1934.

Drevenšek Janez in Marija. Matevžič Matija. Jurič Jožef. Napast Martin. Planinšek Jera in Roza. Medved Martin. Klajnšek Anton. Beranič Lovrenc, Pinter Matija.

Sedaj na spomlad v

Rogaško slatino,

zdravilišče želodca, črev, žolčnega kamna itd.! Tu najdejo bolni svoje zdravje, zdravi pa prijeten oddih. 20 dnevna popolna penzija velja v času od 1. maja do 15. junija Din 1000·— in Din 1200·—. Prospekte in cenik: Zdravilišče in pisarne Putnika.

— **Dr. Krekova meščansko gospodinjska šola.** Gospodinjsko-kuharski tečaj za učiteljice in absolventinje srednjih šol se prične 2. julija 1934 ob 2 popoldne. Pouk se vrši ob delavnikih od 8 dopoldne do 6 popoldne. Ob sobotah popoldne je prosto. Predmeti: kuhanje s konserviranjem, gospodinjstvo in gospodinjska dela; kmetijski predmeti: oskrbovanje domačih živali, mlekarstvo, poljedelstvo, oskrbovanje domačega vrta in sadovnjaka. Kmetijsko obratovanje. Predavanja o poučevanju kmečkih deklet in gospodinj. — Absolventinje srednjih šol se lahko oprostijo kmetijskih predmetov, namesto teh imajo šivanje s prikrojevanjem. — Tečaj za vrtnarstvo in cvetličarstvo: V istem času se vrši na šoli tečaj za vrtnarstvo v zvezi s konserviranjem sadja in zelenjave. Predmeti: Splošno o zelenjadarstvu in cvetličarstvu. Posamezne zelenjavne vrste. Dišavnice. Cvetlice za vrt in sobe v štirih letnih časih. Jagodičevje in sadne vrste. Risanje vrtnih načrtov. Ekskurzije v domače vrtove v mestu in okolici. Vpisnina za vsak tečaj 200 Din. Mesečnina z vso oskrbo 800 Din; za zunanje 450 Din. Priglasnice sprejema ravnateljstvo Dr. Krekove meščanske gospodinjske šole, Ljubljana VII. Telefon 30-94.

— **Proti zaprtju in hemeroidom,** motenju v želodcu in črevih, oteklini jeter in vranice, bolečinam v hrbtu in križu, je krasno sredstvo naravna **»Franz-Josef«** grenčica, večkrat na dan zavžita. Zdravniške preizkušnje pri obolenjih spodnjih delov telesa so dognale, da učinkuje **»Franz-Josef«** voda zanesljivo razkrajajoče in vselej milo odvajalno.

— **Naše finančno pravo** — neposredni davki, državna trošarina, takse — je pravkar izšlo. V knjigi so zbrani in sistematično obdelani vsi davčni, trošarinski in taksni predpisi, ki so bili izdani do konca meseca marca 1934, pri čemur so upoštevane tudi davčne in taksne izpremembe, ki jih vsebuje finančni zakon za leto 1934-35. Knjigo je priredil in izdal v samozaložbi Sušec Štefan, načelnik finančnega oddelka banske uprave v pok. ter snov prilagodil za praktično uporabo upravnemu in finančnemu uradništvu kakor tudi sodnikom, odvetnikom, notarjem, funkcionarjem občin, župnišč, družb, denarnih zavodov in zadrug. Prav tako bo knjiga nujno potrebna tudi industrijskim, trgovskim in obrtnim krogom, skratka vsem davkoplačevalcem, ki se hočejo točno in zanesljivo ter brez zamudnega iskanja informirati o svojih davčnih, trošarinskih in taksnih obveznostih in ugodnostih ter si preskrbeti točnih pojasnil in nasvetov v svojih dvomih davčnega značaja. Knjiga pa je vseskozi primerna tudi kot učni priročnik za študij finančnim kandidatom, slušateljem trgovskih akademij in visokošolcem pravne fakultete. Okusno v platno vezana knjiga, ki obsega XV + 356 strani, stane 100 dinarjev, s poštnino 5 Din več. Naroča in dobiva se pri avtorju (Sušec Štefan, Ljubljana, Beethovnova ul. 15) in pri tiskarni Merkur d. d., Ljubljana, Gregorčičeva ul. 23.

— **Malo truda in mnogo užitka imaš,** če si izbereš za izlet Sv. Duh nad Višnjo goro, ki je visok komaj nekaj nad 600 m, pa je z njega krasen razgled na vse strani tako, da ni zlepa kraja, ki bi bil tako prikladen za nedeljske izlete. Pretežna večina Ljubljančanov tega kraja sploh ne pozna, če ne računamo smučarjev, ki hodijo zadnja leta v vedno večjem številu uživat tja lepoto zimske narave in prijetnosti idealne smuke. Na praznik Vnebohoda bo pa tam gori prva prireditev našega najmlajšega smučarskega kluba, ki hoče pokazati ljubiteljem belega sporta in naravnih lepot, kako je že uredil smuško vežbališče in kje bo stal prvi smučarski dom na Dolenjskem. Od Višnje gore do cerkvice Sv. Duha je komaj dobro uro hoda in pot ni prav nič naporna. A gori bo tako prijetno, da ne bo nikomur žal neznatnega truda in stroškov za ta izlet. Ob 10 dopoldne bo v cerkvici Sv. Duha maša, po maši pa prijetna domača zabava na vrtu klubskega poslovodje g. Ivana Zupančiča v prijazni vasici Zavrtače pod Sv. Duhom.

— **Novosti na književnem trgu: Cerkveno slikarstvo,** o njegovih problemih, načelih in zgodovini, spisal dr. Stele, 28 Din, vezano 40 Din; **Priročnik za mojstrske in pomočniške izpite,** priredil dr. Pretnar, 30 Din; **Kisanje krme in kmetski silos,** spisal prof. inž. Sadar, 4 Din; **Uredba o občinskih uslužbencih** z dne 17. marca 1934, 10 Din; **Kratek oris kozmografije,** spisal St. Lapuh, 5 Din; **Mary — Moj mars,** povesti, spisal Iv. Šmelev, poslovenil Peterlin-Petruška, 40 Din; **Novele,** spisal Ada Negri, poslov. dr. Gradnik, vezano 25 Din; May: **Sužnji,** II. knjiga, 1. snopič, 13 Din; **Sveta Bernardka,** življenjepis s 32 slikami (šmarnice), priredil Al. Juranovič, 24 Din, vezano 34 Din; **Mama Marjeta,** don Boskova mati, 1 Din; **Križ v krvi,** čudež v svetem letu, 1 Din; **Gospodarstvo in vera,** predaval dr. Gosar, 2 Din; **Priročnik iz delavske in nameščenske** socialno-varstvene zakonodaje, priredil J. Rozman, 10 Din; **Higienska in dietetična kuhinja,** sestavil dr. Solert, 40 Din, vez. 50 Din; **Sistem celokupnega kazenskega prava** kraljevine Jugoslavije, spisala dr. Dolenc in dr. Makleco, 140 Din, vezano 160 Din; Novi vozni red **»Ekspres«,** 10 Din. Vse te knjige ima v zalogi Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

— **Dr. Sušnikovi »Akademski poklici«** kažejo vse poti v praktično realno življenje in omogočijo res smotreno izbiro poklica. So v tem pogledu najboljši svetovalec staršem, vzgojiteljem in dijakom — še posebej važen v današnjih časih. V platno vezana knjiga s ca. 400 strannmi stane le 40 Din (po pošti 45 Din) in se dobi pri SKAS, Miklošičeva cesta 5, Ljubljana, ali v knjigarnah.

— **F. S. Finžgarjevi Zbrani spisi** I.—VII., ki jih izdaja Nova založba v Ljubljani, se odlikujejo po zdravi vsebini in krepki obliki; ti spisi so našli popolno priznanje pri izobraženem in preprostem bravcu. Posebno roman Pod svobodnim solncem, ki je izšel že v 3. izdaji in je preveden tudi na tuje jezike, je edinstven v naši književnosti.

— **Zelo pohvalno** se je govorilo o »Fitoninu« na III. vseslovanskem zdravniškem kongresu. Pa tudi mnogoštevilni zdravniki ga priporočajo kot prvo pomoč pri vseh poškodbah, ranah, in opeklinah, tej za zdravljenje vseh vrst ran, krast, lišajev, turov in ostalih kožnih bolezni. Steklenica »Fitonina« Din 20 v lekarnah. Po poštnem povzetju 2 steklenici Din 50. — Poučno knjižico št. 15 pošlje brezplačno »Fiton« dr. z o. z., Zagreb, I-78. (Reg. pod št. 1281 od 28. VII. 1933.)

— **Uničevanje škodljivcev.** Na mnoga vprašanja glede pokončanja golazni na rastlinah kakor tudi na sadnem drevju, vinski trti, cvetlicah, kakor na oleandrih, gosenic in hroščev na zelju, glivične bolezni na lepotičnem grmičevju kakor tudi zatiranje vseh vrst listnih uši, krvave uši in sploh vseh škodljivcev, uniči najbolj sigurno Garkon. Veliko prednost ima na tem, da rastlinam ne škoduje, ne požge listov in tudi ne mladih poganjkov. Glejte današnji oglas.

Rajhenburg

Franci Radej na zadnji poti. Žalostno so se razmajali v četrtek dopoldne zvonovi rajhenburških cerkva, najprej podružnice v Senovem, nato mogočne bazilike Lurške Marije ter nazadnje stare župnijske cerkve pri farnem pokopališču, ko se je vil od Stare Zidanice na Dovškem pogrebni sprevod rajnega Francija Radeja. Tragična smrt idealnega mladeniča je globoko odjeknila v srcih vseh številnih prijateljev ugledne Radejeve rodbine ter prevzela z žalostjo vse, ki so poznali pokojnega. Zato so mu priredili pogreb, kakor jih je rajhenburška fara videla še malo. Tisoči so šli v sprevodu vso dolgo pot od doma žalosti do pokopališča, napolnili so baziliko pri žalni službi božji, premnogi pa, ki jim ni bilo mogoče sodelovati v sprevodu, so pokazali svoje sočutje s poslednjim pozdravom ob poti sprevoda, kjer so bile zaprte tako v posameznih naseljih, kakor tudi v rajhenburškem trgu za časa pogreba vse trgovine in javni lokali. V sprevodu, ki ga je vodil stric pokojnega Francija, župnik iz Kamnice Franc Božiček ob asistenci rajhenburških kaplanov Jakoba Zidanška in Stanka Weingerla, so korakali gasilci iz Rajhenburga in Senovega v kroju z gasilsko godbo na čelu, ki je ves čas igrala žalostinke, pevci pod vodstvom akademika Milka Škoberneta so na domu in pri grobu zapeli pretresljive žalostinke, med sprevodom pa peli psalm »Usmili se Gospod«, požarniški in mladeniški prapor, mladina iz šole, fantje iz cele rajhenburške fare, ki jim je bil pokojnik vzornik in organizator, mnoge odlične domače osebnosti ter nešteti drugi so ga s solzami v očeh spremljali na poslednji poti. V baziliki Lurške Marije mu je po končani žalni peti sv. maši spregovoril s prižnice domači župnik konz. svetnik Franc Tratnik, povzdigujoč svetal vzgled njegovega idealizma in zanosnega mladeništva ter vodil nato kondukt na pokopališče, kjer so peli pevci poslednje slovo ter mu je spregovoril krasne poslovilne besede v imenu osrednjega vodstva FKA Mirko Geratič iz Maribora. S cvetjem pokrita sveža gomila je zakrila upov polno mlado življenje pokojnega Francija, v njegovem veselem lepem domu na Stari Zidanici se je naselila žalost in bolest, spomin po pokojniku bo pa ostal trajen in lep v srcih vseh, ki so ga poznali in cenili.

Ptuj

Poroka. V cerkvi sv Petra v Zagrebu sta se poročila v nedeljo, 29. aprila Albin Urban, mesar, in Brigita Farič, trgovska pomočnica, oba iz Ptuja. Bilo srečno!

Pretepi. Smrtnonevarno poškodovana so pripeljali v ptujsko bolnišnico 22-letnega pos. sina Franca Roškarja in 20-letnega pos. sina Franca Majcna iz Sobotincev. Dobila sta poškodbe z noži in ročicami. Njuno stanje je zelo nevarno.

Za odlično naravno zdravljenje

uporabljajte „Planinka-zdravilni čaj Bahovec", ki je pripravljen večinoma iz najboljših zdravilnih planinskih zelišč. Dolgoletna izkušnja nam potrjuje, da je „Planinka-zdravilni čaj Bahovec", ki vsebuje preizkušene in dobre zdravilne sestavine, dober regulator za čiščenje. - Šest do dvanajst-tedensko zdravljenje s „Planinka zdravilnim čajem Bahovec" deluje izvanredno in sicer brez strupov pri vseh sledečih boleznih: Pri **slabi prebavi želodca in zaprtju telesa, slabem delovanju črevesa in napetosti telesa, omotici in slabosti, obolenju na hemeroidih in bolezni jeter.** „Planinka-zdravilni čaj Bahovec" pospešuje apetit. Zahtevajte v lekarnah samo pravi **„Planinka-čaj Bahovec"**, ki se ne prodaja odprto, temveč samo v originalnih plombiranih zavojčkih po Din 20·—, s proizvajalčevim napisom:

Lekarna Mr. Bahovec, Ljubljana, Kongresni trg 12 Reg. sub Sp. br. 169 od 9. II. 1933

Prijateljem Maribora!

Leta 1847 je izšla prva mariborska monografija; ostala je edini opis Maribora do 1926, ko je izdal Gabriel Majcen »Kratko zgodovino Maribora«. Ta je v kratkem času pošla, kar priča, kako nujno smo jo rabili in kako potrebno nam je danes novo zgodovinsko delo o Mariboru.

Dejstvo, da nimamo danes nobene zgodovine Maribora, ni v skladu s kulturnimi in gospodarskimi prilikami našega prebivalstva, prav tako pa tudi ne s položajem mesta, ki šteje z neposredno okolico do 50.000 prebivalcev.

Zato si je Zgodovinsko društvo v Mariboru (ZDM) nadelo nalogo, da izda na 15 do 20 tiskovnih polah (okoli 250 strani velike osmerke) s slikami in prilogami (predvideno okoli 100) bogato opremljeno delo, ki bo vsakomur najboljši kažipot po mariborski preteklosti od prazgodovine preko rimskega, srednjega in novega veka do najnovejšega časa in to v kulturni, politični, cerkveni, gospodarski, umetnostni in literarni zgodovini. Pri delu bodo sodelovali poleg vseh mariborskih zgodovinarjev in drugih činiteljev tudi glavni predstavitelji slovenske in jugoslovanske zgodovine, univerzitetni profesorji: dr. Ljudmil Hauptmann, dr. Milko Kos, dr. Balduin Saria ter spomeniški konservator dr. France Stele. Tako je vsebina dela, ki bo izšlo pod naslovom »Mariborski zbornik« v drugi polovici leta 1935, strokovno zasigurana.

Ni pa osigurana gmotna stran dela. ZDM ne more radi omejenih gmotnih sredstev, s katerimi razpolaga, izdati zbornika o Mariboru samo. Zato se obrača do vsega prebivalstva, ki se zanima in čuti z Mariborom, z vabilom, da se na delo naroči. Subskripcijska cena Mariborskega zbornika znaša Din 60, cena zbornika po izidu pa bo znašala Din 100. Poštnočekovno položnico bo ZDM poslalo subskribentu, čim prejme naročilo.

Mariborska soseda Ptuj in Celje ter še manjši kraji kakor Ljutomer, Središče ali Šoštanj se ponašajo z lepimi zgodovinskimi monografijami. Naš čut za Podravje in Maribor veleva, da omogočimo Mariboru, da stopi v vrsto svojih sosedov ter da pomagamo ustvariti delo, ki bo naši znanosti v izpopolnitev, za Maribor in okolico zrcalo preteklosti, za lastnika »Mariborskega zbornika« pa izvor spoznavanja nekdanjih kulturnih vrednot na zemlji, ki je naša ožja domovina. Pot h kulturi in k narodu vodi samo iz spoznanja samega sebe, iz spoznanja domačega kraja!

Dr. Fran Kovačič, m. p.,
predsednik Zgodovinskega društva v Mariboru.

Dr. Franjo Lipold, m. p.,
mestni načelnik v Mariboru.

☐ **Ljubljanski zgodovinarji** iz arheološkega in historičnega seminarja ljubljanske univerze obiščejo v sredo 9. t. m. Maribor pod vodstvom univ. profesorjev dr. Kosa in dr. Sarie ter si bodo ogledali Poštelo in Hompoš na Pohorju ter mariborske zgodovinske znamenitosti.

☐ **Banovinski zdravniški službi** se je odpovedal docent in primarij internega oddelka mariborske splošne bolnišnice dr. Ivan Matko.

☐ **Danes jurjevanje.** Mariborska garnizija slavi danes dopoldne svoje tradicionalno jurjevanje na tezenskem vežbališču. Med 6 in 11 dopoldne bodo vozili z Glavnega trga na Tezno in nazaj mestni avtobusi.

☐ **Nedeljsko obratovanje brivnic.** Mariborski brivski mojstri in damski frizerji so na zadnjem članskem sestanku soglasno sklenili, da nameravanega nedeljskega obratovanja v svojih brivnicah ne bodo uvedli, obenem pa so sklenili, da bodo strogo nastopili proti nedeljski konkurenci, ki jo jim delajo razni šušmarji in tudi pomočniki pri zasebnikih v stanovanjih.

☐ **Dečji dnevi v Mariboru.** Proslava dečjih dnevov bo v Mariboru danes in na praznik 10. maja. Obakrat bo dopoldne sprevod mladine po mestnih ulicah s harmonikarji Podmladka Rdečega križa na čelu, v mestnem parku bo nato harmonikarski in pevski mladinski koncert, na cestah se bodo prodajali med 8 in 13 znaki po dinarju. Čisti prihod vseh prireditev je namenjen v prid počitniškim kolonijam ter se bo uporabil za letovanje siromašnih otrok.

☐ **Seja upravnega odbora** mestnega občinskega sveta se je vršila v petek zvečer. Na dnevnem redu je bila samo oddaja stanovanj v občinskih hišah.

— **Pri boleznih na ledvicah, v mehurju in debelem črevesu** polajšuje **»Franz-Josef«-grenčica** v najkrajšem času tudi večje težkoče pri odvajanju. Spričevala bolnišnic potrjujejo, da je **»Franz-Josef«-voda** radi svojega olajšujočega učinkovanja brez bolečin prav posebno primerna za neprestano porabo pri mladih in starih.

☐ **Krst »Vrane«** V delavnici mizarskega mojstra g. A. Lešnika v Studencih so zgradili pod njegovim vodstvom vrli člani zračnojadralne skupine Studenci novo jadralno letalo »Vrana«, ki bo danes razstavljeno ob prostem vstopu na dvorišču gostilne Petz na Aleksandrovi cesti 11. Načrt in konstrukcijski osnutek je napravih inž. B. Cijan. V nedeljo, dne 13. maja pa bo na tezenskem letališču slovesni krst novega letala, ki mu bo sledil prvi vzlet v zračne višine. Tehnično je novo letalo vzorno zgrajeno ter sliči najsolidnejšemu tovarniškemu delu. Tehta samo samo 72 kg, nosilnosti pa ima 145 kg. Hitrost je proračunana na 45 kilometrov na uro, najvišja višina 2000 m. Razpetina kril meri 8.8 m, dolžina 5.85 m in površina 13.2 m². Za start z gumijevo vrvjo se rabi sila 6 KS. Navdušeni letalci so pričeli z delom 4. februarja ter ga v 900 delovnih urah izvršili. Velikodušno jim je priskočil na pomoč ravnatelj tovarne Doctor in drug g. Fischer, ki je dal brezplačno na razpolago platno in žično vlačilno vrv za vlečni start z motornim letalom.

☐ **Konec poravnalnega.** Poravnava gospe Gizele Suppanz, roj. Kuhar, trgovina z železnino v Mariboru, se izreka za končano.

☐ **Brezuspešne licitacije.** Jutri se bo vršila letos že 9. licitacija za nabavko mesa za potrebe mariborske vojaške garnizije za razpisano dobo od 1. aprila do 31. oktobra t. l.

☐ **Osnutki na razstavi.** V spodnji kazinski dvorani so razstavljeni vsi osnutki plakatov za letošnji Mariborski teden. Povprečna jakost osnutkov je letos slabejša kakor lani ter ni imela žirija med vposlanim materialom dokaj izbire. Steinbrennerjev osnutek, ki predstavlja mariborski grad, je brezdvomno najmočnejše delo ter deluje v svoji močni enostavnosti in barvnem kontrastu z veliko silo. Motivno zanimiv in tehnično posrečen je osnutek anonimnega avtorja, ki je prejel drugo nagrado, posrečen je tudi tretje nagrajeni osnutek z malim harmonikarjem, vse ostalo pa je povprečne vrednosti, tako po zamisli, kakor v izvršbi.

☐ **Usoda akterjev Kmetijske eksportne.** V Mariboru smo že nekoliko pozabili na troperesno deteljico, ki je vodila Kmetijsko eksportno zadrugo v propast. Kenda, Krištofič in Žunkovič so obsedeli v zagrebških zaporih radi slične žadeve z zagrebško zadrugo »Edinost«, ki so jo vodili na način, kakor Kmetijsko eksportno. Žunkoviča je doletela v zaporih smrt, ostala pajdaša Kenda in Krištofič pa prideta jutri teden pred senat zagrebškega okrožnega sodišča. Za njuno usodo vlada zlasti v Savski in Primorski banovini veliko zanimanje, ker je tam največ oškodovancev.

☐ **Ženica pod kopiti.** Smrtnonevarna nesreča se je pripetila na Reki. 70 letno Lužnikovo mater so povozili zdivjani konji ter ji zadali smrtno nevarne poškodbe.

☐ **Feiertag — Maribor** peče poseben kruh »Turist« iz rži z zaščitno znamko, ki ostane 8 do 10 dni svež. Najpripravnejše hranilo za večje skupine. Naročite v Mariboru: Betnavska 43, tel. 2824, Glavni trg, Rotovški trg, Skaza, Ulica X. oktobra 5 in Nova vas.

☐ **Ure, zlatnino,** na obroke, hranilne knjižice, dobite pri Ignac Jan, Glavni trg.

Celje

Prošnje procesije na križev teden bodo v Celju vsak dan ob 6 zjutraj. Po procesiji bo vedno pridiga in nato sv. maša. Jutri v ponedeljek bo procesija k sv. Maksimiljanu, v torek k Sv. Jožefu in v sredo v Marijino cerkev.

Smrt dobre matere. V petek je umrla lepo previdena ga. Josipina Rabzelj, vdova po sodn. slugi, mati geometra g. Bogoljuba Rabzelja in ge. Josipine Hribar, soproge sodn. uradnika. Pokojna je bila dobra krščanska mati, ki je tudi tako vzgojila oba svoja otroka. Bolehala je dolgo, skoraj 10 let je bila privezana na posteljo in je ves čas svoje dolge bolezni prenašala bolečine vdano in potrpežljivo. Pogreb bo danes ob 4 popoldne iz hiše žalosti, Ipavčeva ulica 4, na mestno pokopališče. — Naj ji bo lahka zemljica, g. sinu n hčerki naše iskreno sožalje.

Poročila sta se včeraj v župni cerkvi g. Mihael Korošec, mizarski pomočnik in gdč. Rozalija Randl, natakarica, oba iz Celja. Mladoporočencema naše iskrene čestitke.

Druga številka »Slovenskega gospodar. lista«, ki ga izdaja Mohorjeva tiskarna v Celju, je izšla včeraj z raznovrstno vsebino. Med drugim piše tudi g. Josip Gosak o našem kmetskem in gospodinjskem nadaljevalnem šolstvu.

Za birmo! Za birmo!

Hitite

dokler je še izbira popolna — v našo domačo manufakturno in modno trgovino

Valentin-a Hladin-a

v Celju — Prešernova ulica št. 14.

Ivanjci pri Negovi

Tukaj je zatisnil svoje oči dne 25. aprila t. l. 87 letni starček g. Šafarič, prevžitkar. Šel je po plačilo za vzgledno, krščansko življenje. Malo je takih mož, ki bi bili tako značajni, verni in zvesti svojemu narodu. Pokojni dedek je bil vedno v prvih vrstah pri izpolnjevanju verskih dolžnosti, saj je bil tudi dolgo let kot cerkveni ključar desna roka sedaj upokojenega g. župnika Franca Bratkoviča. Bil je vnet naročnik katoliških listov, izkazal pa se je tudi vedno in povsod kot zvest narodnjak, kadar je šlo za koristi slovenskega ljudstva že takrat, ko se je v teh krajih šopirilo nemškutarstvo. Vnuki in vnukinje so ga vedno nazivali »naš dobri dedek«, kar je po svoji srčni dobroti tudi bil. — Toda pok. Šafariča so zadevali v njegovem dolgem življenju tudi težki udarci. Edini sin mu je padel v svetovni vojni; umrli sta mu ljubljena žena iz ugledne dr. Koroščeve rodbine, in hčerka. Vse te udarce božje Previdnosti pa je prenašal kot praktičen katoličan s pravo krščansko vdanostjo v božjo voljo. Dragi dedek in oče! Slomšek Te je birmal, on Ti naj bo priprošnjik, mi pa bomo molili za Tvoj dušni pokoj! Počivaj sladko na božjem Srcu!

Stara resnica:

Zmerna hrana – poroštvo zdravja

Doslej je veljalo za splošno pravilo, da dobro hranjeno telo laže kljubuje življenjskim nevarnostim in da tako telo laže upa na daljše življenje, kakor telo, ki je bilo slabo hranjeno. Prof. C. M. Mac Cay, ki poučuje na vseučilišču Cornell v Newyorku, ni tega mnenja. Gotovo je, da ni lahko tega ugotoviti na posameznem človeku: kajti zdravnik bi moral slediti življenju tega od mladosti do konca življenja. Prof. Mac Cay navaja v dokaz za svojo trditev, da ni v Ameriki med vojno, ki je prinesla tudi tej deželi veliko pomanjkanje, umrlo nič več ljudi med reveži kakor med premožnimi. Pa to ni za imenovanega profesorja glavni dokaz za njegovo trditev, ker se ameriški učenjak dobro zaveda, da je preprosti človek bolj odporen, kakor dobro rejeni meščan, ki se zgublja v ponočevanju in zapravljanju — saj je dobro znano, da neurejeno življenje trati človeške energije. Večjo dokazilno moč imajo zanj poskusi, ki jih je izvršil na podganah.

V primeri s človeškim telesom so podgane zelo primeren predmet za takšno primero; kajti podgana navadno žre prav ista živila kakor človek. Poleg tega je profesor ugotovil, da pri podganah samica dalj časa živi kakor samec, prav tako kakor ženska povprečno preživi moškega. Prof. Mac. Cay je izbral okoli 100 mladih podgan in jih razdelil v tri skupine. Prvi skupini je dajal jesti, kolikor so hotele, tako nekako, kakor da mati otroku vse, kar poželi. Drugi skupini je dajal samo polovico te hrane in tretji skupini je dajal samo toliko, da se je komaj držala pokonci. Prva skupina se je naglo razvila, dobila je oblo in zalito telo, vse živali so bile prav lepe. Druga skupina je zaostajala v razvoju za prvo, telo teh podgan je bilo povprečno manjše, tudi tako lepo ni bilo. Tretja skupina je zaostajala celo za drugo po razvoju. Podgane so sličile slabo prehranjenemu otroku, če smemo postavljati to primero. Prva skupina je že po štirih mesecih dosegla popolno zrelost, medtem ko je tretja dozorela šele po poldrugem letu ali celo po dveh letih.

Starost podgane znaša povprečno 3 leta. In kaj se je zgodilo v teh treh letih iz omenjenih treh podganskih skupin. Izmed prve skupine je živela samo še ena podgana, izmed druge še devet in od tretje skupine, ki je bila najslabše hranjena, še šest. Torej izmed zadnjih podgan, ki so prejemale najslabšo hrano, je živelo še več podgan kakor iz prve skupine, ki je prejemala izvrstno hrano. Tudi glede spola je pokazal poskus mikavno stran. Edina podgana, ki je iz prve skupine preživela, je bila samica, iz druge skupine so bili štiri samci in pet samic; v tretji skupini je bilo prav toliko samic kakor samcev.

Prof. Mac Cay torej upravičeno trdi, da daje zmerna hrana večje poroštvo za dolgo življenje kakor preobilna hrana.

Za špargljе je treba orati s posebnim plugom, kakor vidiš na naši sliki.

V boj zoper pretoplo obleko in stanovanje

Revmatizem zdravi z mrazom...

Dr. Fr. Noltenius je napisal za revijo »Medizinische Welt« kaj mičen članek o poglavju revmatizma. V članku je podal zaključne misli svojega dolgega proučevanja revmatičnih pojavov v vročih deželah, predvsem v Argentini.

Pisec je ugotovil, da je revmatizem v toplih krajih celo bolj razširjen kakor pri nas. Tudi najhujši mraz lahko prenašaš v toplo zakurjeni sobi. Nasprotno je mraz mnogo bolj neprijeten v deželi, kjer pade temperatura samo 5 stopenj pod ničlo, a dežela sama nima priprav za kurjavo. Značilno je, da domačini, posebno kmetje sploh nočejo v zakurjeno sobo, ker se upravičeno boje, da bi oboleli. Vojna je pokazala podobno. V zadnjih letih vojne se ni prav nič več vojakov prehladilo kakor prej, nasprotno njihovo število je bilo še manjše. Privadili so se v mrazu in dežju izpremembam temperature, in se utrdili.

Dr. Noltenius prihaja do zaključka, da je revmatizem bolezen tistih, ki preveč skrbno čuvajo svoj kotiček za pečjo! Kdor hoče uspešno in lahko prenašati hud mraz, naj ne gleda preveč, da bo dobro zavit in oblečen, temveč naj utrdi svoje telo, da se privadi na izpremembo temperature. Če kateri organ preskrbno čuvaš pred dražljajem mraza, zaspijo njegove uravnalne priprave, in že vsak prepih mu škoduje. Zadostuje, da si zmočiš noge ali na kakršenkoli način zmanjšaš temperaturo, in že je bolezen tu. Kneippove kure, mrzle prhe, ki jih posebno ljubijo Angleži, ali pa vroče prhe, ki so v navadi pri Japoncih, utrjujejo telo. Dr. Noltenius se je skušal v Ameriki braniti pred revmatizmom s tem, da se je toplo oblačil. Končno se je odločil, da nastopi nasprotno pot: pozimi je hodil prav tako lahko oblečen in tudi suknjo si je pogosto slekel, da bi užival mraz. Polagoma je njegov revmatizem izginil. Dr. Noltenius trdi, da zadostuje, da napadeni organ izpostavi nekaj časa mrazu, da takoj nato zgine revmatizem. Revmatizem je po njegovem mnenju bolezen stanovanjske kulture.

Tudi kmetijstvo je potrdilo te ugotovitve. Tako je n. pr. znano o kokoših, da se kaj rade prehlade, ako so nastanjene v zakurjenih kurnikih. Jasno je, da si ni mogoče utrditi telesa od danes do jutri, preveč mehkužno je. Človek se mora počasi privaditi na mraz. Pozimi naj se v zakurjeni sobi nikar ne toplejše oblači kakor poleti. Dr. Noltenius trdi, da ga prav nič ne zebe v noge, odkar nosi tudi pozimi kratke platnene spodnje hlače in bombaževe nogavice.

Torej v boj proti pretiranemu oblačenju, proti prezakurjenim stanovanjem in spalnicam in proti strahu prepiha! Posebno pri otrocih glejmo na to, da se jih ne polasti razpoloženje za revmatizem. Francosko zdravstvo priporoča 16 stopenj toplote v stanovanjih, nemško 2 stopnji več. Dobro bi bilo, da to zahtevo še znižamo.

Pri higijenskem pouku.

»Zakaj torej mora biti stanovanje vedno čisto?«

»Ker lahko vsak trenotek kdo pride na obisk, gospod učitelj.«

V drozgovo gnezdo se je naselila pomlad

Rio de la Plata požira drzne sportnike

Vprav pretresljivo je, koliko se jih v poletnem času vsak dan, posebno vsako nedeljo utopi. Ne samo v Buenos Airesu in okolici, marveč po vsej republiki. Za Buenosairajčane bo to nekoliko lažje umljivo, če pomislimo, da se koplje poleti približno polovica vsega meščanstva, kar da ogromne stotisoče kopalcev.

Ko gosto, moreče ozračje pritisne na vaša pljuča, ko so vse buenosajreške ulice polne smradu po gasolinu in nafti in kavkaškem olju in hkrati božajo vaša ušesa hreščeče bocine, altoparlanti, eksplozije pnevmatik in tiktakanje razgretih motorjev, so naši živci tako preobremenjeni, da začne prebivalstvo tega šestega največjega mesta sveta v nepreglednih procesijah romati na obale osvežujočega Rio de la Plata, nepreglednega in ogromnega, kakor je nepregledna in ogromna vsa ta prostrana dežela. Kakih 15 km severozapadno Buenos Airesa, v območju občine San Isidro, jih je utonilo eno samo nedeljo, dne 4. februarja 1934, šestero!

Glavni vzrok teh pogostih smrtnih primerov ob priliki kopanja je gotovo prevelika samozavest kopalcev. Ne čudite se namreč: ogromna večina utopljencev so bili — prvovrstni plavači.

Kakih 30 do 50 metrov od obrežja, kakor je pač globoka voda, je postavila »prefectura maritima«, morska policijska oblast, ob vsem obrežju posebna znamenja, imenovana »boyas«, ki so s pomočjo verig zasidrana in pritrjena na dno, iz vode pa molijo kot velike zeljnate glave. Te meje bi ne smeli niti dobri plavači nikoli prekoračiti.

Toda menijo se predrzni sportniki za »prefecturo maritimo« in njena znamenja! Po tristo metrov daleč plavajo čez postavljena jim znamenja! Ni čudno, če zabredejo pri tem v kak vrtinec, ki jih je Rio de la Plata tako poln, da imajo včasih še ladje posla z njimi. Ali pa prime kopalca sredi vode krč in po njem je.

(»Naše duh. življenje« — Buenos Aires.)

Danes se zahteva kvaliteta.

Kvaliteta na višku in domač izdelek je »PERION« pralni prašek.

Poizkusite in dejali boste: Res dober in poceni je »PERION«.

Previdnost

Matic pride k briveu in si hoče obriti brke. »Obrijte najprej eno polovico, da vidim, kako mi pristoja...«

Elektrarna – ponos češkoslovaške tehnike

Na Češkoslovaškem je pričela obratovati največja hidroelektrična centrala, ki so jo zgradila zapadnomoravska električna podjetja v dolini reke Dyje. Velikanski jez je pravi ponos češkoslovaške tehnike. Če navedemo nekaj številk, si bodo bravci ustvarili vsaj približno jasno sliko o tem velikem delu. Jez je visok 42 metrov in zdaj je napolnjen z vodo 22 metrov visoko. V temeljih je 150 metrov dolg. Postavljen je na granitni masiv. Pritrjen je s cementnim mlekom, ki je bilo pod pritiskom 10 do 40 atmosfer stlačeno v rove 55 metrov globoko. Voda tako ne more uhajati. Za zgradbo jeza so potrosili 6500 vagonov cementa. Pogled na jezero, ki je bilo ustvarjeno z jezom, je krasen in privablja mnogo tujcev. Ko bo jezero polno do 30 m visoko, bo pogled na vse naprave še veličastnejši. Električno centralo je postavila družba Českomoravska-Kolben-Danjek s sodelovanjem Skodovih zavodov, Križikom in Elektrotechno. V strojnici sta bili zaenkrat postavljeni dve spiralni turbini s 7300 konjskimi silami pri nagibu 35 metrov in z vodno kapaciteto 15 kubičnih metrov na sekundo. Pozneje postavijo še eno takšno turbino. Turbine ženejo vertikalni generatorji, katerih struja 6000 voltov se bo transformirala na 22.000 in 100.000 voltov. S pomočjo tega jeza bo mogoče v centrali proizvajati 30 milijonov KWH, a poleg tega bo jez obvaroval pred nenadno poplavo okoli 8500 hektarov zemlje, ki je zelo rodovitna. S tem delom je češkoslovaška tehnika podala dokaz svoje velike ustvarjajoče sile.

Nemci so zgubili prvenstvo

Belgijski motorni kolesar René Milhoux je postavil nov hitrostni rekord s tem, da je vozil s hitrostjo 224.01 km na uro. Tako so Nemci zgubili prvenstvo na tem vozilu.

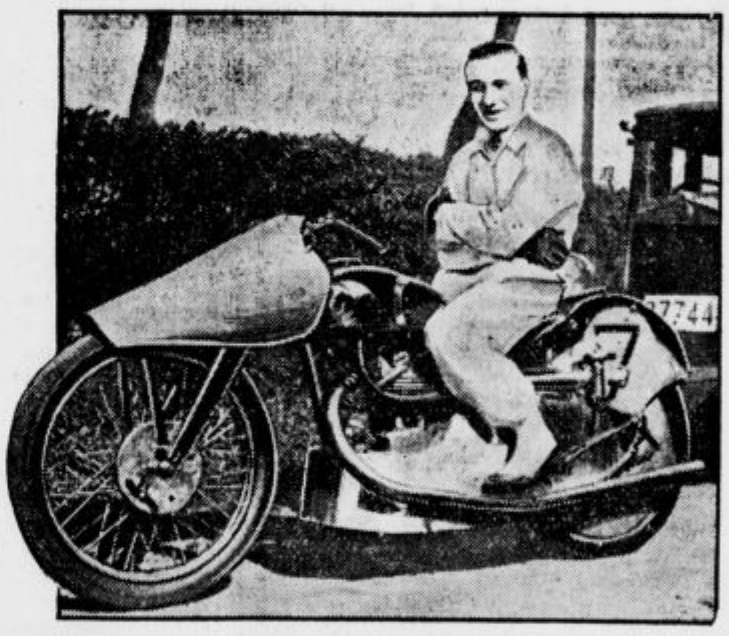

Radi prehude suše je pogorela vas in...

V vasi Pawlowice v vojvodini Kielce na Poljskem je zaradi suše izbruhnil strašen požar, ki je uničil 94 hiš. Sedem oseb je v plamenih zgorelo, 300 pa jih je ostalo brez strehe.

skočil vlak s tira

V bližini Zamosza je skočil s tira osebni vlak, ki je vozil proti Lublinu. Stroj se je prevrnil in je strojnika hudo ranilo, kurjaču pa je pretreslo možgane. Nesreča se je zgodila, ker so se tračnice zaradi hude vročine skrivile.

»Oh, da — moj mož je zdaj že 42 let mrtev; umrl je nenadoma 5 dni po poroki.«

»To je bila sreča zanj — na vsak način ni dolgo trpel.«

*

»Odkar pozna moj mož strašne posledice radi uživanja alkohola, ne pije niti kaplje več.«

»Gromska strela, to je energija!«

»Hvala Bogu — in to imam jaz...«

Tujec na potovanju.

»Ali se je v vašem mestu rodil kak velik mož?«

»Ne, vedno samo majhni otroci!«

*

»Da, gospod Podslivniški,« pravi zdravnik, »preiskava je pokazala motnje pri presnavljanju.«

»Čudovito, gospod doktor! Že iz krvi ste torej razbrali, da mi gre slabo v trgovini.«

*

V Londonu ohlajajo med odmorom razgretega sportnika z nekako električno prho, torej ne več z mokro brisačo.

MLADI SLOVENEC

Esen:

Spomlad na Krasu

Kukavica je zakukala:
Kukuk, kukuk!
Nadel si je rožic na klobuk
mlad pastir,
z ovčkami na gmajno
šel je uživat
vonj trave in brinja,
kamnov veliki mir...

Kukuk, kukuk!
Ko ovčke pase,
še se glasi
iz borovih vej,
izza čokoladnih žožkov
in zelenih —
iz grmov razcveténih:
»Pastirček, o pastirček,
naštej si let brez mej,
večno živé nedolžne duše v Bogu,
mamici to srečo povej!«

Mlada goba na potovanju

Kdor gre na potovanje, ve mnogo zanimivega povedati, pravi star pregovor. Mala goba pa ne more o svojem potovanju prav nič povedati. Zakaj ne, vam pove ta žalostna zgodba.

Družina gob je stanovala v gozdu, in sicer v tako skritem kotičku pod zeleno praprotjo, da je nihče ni mogel opaziti. Družina gob pa je videla in slišala vse, kar se je v gozdu okoli nje godilo. Tako je skoro vsak dan videla staro ženo, ki je kakor hudobna čarovnica begala po gozdu in iskala jagode in užitne gobe. - Vse, kar je našla, je skrbno in natančno položila v veliko košaro. Očka in mati mlade gobe sta se olajšano oddehnila, kadar je starka šla mimo njihovega skrivališča, ne da bi jih zapazila. Za mlado gobo pa je bil prihod stare gobarice zmerom velik dogodek, kajti prinesla je v gozdno tihoto življenje in spremembo. Tako rada jo je poslušala, kadar je sama s seboj kramljala: »Aha, glej, glej, tukaj je še en lep jurček! Dolgčas ti je v temnem gozdu, kajne, prijateljček? Kar lepo pojdi v mojo košaro; mnogo tvojih bratcev in sestric, ki so prav tako kakor ti radovedno kukale iz maha, je že v njej.« Tako in podobno je starka brundala predse in mlada goba bi najraje šla za njo, da bi jo poslušala še dalje. Pa je očka in mama nista pustila. Očka goban in mati goba sta bila sploh zelo stroga in sta svoji hčerki odločno prepovedala celo to, da bi se družila s sosedno gobo, ki je imela lep rdeč klobuček. Kadar pa sta očka in mama zadremala, je mlada gobica tiho poklicala svojo gosposko prijateljico, ki je znala pripovedovati tako lepe zgodbe. Kdor bi jo poslušal, bi bil prepričan, da je ta goba videla že mnogo sveta. Pa klepetulja prav tako kakor mlada goba še nikoli ni prišla ven iz gozda; svoje zgodbe je gotovo slišala od ptičkov, ki so gnezdili nad njo na drevesu. Tako tiho in skrivnostno so gostoleli med seboj, da jih mlada goba ni mogla razumeti. Njena gosposka prijateljica z rdečim klobučkom pa je stala tako blizu pod njimi, da je lahko razumela vse.

Ah, kako lepo mora biti v širnem svetu! si je mislila mlada goba. Iz gozda ga ni mogla videti prav nič. Samo košček neba je videla nad seboj. Joj, če bi mogla splezati na vrh visokega drevesa!

Nekega dne je pritajeno vzdihnila:

»Zakaj nimam peroti kakor ptiček!«

Ta vzdih je slišala prijateljica z rdečim klobučkom in zapeljivo zašepetala:

»Saj ti ni treba peroti! Tudi brez peroti si lahko ogledaš svet, če hočeš. Prav nič drugega ti ni treba storiti, kakor da se nekajkrat nagneš na vse strani, kakor to storijo drevesa v viharju, in potegneš nogo iz zemlje. Potem odrineva skupaj v svet.«

Mlada goba je storila, kakor ji je svetovala gosposka prijateljica. Ko je izpulila nogo iz zemlje, je prijela sosedo za roko in napotili sta se za ciljem svojih želja. Neznansko prijetno se je zdelo mladi gobi takole svobodno skakljati po širokem gozdu. Pa je kmalu postala trudna in že se je začela kesati, da je brez dovoljenja staršev zapustila dom. Vsak hip je padla na zemljo. Najraje bi se obrnila in se vrnila. Njena gosposka spremljevalka je izgubila potrpljenje z njo in začela je na tihem preudarjati, če ne bi bilo najbolje, da se je iznebi.

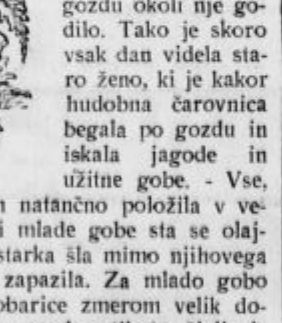

Tedaj jima je prišla naproti stara gobarica s košaro v roki.

»Ah, ravno v pravem času prihaja!« se je hudobno razveselila goba z rdečim klobučkom. Stisnila se je k bližnjemu deblu, kajti vedela je, da njej ne grozi nobena nevarnost. Kolikokrat je že šla starka mimo nje, pa je niti pogledala ni. Saj strupenih gob nihče ne mara! Topot pa se je goba z rdečim klobučkom pošteno uštela. Ko jo je starka zagledala, je vzkliknila:

»Fej, kaj pa je tebe sem prineslo, strupenka!«

Očitno je bila zelo slabe volje ta dan, ker je nabrala tako malo užitnih gob. - Dvignila je palico, zamahnila — in goba z rdečim klobučkom je obležala na tleh, razsekana na nešteto drobnih kosov.

Mladi gobi, ki je onemoglo ležala v bližini, se ni zgodilo mnogo bolje. Starka jo je zgrabila s trdo roko in jo vrgla v košaro. V košari je bilo še bolj temno kakor v gozdu in mlada goba je odondod videla še manj sveta ko prej. Starka jo je doma vzela iz košare in jo položila na trdo desko. Zraven deske je ležal ostro nabrušen nož. Po tem nožu so kmalu nato segle starkine roke in uboga gobica je morala plačata svojo lahkomiselnost in radovednost z življenjem...

Tako je žalostno končalo potovanje mlade gobe iz tihega, samotnega gozda v široki svet. Še danes bi lahko mirno in zadovoljno živela v varnem domku skrbnega očeta in matere, da ni poslušala zapeljivih besed svoje soseda.

V deželi Narobesvet

»Če je pajek Hrustalnik tako nevaren, kakor praviš, je pa res najbolje, da kar koj pokažem deželi Narobesvet hrbet in jo mahnem domov,« je dejal Tonček. Pa se je koj nato udaril po čelu in vzkliknil: »Oh, kakšen bedak sem! Zmerom znova pozabim, da ne znam poti nazaj.« In se je proseče zazrl mlademu velikanu v dobrodušni obraz in mu zaupno dejal: »Daj, daj, ljubi velikan, povej mi ti, če veš, kako bi se rešil iz te prečudne in strašne dežele? Tako iskreno sem jo že sit. Oh, v kakšnih skrbeh mora biti moja mama, ko me tako dolgo ni.«

»Ja, saj še prav nič ne vemo, kdo si in odkod in kako si zašel semkaj,« je odgovoril velikan.

In Tonček jim je povedal vse od začetka do konca, kako ga je bil neznan velik ptič ugrabil in ga spustil v njihovi deželi na tla in kaj je vse smešnega in hudega doživel v palači kralja Prismodavza in drugod.

»Hm, hm,« so se najbližji velikani, ki so pazljivo poslušali njegovo zgodbo, začeli zamišljeno prijemati za brado in nekaj kakor sočutje je zalesketalo v njihovih očeh. Nekaj časa so se tiho posvetovali, potem pa je mladi velikan dejal:

»Fantič, kakor bi ti radi pomagali, ti ne moremo. Močni smo in silni, da bi gore premikali, proti kralju Prismodavzu in njegovi oblasti v deželi Narobesvet pa smo brez moči. Edino, kar moremo storiti zate, je, da te spremimo do njega. Izprosi si od njega milost, da ti vse odpusti in te živega in zdravega spravi čez mejo v rodni kraj.«

»Jojmene,« je presunljivo zatarnal Tonček, »samo h kralju Prismodavzu ne več! Saj sem se komaj dobro rešil iz njegovih rok. Kakor hitro se spet prikažem pred njega, bo spet zahteval, da vzamem ono grdo spako, ki je njegova hčerka, za ženo. Fejtebodi, le kaj bosta očka in mama dejala, ko jima pripeljem takšno strašilo na dom!«

»Nič se ne boj,« so se začeli velikani spet na vsa usta smejati, »saj ti ne bo treba vzeti kraljične za ženo, če ti kralj dovoli, da se vrneš domov. Bomo še mi prosili zate.«

»Pa pojdimo v božjem imenu, če že mora biti,« se je s težkim srcem odločil Tonček.

In je očka mladega velikana zagrmel s tako silnim glasom, da se je stresla zemlja:

»Bratje velikani, na pot! Za menoj!«

In se je vsa nepregledna truma velikanov začela z mogočnimi koraki pomikati dalje. Na čelu vseh je stopal očka mladega velikana, za njim mladi velikan s Tončkom na ramah in nato v deseterostopih drugi velikani. In je na mestu, kjer je še pred kratkim stal mogočen gozd visokih smrek, zazeval prazen prostor, podoben široki dobravi.

Ko so tako hodili debelo uro, so Tončkove bistre oči zagledale v daljavi neznansko široko in visoko goro. Prislonil je dlani na usta in zaklical mlademu velikanu na uho:

»Hej, hej, prijatelj, kako pa se imenuje tistale gora?«

Mladi velikan je pozorno pogledal v smer, ki mu jo je pokazal Tonček in se strahovito prestrašil. Na vse grlo je zakričal:

»Gorje nam, tisočkrat gorje! Bratje velikani, poglejte!«

In so vsi velikani kakor ukovani obstali na mestu in z očmi, polnimi nepopisne groze, strmeli v goro, ki je kar vidno rastla v šir in dalj in se — o čudo božje — pomikala proti njim kakor kakšna neznansko velika predpotopna pošast.

»I, kaj pa vam je? Saj se tresete, kakor pri nas otroci pred šibo!« je vzkliknil Tonček, ki si nikakor ni mogel pojasniti to prečudno obnašanje velikanov.

Očka mladega velikana pa je namesto odgovora nenadoma presunljivo zarjul:

»Bratje velikani, urno bežimo! Boter jež gre nad nas!«

Šele v tem hipu se je Tončku zablisnilo v glavi: ona gora, ki se je pošastno valila proti njim, ni bilo prav nič drugega kakor orjaški polž z deset metrov dolgimi iglami na telesu. Kakor ostro nabrušene sulice so te igle grozeče štrlele na vse strani...

In je zemlja zabobnela pod težkimi koraki velikanov, ki so se bliskovito obrnili in se spustili v divji beg. (Dalje prih. nedeljo.)

Modrijan in bedak

Na samotni poti sta se srečala dva moža. Oba sta bila zelo revna. Dogovorila sta se zato, da skupaj potujeta dalje in poiščeta srečo.

Ko sta tako romala neznanokam, sta nenadoma zagledala na tleh dva snopa slame.

Starejši popotnik je bil moder mož in dejal je:

»Tudi slama nama še koristi. Poberiva jo!«

Mlajši popotnik je bil bedak, pa je hotel ugovarjati. Slednjič se je premislil in pobral snop slame tudi on.

Prišla sta do goste šume in zagledala na tleh dve veliki butari.

Modrijan je dejal:

»Butara je koristnejša od slame.«

In je vrgel slamo proč ter si poveznil na rame butaro.

Bedak pa je dejal:

»Jaz bom pa raje obdržal slamo.«

Šla sta dalje in zagledala sredi pota dva velika kosa železa.

Modrijan je vrgel butaro z rame in pobral kos železa, rekoč:

»Stori še ti tako!«

Bedak pa ga ni ubogal. Obdržal je slamo.

Čez nekaj časa sta zagledala na tleh dva kosa srebra. Modrijan je železo vrgel proč in pobral srebro.

Bedak pa tudi srebra ni hotel pobrati, nego je obdržal slamo.

Potovala sta dalje in našla dva velika kosa zlata. Modrijan je vrgel srebro od sebe in pobral zlato. Bedak pa je rekel:

»Tudi slama je lepo rumena kot zlato. Čemu bi torej pobiral zlato?« In je obdržal slamo.

Ko sta se spet vrnila domov, je modrijan prodal svoje zlato in postal bogat. Bedak pa si je iz slame napravil posteljo in živel do smrti v največji bedi.

ZA BISTRE GLAVE

Rešitev uganke

Mlajši brat je bil pametnejši, ker je ostal doma in se ravnal po navodilu umirajočega očeta. Ko je prekopal ves vrt meter globoko, je našel v zemlji zakopan velik lonec denarja. Starejši brat pa je hodil po svetu s trebuhom za kruhom in ostal vse življenje siromak.

Pravilnih rešitev je bilo topot samo 11. Za nagrado je bil izžreban Joško Oven, učenec V. razreda, Sv. Križ pri Litiji.

Izpolnjevalka: JUTRO

Rožnati valovi zarje
pljuskajo tihotno
izza srebrnih oblakov
na ravan — — —

Vse še spi — samo škrjanček
brodi že po morju
bele, svilnate meglice
daleč na — — —

Vse še spi — samo pastirček
že na pašo žene
ovce mehkorune, krotke
pod gore — — —

Z zvončkom mu ovčica bela
radostno pozvanja,
on pa spev o zlati sreči
na piščalko — —

Na mestih, kjer stojijo zdaj črtice, postavite zraven spadajoče besede (rime). Vsaka črtica pomeni en zlog.

Ena izmed pravilnih rešitev bo izžrebana za nagrado.

Rešitve pošljite najkasneje do četrtka 10. maja na naslov: Kotičkov striček, uredništvo »Slovenca« v Ljubljani.

Piške ali mucke.

Tonček priteče na vso sapo v sobo in zakriči:

»Očka, pomisli, naša mačka je dobila piške!«

»Kakšne neumnosti pa govoriš,« se zasmeji očka. »Povedati hočeš, da je dobila mlade mucke, kajne? Mačka vendar ne more dobiti piškov!«

»Zakaj ne?« ga Tonček začudeno pogleda. »Kaj pa si danes dopoldne prinesel domov? Mucke ali piške?«

»Piške,« reče očka, nič hudega sluteč.

»No, vidiš!« zmagoslavno vzklikne Tonček. »Te piške je dobila mačka! In je vse skupaj požrla!«

STRIČKOV KOTIČEK

597. Predragi Kotičkov striček! Kar naravnost Ti povem, da bi srčno rad videl, če bi se prišel k nam kopat. Ti ne veš, kako lepe so naše Ponikle po dežju. Tako lepe so, da celo iz inozemstva prihitijo z vlakom k nam, kadar dežuje in potem na vso moč občudujejo to božje čudo. Še lepše so ko Bohinjsko jezero. Voda je tako lepo rjava, da se jo že z Golovca vidi. Ker znaš dobro teči, se Ti ne bo treba pol ure voziti z vlakom.

V trdnem upanju, da me vtakneš v svoj kotiček, Te srčno pozdravljam. Živijo naš Kotičkov striček! — Mirko Čokelj, učenec 7 razreda, Šmarje-Sap pri Ljubljani.

Dragi Mirko! Tvoj navdušeni vzklik na koncu pisma je tako ganil moje srce, da so mi tri kakor orehi debele solze privrele iz oči in pljusknile v tintnik pred menoj: Čof! Čof! Čof! Tem trem solzam se imaš zahvaliti, da Ti odgovarjam. Pa prav zares! V tintniku namreč že dva dolga dneva ni bilo nič drugega kakor skorja posušenega črnila. To skorjo posušenega črnila so solze omehčale in sem pomočil pero vanje in so zalegle ravno za ta kratek, a zato tolikanj bolj prisrčen odgovor. Pismo napisano s solzami — ali si že kdaj videl kaj takšnega? To je tako redka dragocenost, da spada v muzej pod zlat okvir. Saj se zdaj lahko ponosno pobahaš, da si edini, ki si kdaj takšen odgovor od Kotičkovega strička dobil!

Drugo, kar si mi v pismu pisal, pa me ni tako ganilo. Rad Ti verjamem, da so vaše Ponikle na vso moč lepe po dežju, tako lepe, da se celo z Ljubljanico lahko merijo; vendar bi dejal, da je voda — voda in da je pač vseeno, ali jo občudujem tu ali tam. Ali misliš, da smo Ljubljančani brez vode?

Kaj še! Ali si na primer videl že kdaj naš svetovoznani ribnik v Tivoliju? Vidiš, ta ribnik ima tudi tako neznansko lepo umazano-rjavo barvo, da lepše umazano-rjave barve tudi vaše Ponikle po dežju ne morejo imeti. In kar je glavno: v tem ribniku je vse polno žab, ki tako milo pojo, da bi jih človek poslušal leto in dan in bi pri tem pozabil vse bridkosti in težave življenja. Pri vas pa najbrž niti rib nimate, kamoli žab! Če bi vsaj ribe imeli, da bi mi ob prihodu kakšno lepo zažingale, bi prišel, tako pa...

Lepo mi bodi pozdravljen! — Kotičkov striček.

598. Dragi Kotičkov striček! Oprosti, da Ti toliko časa nisem odgovorila. Dejal si, da me ne razumeš, zakaj se pišem s črko W pri priimku. Veš, to je tako: ni mi namenjeno, da se pišem s črko V. Prav na uho Ti povem, da nobeden ne sliši: Jaz sem Čehinja. Rojena sem v Vipêrtih. Toda prosim, ne povej tega nikomur!

Meni je že zdavnaj umrl očka in zdaj sem pri teti. Veš, moja teta je debelušna, velika in prijazna ženska. Ima dva mucka, belega in črnega. Vprašala sem jo, če ju smeš priti pogledat in ona mi je odgovorila: »Naj kar pride! Bom vsaj videla njegovo sivo brado.« Tako Te kar obe vabiva. Pa se nikar ne ustraši, če Ti pride nasproti črni maček!

Striček, če me vtakneš v kotiček, Ti bom še drugič kaj zanimivega povedala.

Te pozdravlja Tvoja Edica Werner, dijakinja II. razreda drž. realne gimnazije v Ljubljani.

Draga Edica! Vidim, da sem Ti takrat storil krivico. Če si po rojstvu Čehinja, je jasno ko božje nebo, da se pišeš z dvema V, to je z W. In če bi bil še to, da nimaš več očeta, takrat vedel, bi se bil prav gotovo ugriznil v nagajivi jeziček in Ti vse drugače odgovoril. Ampak zdaj je že, kar je. Da bo moj jeziček vdrugič bolj previden, sem ga na vso moč ozmerjal in našeškal in še v kot sem ga povrhu poslal klečat. Zdaj se tam kuja in cmeri in me milo prosi, naj mu odpustim. Jaz pa ostanem neizprosen, mož jeklen. Tri debele ure bo moral v kotu klečati, falot!

Mojo sivo brado bi Tvoja teta rada videla? Jojmene, to je pa smola! Če bi to pismo vsaj en dan prej dobil, bi ji lahko ustregel, zdaj je pa že prepozno. Saj veš, kako je spomladi: vsak bi se rad malo pomladil. In sem tej ničemurnosti podlegel tudi jaz in si častitljivo sivo brado krepko z globinom pobarval, da je zdaj črna ko oglje. In sem pri tem čisto pozabil, nesrečnež, da las na glavi ne morem pobarvati, ker jih nimam več. Tako je zdaj moja pomladitev silno enostranska: v spodnji del obraza sem brhek kakor štirideset letni mladenič, v zgornji del obraza pa bridko zanemarjen kakor stoletni starček. Kar za strašilo na njivo bi bil zdajle dober, kakršen sem: s črno brado in belo plešo na glavi! Kako naj se takle prikažem k teti? Bi se črni maček gotovo bolj mene ustrašil, kakor jaz njega. Hočeš-nočeš moram torej tudi Tvoje gostoljubno vabilo odkloniti.

Zbogom in dobro se imej! — Kotičkov striček.

601. Dragi striček! Oh, striček, ali me boš uslišal, kar Te bom prosila? Hodim v prvi razred ljudske šole in sem še zelo majhna. Pa me zaradi tega tolikokrat kdo ustavi na cesti in mi reče: »Kam pa, punčka, s torbico na hrbtu? V šolo gotovo še ne hodiš, ko te še nikjer nič ni!« — Jaz jim odgovarjam: »Če sem zdaj majhna, bom pa zrastla!« Pa vse nič ne pomaga. Kar smejejo se mi in so prepričani, da sem komaj včeraj iz zibke skočila... Vidiš, striček, če bi me Ti dal v kotiček, bi vsi vedeli, da vendarle že hodim v šolo in da znam celo že pisati. Potem me ne bo nihče več izpraševal, kam grem s torbico na hrbtu. Daj, daj, striček, pomagaj mi!

Kako pa kaj drugače? Ali si še vedno prehlajen? Čakala sem in čakala, kdaj boš prišel k nam, kakor si obljubil; pa je minila zima in še Te ni odnikoder. Joj, pa toliko Ti imam povedati! Na materinski dan sem v šoli deklamirala pesemco: »Ali poznate mojo mamico?« Pridi, pa jo bom deklamirala še Tebi!

Zdaj Te pa lepo pozdravlja Zofka Rakušček, učenka I. razreda v Lichtenthurnovem zavodu v Ljubljani.

Draga Zofka! Tako prisrčno me prosiš v svoji stiski in nadlogi, da Ti res ne morem odreči. Dam Te v kotiček in če Te bo poslej še kdo na cesti nadlegoval, se hrabro postavi na prste in mu pomoli tole pisanje pod nos, rekoč: »Hej, hej, vi! Tukaj imate črno na belem, da sem punčka od fare in da že v šolo hodim, čeprav sem še tako majhna! Če pa še ne verjamete, pojdite h Kotičkovemu stričku in on vam bo to z lastnoročnim podpisom potrdil in še gromozansko pridigo vam bo napravil, ker mi nič ne verjamete!« Tako stori, pa boš videla, da bo zaleglo.

Zdaj Ti pa še prav tiho povem na uho, da sem imel tudi jaz v mladih letih takšne križe in težave z ljudmi. Kakor hitro sem se prikazal na cesti, že so me vsevprek ustavljali in izpraševali: »Hoho, hlače dopetače, kam pa greste s fantom?« In jim hlače, ki so mi bile res nekoliko predolge in preširoke, kakopak niso mogle odgovoriti; zato sem jim pa užaljeno odgovoril jaz: »Hlače gredo z menoj, kamor hočejo!« In sem jim dostojanstveno pokazal hrbet ter jo moško odhlačal nazaj... Vidiš, tako so se mi posmehovali, ko sem bil toliko star, kot si zdaj Ti. Se mi je torej slabše godilo kakor Tebi. Dokler Te izprašujejo: »Punčka, kam pa greš s torbico?« še ni tako hudo. Zahvali Boga, da Te nihče ne vpraša: »Torbica, kam pa greš s punčko?«! To bi bila kruta žalitev, to!

Prehlajen sem pa še kar zmerom. Zaradi tega Te tudi zdaj še ne morem obiskati. Kadar se bo nadležni prehlad poslovil od mene, pa že pridem. Samo bojim se, neznansko bojim, da se bo nadležni prehlad poslovil od mene šele takrat, ko bodo zvonovi turobno zapeli iz lin: bingale, bongale... in me bodo črni konji na črnem vozu odpeljali k Sv. Križu. Potlej pa z obiskom seveda ne bo nič. Pa pridi takrat Ti mene obiskat! In še kakšno rožo mi prinesi za spomin. Saj dobro vem: dokler bom živ lomastil in rogovilil po kotičku ter burke uganjal, bom imel okoli sebe mladih prijateljev in prijateljic nič koliko; ko bom pa pod črno zemljo spal, bo moj grob tako pozabljen in zapuščen, da se bo še kamen zjokal ob njem...

Kljub žalostnemu koncu Te veselo pozdravljam in sem ves Tvoj — Kotičkov striček.

Mestni deček na počitnicah:

»Poglej no, mama, kako žalostno se drži onale krava! To je gotovo tista krava, ki daje kislo mleko.«

Ne samo špecerijo, tudi manufakturo in galanterijo dobe člani v naši zadrugi **na Kongresnem trgu št. 2 v bogati izberi.**

Vsak član naj si ogleda, predno se odloči za nakup.

I. delavsko konzumno društvo v Ljubljani.

Gospodarstvo

Državne finance v proračunskem letu 1933-1934

Dotok državnih dohodkov je ostal v marcu približno na isti višini kot v februarju: znašal je 565.3 milij. Din v februarju 565.95 milij. Din, dočim so se izdatki povečali od 594.4 milij. Din na 611.5 milij. Din. Državna podjetja so imela v marcu dohodkov 342.3 milij. Din (v februarju 230.95 milij. Din), izdatkov pa 268.8 milij. Din (februarja 223.7 milij. Din). Dvig dohodkov je v zvezi pri državnih podjetjih z dejstvom, da so bili ta mesec odvedeni čisti dobički nekaterih podjetij za vse leto 1933-34, n. pr. Državna hipotekarna banka.

V naslednjem podajamo pregled, kako se je izvrševal državni proračun leta 1933-34, sicer je omeniti, da traja računsko leto do konca junija, toda celotne slike bistveno ti naknadni podatki ne bodo izpremenili. Saj so n. pr. lani znašali ti dohodki od 1. aprila do 30. junija samo 77.95 milij. Din.

	faktični dohodki 1932-33	1933-34	proračun 1933-34
neposredni davki:			
splošni	1.350.0	1.520.5	1.360.0
posebni	347.5	473.2	373.0
dolgovani	89.9	98.3	75.0
posredni davki:			
trošarina	834.2	757.5	870.0
takse	903.1	819.2	1.230.0
carine	693.5	634.1	780.0
monopoli (presežek)	1.509.0	1.550.8	1.606.7
razni dohodki	88.8	105.9	159.9

Če pogledamo odstotek izvršenega proračuna v primeri s proračunom samim, je razvidno največje povečanje donosa pri dolgovanih in posebnih davkih, nadalje tudi pri splošnih neposrednih davkih. Indirektni davki, na katerih so temeljile prej naše državne finance, so se izkazali za manj odporne, kar se tiče donosa, ker je kupna moč našega prebivalstva padla na minimum in s tem tudi potrošnja, na kateri temelje posredni davki. Edino monopolska podjetja so uspevala, kar je pa z ozirom na njih monopolski položaj razumljivo. Zato se je težišče naših davčnih bremen preneslo v neposredne davke, pri katerih se pa vsaka obremenitev čuti težja, ker so možnosti zaslužka minimalne. To je dober nauk za finančne ministre sploh.

V zvezi s tem objavljamo tudi podatke o presežku dohodkov pri državnih podjetjih. Ti so znašali v milijonih dinarjev:

	faktični dohodki 1932-33	1933-34	proračun 1933-34
prosvetno ministr.	11.5	3.6	11.9
finančno ministr.	14.1	17.0	16.7
železnice	—	226.8	170.2
rečna plovba	—	—	7.3
pošte itd.	115.5	116.7	152.6
poštna hranilnica	19.7	32.4	54.7
drž. hip. banka	46.0	39.8	37.7
gozdovi	—	19.9	21.5
rudniki	34.4	22.6	62.6

Položaj pri državnih podjetjih je zelo neenoten. Rečna plovba je slej ko prej pasivna, tudi poštna hranilnica, pošte, gozdovi, zlasti pa rudniki niso dosegli v svojem donosu proračuna. Podobno velja tudi za drž. tiskarni, ki sta v upravi prosvetnega ministrstva.

Skupno so državna gospodarska podjetja imela čistega presežka 477.64 milij. Din pri dohodkih 3.277.0 milij. Din, proračun 3.983.7 milij. Din, in izdatkih 2.799.3 milij. Din, proračun 3.448.4 milij. Din. To pomeni, da je bil proračun izdatkov izvršen z 81.2%, proračun dohodkov pa z 82.3%. Presežek je znašal kot smo že omenili 477.6 milij. Din, po proračunu pa bi moral znašati 353.25 milij. Din.

Splošna država nam kaže to-le sliko (vse v milijonih dinarjev):

Izdatki

	proračun	faktični	v %
1932-1933	7.575.1	6.162.4	81.4
1933-1934	6.989.9	5.976.1	85.5

Dohodki

	proračun	faktični	v %
1932-1933	7.575.1	6.057.5	80.0
1933-1934	6.989.9	6.438.3	92.1

Ob koncu proračunskega leta 1933-34 je ostalo likvidnih, a še neizplačanih računov v splošni državni upravi za 152.2 milij. Din (konec februarja 152.0 milij. Din).

Izdatki so znašali (v milijonih dinarjev):

	faktični 1932-33	1933-34	proračun 1933-34
vrhovna drž. uprava	147.7	146.9	151.6
pokojnine	983.6	1.041.7	819.7
inval. podpore	94.1	92.3	96.0
državni dolgovi	826.7	837.2	1.182.2
ministrstvo pravde	325.8	325.4	358.5
ministrstvo prosvete	751.8	757.8	786.1
zunanje zadeve	112.9	110.2	121.0
notranje zadeve	530.4	519.5	550.9
ministrstvo financ	281.6	284.3	303.2
ministrstvo vojske	1.730.4	1.434.6	2.000.3
ministrstvo gradb	94.3	100.6	164.6
prometno ministrstvo	54.2	98.8	152.5
kmetijsko ministrstvo	37.6	40.2	65.6
trgovina, industrija	41.3	40.3	45.4
soc. pol., zdravstvo	142.8	136.9	152.3
fiz. vzgoja	5.2	7.0	15.0
rezervni krediti	1.8	2.4	25.0

Zanimiva je tudi tale statistika, ki kaže odstotek izvršenega proračuna v posameznih ministrstvih, odn. poglavjih v proračunskem letu 1933—1934 (v oklepajih podatki za leto 1932—1933):

vrhovna državna uprava 96.95 (98.96), pokojnine 127.07 (127.39), invalidske podpore 96.13 (93.16), drž. dolgovi 70.82 (52.06), ministrstvo: pravde 90.77 (83.57), prosvete 96.4 (92.22), zunanjih zadev 90.25 (82), notr. zadev 94.3 (93.12), financ 93.75 (88.55), vojske in mornarice 71.72 (81.15), grad 61.12 (47.69), prometa 64.79 (43.09), kmetijstva 61.31 (68.52), trg. in ind. 88.74 (81.42), soc. pol., nar. zdravja 89.89 (89.05), fiz. vzgoje naroda 46.66 (44.3), proračunski rezervni krediti 9.46 (5.92). Iz tega pregleda je razvidno, da so edino pokojnine prekoračile proračunsko vsoto, kar nam daje resno misliti. Izredno visok odstotek izvršenih izdatkov kaže vrhovna državna uprava, nadalje inval. podpore, min. pravde, prosvete, zun. in notr. zadev, financ, trg. ter soc. pol. Najmanjši odst. izvršenih izdatkov izkazuje ministrstvo za fizično vzgojo naroda, za njim pa prometno in gradbeno ministrstvo za fizično vzgojo naroda, za njim pa prometno in gradbeno ministrstvo. Pri slednjih so padle predvsem investicije in zato so tudi izdatki bili malo izvršeni. Vendar so v primeri z letom 1932—1933 bili izdatki višji, posebno pri prometnem ministrstvu, najbolj so pa v primeri s prejšnjim letom narasle pokojnine: za 58.04 milj. Din. Najbolj so se absolutno in relativno zmanjšali izdatki za vojsko in mornarico za celih 295.8 milj. Din alj 9.43%.

K vsem številkam je pripomniti, da so tu vpoštevani samo redni proračunski krediti, kar se pa tiče izrednih kreditov, pa ti, odnosno njih izvrševanje ni izkazano v tej statistiki.

Indeks zagrebške Delavske zbornice. Zagrebška Delavska zbornica je izdelala indeks cen v veletrgovini za marec 1934. Znašal je 1090 (februarja 1090), v zlatu 76 za oba meseca. — Nadalje je indeks cen v nadrobni prodaji padel od februarja na marec od 1.254 na 1.246, v zlatu pa od 88 na 87. Indeks življenjskih stroškov za odraslega samskega delavca je znašal za februar 1.171 (1.173), v zlatu 82, za delavsko družino 4 članov, oče, mati, dva otroka 1.126 (1128), odnosno v zlatu 79

Podaljšanje vrhniške železnice. Da bi vrhniška železnica prišla prav v Vrhniko trg, so zaprosile naše državne železnice za dovoljenje podaljšati vrhniško železniško progo za 650 m, torej za dobrega pol km, od sedanje postaje Vrhnika do nove postaje: Vrhnika trg. Politični obhod z razlastitveno razpravo bo 23. maja ob 8 zjutraj. — Vrhniška proga je bila zgrajena leta 1899. in znaša njena dolžina od Brezovice do Vrhnike 11.441 m, skupno torej z novo progo 12.091 m.

Na kartografski razstavi, ki bo v okviru Ljubljanskega velesejma od 30. maja do 10. junija, bomo videli tudi naše nove jugoslovanske specialne karte v merilu 1:100.000. Ker bodo obenem razstavljeni tudi specialni zemljevidi drugih držav, bo tu lepa prilika za primerjanje izdelkov domače kartografije z izdelki tujih kartografskih zavodov. Naše karte so tako lepe in stoje v tehničnem pogledu na taki višini, da se nam primerjanja pač ni treba bati.

Menični in hipotekarni krediti pri Zanatski banki kraljevine Jugoslavije. Upravni odbor Zanatske banke kraljevine Jugoslavije je sklenil, da se obrtnikom poedincem in obrtnim podjetjem izdajajo posojila na intabulacijo do najvišjega zneska po 200.000 Din. Obrtniške menice z dvema žirantoma, brez superkritja z vknjižbo, pa se posameznikom eskontirajo do zneska po Din 50.000. Vse potrebne informacije dobe interesenti ustno ali pismeno pri Zanatski banki kraljevine Jugoslavije, A. D., podružnici v Ljubljani, Gajeva ulica 6.

Dobave. Strojni oddelek ravn. drž. žel. v Ljubljani sprejema do 8. maja ponudbe glede dobave 700 komadov toporišč za kladiva in 550 komadov ročajev; do 9. maja t. l. glede dobave 70 kg krvolužne soli, 25 kg ribjega olja, 110 komadov jeklenih krtač, 2 karborundum plošč, 5500 pol smirkovega platna, 6050 komadov gorilcev in 1000 komadov vložkov za acetilenske gorilce; do 11. maja glede dobave 11.350 komadov vijakov in 14.000 komadov zatikačev; do 14. maja pa glede dobave 1650 zvitkov brzinomerilnih trakov.

Ravn. drž. rudnika Velenje sprejema do dne 9. maja t. l. ponudbe glede dobave 140 drogov kovnega železa in 2000 kg okroglega železa.

Borza

Dne 5. maja 1934.

Denar

Promet je nadalje zelo znaten: ta teden je znašal 4.391 milj. Din v primeri s 2.971, 2.210, 2.703 in 2.645 milj. Din v prejšnjih tednih. Najznatnejši je bil promet v torek s 2.2 milj. Največ prometa izkazuje London, za njim pa Trst.

Curih. Pariz 20.3625, London 15.73, Newyork 307.25, Bruselj 72.025, Milan 26.25, Madrid 42.225, Amsterdam 208.95, Berlin 121.50, Dunaj 73.23 (57.30), Stockholm 81.10, Oslo 79.05, Kopenhagen 70.25, Praga 12.84, Varšava 58.30, Atene 2.92, Carigrad 2.50, Bukarešta 3.05.

Živina

Mariborski svinjski sejem. Na svinjski sejem dne 4. maja je bilo pripeljanih 494 svinj in 1 koza, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari, komad 70—80 Din, 7 do 9 tednov 100—120 Din, 3 do 4 mesece 200—220 Din, 5 do 7 mesecev 250—300 Din, 8 do 10 mesecev 400—450 Din, 1 leto stari 580—650 Din; 1 kg žive teže 6—6.50 Din, 1 kg mrtve teže 9 do 9.50 Din; koze komad 200 Din. — Prodanih je bilo 203 prašiči in 1 koza.

Hmelj

Žatec, 3. maja. Tudi ta teden je bilo povpraševanje znatno. Zato so se cene zvišale za 50 Kč. Zaloge so se zmanjšale v zadnjem tednu za približno 1000 stotov. Cene se gibljejo med 1400—1600 Kč. Vreme je nadalje ugodno. V nekaterih nasadih so že začeli privezovati rastlino.

Sport

Hermes : ČSK Čakovec

Igrišče Hermesa, danes ob 15.45, ob 14 Hermes »B« Primorje »B«.

Kakor zadnjo nedeljo, tako bo tudi danes igrišče Hermesa pozorišče napete in upamo tudi fair borbe dveh nasprotnikov, ki sta si po načinu kakor tudi taktiki igre zelo različna.

ČSK goji tipično madjarski način nogometa, ki je našim klubom še jako malo znan; ta način namreč predvideva večinoma visoko igro po krilih in pa popolno obvladanje znanja igranja z glavo. V vsem tem so Čakovčani precejšnji mojstri. Hermes pa goji prizemno igro kratkih pasov, ki pride posebno ob dovoljnem obvladanju žoge vpoštev.

Hermes ima tudi precejšnji plus v svoji obrambi in v izvrstni krilski vrsti, ki je posebno zadnjo nedeljo pokazala, da se lahko prišteva med najboljše v Ljubljani, ČSK pa ima izvrstno napadalno vrsto. Glede na to je pričakovati, da bo današnja igra nudila res prvovrsten nogomet, tako da bodo prišli prav gotovo vsi gledalci na svoj račun.

Tekma je v rokah našega najboljšega z. s. g. Deržaja in se vrši v vsakem vremenu. V predtekmi nastopita ob 14 »B«-moštvo Hermesa:»B«-moštvu Primorja.

Drugi propagandni lahkoatletski meeting ASK Primorja

Danes dopoldne ob 9.30 in popoldne ob 15.

Po prvem uspelem lahko-atletskem meetingu se je odločil lahko-atletski prvak Jugoslavije za moštva, da vnovič preizkusi svojo močno atletsko gardo pred letošnjimi velikimi atletskimi borbami za lahko-atletsko prvenstvo Jugoslavije za moštva, ki se vrše 26. in 27. t. m. na njegovem igrišču na Tyrševi cesti. Včerajšnje deževno vreme je prireditelja prisililo, da je tekmovanje preložil na danes dopoldne in popoldne.

Dopoldašnji program vsebuje teke 100 m za jun. in sen. 400 m, 5000 m, 800 m, mete krogle in diska ter skoke v daljavo in višino za juniorje in seniorje. Popoldne se bo vodila borba v tekih na 200 m za jun. in sen., 10 km, 1500 m, v metih kladiva in kopja ter v troskoku in skoku ob palici za juniorje in seniorje.

★

Današnji nogomet v Celju. Nogometna tekma med celjskimi stavci bo danes ob 10 dopoldne na Glaziji. Čisti dobiček je namenjen brezposelnim. — Ob 5 popoldne na Glaziji prvorazredna prvenstvena nogometna tekma med SK Železničarjem iz Maribora in SK Celjem. — Ob 15.15 bo pa tam predtekma med rez. SK Železničarjem in SK Celjem.

Cestne dirke kol. društva »Ljubljanica« Dobrunje. Agilno kolesarsko društvo »Ljubljanica« priredi danes medklubske cestne dirke, ki se bodo vršile v dveh skupinah. Prvorazredni vozači bodo vozili na progi Dobrunje — Dolenjska cesta — Krka—Višnja gora — Dobrunje, torej na progi, ki bo zahtevala od dirkačev dosti vztrajnosti ter jo bodo mogli obvladati v dobrem času le oni, ki imajo za seboj primeren trening. — Juniorji vozijo na krajši progi Dobrunje—Višnja gora in nazaj ter bo v tej skupini zelo ostra konkurenca. Start je ob 13 pred gostilno pri Selanu v Dobrunjah in bo tudi cilj istotam.

Kolesarska podzveza »Ljubljana«. (Službeno iz seje UO 4. maja 1934).

Odobri se cestne dirke KD Ljubljanica—Dobrunje, in sicer za glavno skupino na progi Dobrunje—Krka—Višnja gora—Dobrunje, za juniorje na progi Dobrunje—Višnja gora in obratno. Dirke se vrše ob vsakem vremenu s startom ob 13 pred gostilno pri Selanu v Dobrunjah. V slučaju slabega vremena sme prireditelj progo skrajšati. — Službujoči odbornik g. Batjel, sodniki: gg. Gregorič, Plankar, Smrekar. — Po nalogu UO kolesarske zveze Zagreb se suspendira KD Triglav—Zadobrova pri Ljubljani, ker ni poravnal članarine za leto 1934. — Državno prvenstvo juniorjev je Zveza preložila od 5. na 12. avgusta. — Po nalogu Zveze se pozivajo vsi klubi, da takoj prijavijo v verifikacijo tudi vse klubske funkcionarje. — Vzame se na znanje dopis ZSK Hermesa, da se 10. maja ne vrši dirkališčna dirka, ker dirkališče še ni urejeno. — Obveščajo se klubi, da odpade cestna dirka ZSK Hermesa Ljubljana—Jesenice, ki bi se imela vršiti 12. avgusta, ker je ta termin zaseden po državnem prvenstvu. — Po nalogu Kolesarske zveze se pozivajo klubi, da prijavijo tekom 8 dni kandidate za sodnike, ki morajo biti polnoletni, na kar se bo vršil izpit kandidatov ter se bo osnovala sodnijska sekcija v podzvezi. — Prijavljeni kandidatje morajo dobro poznati pravila zveze ter tehnični in kazenski pravilnik. Pravila in pravilnike naročite pri podzvezi in stanejo 10 Din.

Verificirajo se sledeči vozači: a) *juniorji:* Selan Josip, Kosi Milan, Stefančič Ivan, Dekleva Milan (vsi KD Sava, Ljubljana); Kregar Franc, Jager (Kol. dr. Ljubljanica-Dobrunje). — b) *prvorazredni:* Grum Albin, Brajnik Janko, Anžlič Ivan, Gartner Franc (vsi Kol. dr. Ljubljanica-Dobrunje); Novak Rudolf (Kol. društvo Sava-Ljubljana). — Ponovno se opozarjajo vsi klubi in dirkači, da mora vsak dirkač imeti s seboj licenco za leto 1934, sicer ne bo pripuščen k dirki.

Smučarski izlet na Veliki Klek prirede smučarji o Binkoštih s poznanim avtobusom, ki vozi v poletju na progi Ljubljana—Bled. Odhod je nameravan v nedeljo 20. t. m. ob pol 6 zjutraj izpred kavarne Evrope, povratek v ponedeljek ponoči. Program je mišljen tako, da ostanejo smučarji v nedeljo v Heiligenblut, naslednji dan zjutraj jih popelje avtobus v Glocknerhaus, kjer prisostvujejo tekmi v smuku z Adlersruhe na Pasterze. Tekma se vrši letos prvič kot mednar. prireditev ter prične ob 12. Ob 3 povratek iz Glocknerhaus-a naravnost v Ljubljano. Cena vključno vožnja, hrana, stanovanje, vse takse 500 Din. Potni list mora preskrbeti vsak sam, avstrijski vizum velja 18 Din. Prijave sprejema iz prijaznosti A. Gorec do 10. t. m., ki je zadnji termin za prijavo.

Ustanovni občni zbor JASO. V četrtek ob 18 se je vršil na Aleksandrovi univerzi ustanovni občni zbor Jugoslovanske akademske smučarske organizacije. — Predsednik Krevel je najprvo predlagal, da se pošlje udanostna brzojavka ministru za telesno vzgojo g. dr. Angjelinoviču, kar so navzoči z odobravanjem sprejeli. Nato je predsednik obrazložil zgodovino JASO. Prvi častni predsednik je bil pokojni univ. prof. dr. Jesenko. Delovanje je bilo kar najboljše. Udeležba na mednarodnih akademskih tekmah je dokazala, da je tudi med akademiki smučarski sport na pravi poti. Sprejet je bil tudi predlog, da se uvede turistična sekcija, ki naj organizira izlete tudi med počitnicami, da ostane članstvo v stalni zvezi z odborom.

V novi odbor so bili izvoljeni: Častni predsednik: Iskra V.; predsednik: Mikuletič; podpreds.: Pogačnik; tajnik I: Dermelj; tajnik II: Kruhine; blagajnik: Nagy; teh. ref.: Tepina, Kranje; odb. brez. mandata: Prezelj; ref. za tisk: Bradač; nadzorni odbor: Kump, Krevel, Skaberne.

Črnomelj

Na povratku s svojega potovanja po sv. deželi in Italiji je obiskal svojo staro domovino g. Janez Vrtin, zelo ugleden in premožen veletrgovec iz Calumeta v Ameriki. G. Vrtin je doma iz Doblič in je nečak škofa Vrtina, ki je bil tudi dobliški rojak; v Ameriko je odšel, ko je bil star šestnajst let in je tam že 53 let.

Cerkev sv. Križa, ki je na meji črnomeljske in koprivniške župnije, in je radi svoje visoke lege vidna daleč na okrog, so oplenili neznani tatovi; odnesli so vso cerkveno opravo.

Kranj

Slovesna blagoslovitev nove »Magirus« avto-lestve prostov. gasilske čete bo na Vnebohod, dne 10. t. m. ob 3 pop. na Glavnem trgu v Kranju. Priprave za svečanost so v polnem teku in nadejati se je, da bo prisostvovala tej proslavi poleg številnih gasilskih čet tudi vsa bližnja in širša okolica. Podroben spored bo v kratkem objavljen. Na to pomembno svečanost že danes opozarjamo vso Gorenjsko.

Slovenska Bistrica

Pred 20 leti je bilo — dne 3. maja 1914. Tukajšnja slovenska društva so priredila izlet v sosednje Laporje, kjer je takrat župnikoval zavedni slovenski župnik, pozneje dekan Martin Medved, ki je lansko leto umrl. Zavedno slovensko laporsko ljudstvo jih je nadvse slovesno sprejelo, župnik M. Medved pa jih je toplo pozdravil. Prosvetno društvo je gostom na čast priredilo igro, po predstavi pa so Slovenjebistričani s slovensko zastavo na čelu, ki jim jo je odstopil rajni dekan Medved, korakali nazaj v sprevodu v Slovensko Bistrico in peli so slovenske narodne pesmi. Pri Vehorju v Videžu so govorili dr. Rudolf Ravnik, župnik Medved in abs. jur. Goričan. V Slov. Bistrici je ob povratku prišlo do izgredov, naslednjega dne pa so se izvršile številne aretacije. Medtem je izbruhnila svetovna vojna in so aretirance spravili v graške zapore, dokler niso bili na intervencijo dr. Korošca izpuščeni. Danes obhajamo 20 letnico pomenljivega dogodka. Ob pol 10 poklonitev na pokopališču, ob 11 v Okrajni hranilnici nastop harmonikarjev iz Maribora, ob 13 zbor pred mestno hišo, nato pohod z godbo na čelu v Laporje, ob pol 15 položitev venca na grob pokojnega dekana Martina Medveda, potem povratek skozi Videž in Cigonce v Slov. Bistrico.

Cerkveni vestnik

II. Vnanja Mar. kongregacija pri uršulinkah v Ljubljani ima danes ob 14 redni shod.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE

DRAMA (Začetek ob 20)

Nedelja, 6. maja: *Sveta Ivana.* Izven. Cene od 14 Din navzdol.
Ponedeljek, 7. maja: *Okence.* Izven. Znižane cene od 14 Din navzdol.
Torek, 8. maja: *Gospoda Glembajevi.* Izven. Cene od 5 do 14 Din.

OPERA (Začetek ob 20)

Nedelja, 6. maja: *Rigoletto.* Gostuje sopranistka gdčna Župevec iz Berlina. Izven. Znižane cene.
Ponedeljek, 7. maja: Zaprto.
Torek, 8. maja: *Poljska kri.* Red Četrtek.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 6. maja: Zaprto.
Ponedeljek, 7. maja: Zaprto.
Torek, 8. maja ob 20: *Nora.* Gostovanje Vike Podgorske in Hinka Nučiča. Zadnjikrat. Znižane operne cene. Red C.

»Ciciban« odpovedan. Radi malenkostnega zanimanja občinstva za to uprizoritev, ki je zvezana z velikimi stroški, se mora »Ciciban«, žal, odpovedati. Vstopnice se naj čim preje vrnejo pri gledališki blagajni.

Otvoritev gostilne!

Cenjenim gostom, prijateljem in znancem vljudno sporočam, da sem otvorila danes

gostilno v Levčevi ulici št. 7

Točila bom pristna vina. Dobila se bodo gorka in mrzla jedila. - Cene solidne. - Točna postrežba.

Priporoča se MARICA SAVŠEK.

✚

Tužnega srca naznanjam vsem sorodnikom in prijateljem, da je gospod

Bohak Viktor

železniški nadsprevodnik v pokoju

v Mariboru, po kratki in mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, v 50. letu starosti, boguvdano umrl.

Pogreb nepozabnega bo v nedeljo, dne 7. maja 1934 ob 16 pop. iz mrtvašnice na Magdalensko pokopališče.

Maribor, dne 5. maja 1934.

Žalujoča žena REZI BOHAK.

Naročila za vino v naši posodi od 50 litrov naprej izvršujemo po zmerni ceni.

Osrednja vinarska zadruga za Jugoslavijo v Ljubljani
Kongresni trg 2

„SLOVENČEV“ SVETOVALEC

Naš domači zdravnik

J. R., Š. **Zoprn duh iz ust** da pomeni tudi za druge nevarno bolezen? Prvi zaročenec vaše izvoljenke in vaš prijatelj je umrl zavoljo jetike po dveletnem znanju ž njo, ki ima to nakazo. Vi se bojite povedati in poizvedujete pri meni, kako bi se dala nakaza odpraviti. Brez njene vednosti in brez njenega prizadevanja že ne! Zoprn duh ima svoj vzrok v razpadanju ali razkrajanju lastnih snovi in izločkov ali pa tujih teles (navadno v obliki ostankov jedi) v ustni duplini (navadno v zanemarjenem lastnem ali umetnem zobovju, v goltu (drgalke), v nosu, v želodcu (za časa spehovanja občuten, sicer ne) in bolj po redko iz sopil (grla, sapnika, dušnikov in pljuč). Razvidno je, da se ne da zoprn duh tako različnih izvorov pregnati z enim samim pomagalom! Zdravnik naj ugotovi, kje tiči vzrok in katere vrste je ta vzrok, potem šele pridejo v poštev sredstva in načini zdravljenja, ki naj jih določi zopet — zdravnik! Nekatere vrste zoprnega duha se sploh ne dajo odpraviti, kvečemu omiliti.

Isti. **Pokašljujoč mladenič** naj ne misli na ženitev, dokler ne mine kašelj in tudi vzrok kašljanju, ki je tolikrat znak začetne ali že napredovale jetike. Ne odlašajte več s praznim ugibanjem, morda je še čas, da se izognete usodi svojega prijatelja!

R. R., R. **Jod in pleša?** Nedavno tega je prinesel naš list pod naslovom »Pleša se boji joda« poročilce, kako se je znanemu učenjaku posrečilo pospešiti rast las z »jodom« in da je neki zdravnik, ki je bil že več let brez las in dlak, dobil v jodovih toplicah, pijoč jodovo vodo, iznova lase. Priznam, da mi je ta zadeva čisto neznana in da tudi v strokovnih knjigah ne morem najti ničesar, kar bi potrjevalo gorenji izkustvi. S to ugotovitvijo pa ne maram zanikati morebitnega vpliva joda na rast las, ki se mi zdi celo verjetna, toda v drugačnem smislu, kakor domnevate na podlagi onega nestrokovnjaškega poročilca. Jod ne učinkuje neposredno na lasišče, pač pa utegne močno vplivati nanje preko žlez z notranjim izločanjem, ki spadajo v njegovo območje. Nekateri notranji izločki nesporno pospešujejo rast las in se zato tudi časih rabijo prav v ta namen. Učinek joda na rast las preko žlez pa še ni toliko raziskan, da bi bila splošna raba joda v tej smeri določena glede oblike in množine. Jodov učinek na telo je velik in močan, neprimerna ali neprevidna raba se mnogokdaj hudo maščuje. Ko vas je ono poročilce toliko zbegalo, da hočete z jodom preprečiti nastajajočo plešo, obrnite se do bližnjega zdravnika, ki se morda odloči za takšno poskusno zdravljenje: po skrbni splošni preiskavi določi primerno jodovo sredstvo (ki jih je mnogo) in množino in način uporabljanja, pod stalnim zdravniškim nadzorom morda dosežete kaj uspeha brez druge hujše škode!

A. M., G. **Izpadanje las** je po vsaki hujši ali dolgotrajni vnetni bolezni običajen pojav. Marsikdaj bi se dalo takšno izpadanje preprečiti, ko bi se med boleznijo povečala večja skrb za nego lasišča, toda kdo se takrat spomni ali utegne hudo bolnemu človeku lasišče vsaj toliko negovati, kakor si ga je sam v zdravih dneh? Radi lažje nege kaže časih bolnika kar ostriči na kratko. (Spominjam se dogodka, ki je tudi mene presenetil. Starejši zdravnik, ki sem ga dal povabiti kot svetovalca k bolniku z nevarno pljučnico, je sedel k postelji in si dal prinesti škarje. Ko je poslušal dotedanjo bolezensko zgodbo, je bolniku mirnodušno in molče ostrigel dolge kodre na eni strani temena, tako da so ga morali ostriči na kratko že iz lepotnih razlogov. Tistemu bolniku niso lasje izpadali po prestani bolezni.) Kaj naj vam svetujem po petnajstletnem izpadanju? Moškim nastajajočim plešcem svetujem v poletni dobi kratko striženje ali še bolje nekajkratno brijenje lasišča, redno vsakdanje umivanje z mlačno vodo z dodatkom milnice in odrgnjenje s kakšnim cvetom, če je koža mastna; če je pa suha in raskava, treba čiščenja s kakšnim rastlinskim ali rudninskim oljem. Previdno draženje lasišča s krtačenjem ali mažami ali obsevanjem je umestno in časih uspešno, da se zaustavlja prekomerno izpadanje las. Kaj naj svetujem ženskim glavam in glavicam, res ne vem, ker je nakaza pri njih redkejša in si znajo vse uspešno pomagati s pripomočki, ki pe spadajo v zdravstvo. Sicer pa preberite in upoštevajte prejšnji odgovor!

F. B., J. **Strašljivost pred ljudmi** greni življenje vam, telesno krepkemu mladeniču? O tej sitni motnji je bilo že nekajkrat pisano v tej naši pomenkovalnici. Premalo vas poznam iz kratkega dopisa, da bi vam mogel podati veljavna navodila. Poiščite si v lanskih in predlanskih odgovorih nasvete na slična vprašanja, gotovo najdete kaj uporabnega v njih. Za danes (2. maja 1934) ugotavljam iz vašega pisma (datiranega s 23. majem 1934), da ste za več kot tri tedne pred našim časom in življenjem, da torej prehitro in zato napačno mislite in prihajate v nepotrebno zadrego z dejanskim življenjem. Svoje misli pustite vnemar in se ravnajte brez svojih misli in ugibanj po stvarnih potrebah in vsakdanjih razmerah in po vodilih drugih zaupanja vrednih ljudi, ki znajo korakati z resničnimi zahtevami sedanjosti. Pridružite se tej četi življenja volnih in — sposobnih vrstnikov kot prostak, redov, potem šele se usposobite za kaj višjega! Ko se uživite v množico kot član te množice brez osebne pomembnosti, vas premine strah — pred samim seboj.

K. P., Lj. **Pokvarjen želodec** radi kinina? Zdravnik je ugotovil nedostajanje želodčne kisline, vi se bojite želodčnega čira, kar si nasprotuje, verjetnejša je zdravnikova razpoznava in zato se držite zdravnikovih naročil glede prehrane in zdravil!

Isti. **Mehur in želodec** sta sicer pod isto streho, a njune zveze so vobče prav rahle in navadno take, kakor med najemniki večje stanovanjske hiše, ki se poznajo komaj po obrazu.

Isti. **Rdeče pege v obrazu** že pri prvi čaši vina? Ta pojav vam je očitno neroden in dokazuje, da ali vi niste za vino ali vino ni za vas. Svarilo svojega lepotnega čuta si vzemite k srcu, sicer vam postanejo rdeče pege v obrazu stalne in čezdalje močnejše, sredi njih se bo blestel kakor žareč rubin nos, ki je značilen za ljubitelje čaš.

A. Ž., Lj. **Jetike** se bojite zavoljo neznatnih in menjajočih se bolečin v hrbtu in zelenkastosluzastega pljunka? Ne razumem prav, čemu se trapite s to skrbjo že toliko let, ko se da dandanes v teku enega tedna, če ne prej, točno in zanesljivo dognati, če je sploh kaj jetičnih sprememb v vas ali ne in kje so. Prav močno se bojim, da imate jetiko v svojih mislih, ki je hujša od telesnih oblik. V tej domnevi me potrjuje vaše dolgo pismo, ki je po vsebini brezpomembno, po pisavi pa tako značilno za dvomljivce, omahljivce, odlašalce, ljudi torej, ki se ne morejo nikoli prav odločiti za kakšno misel, še manj za kakšno resno dejanje, ljudi namreč, nesposobne za življenje, ljudi, ki so v stalno napotje drugim in sebi!

Kmetijski nasveti

Kmetovalčeva opravila v maju

Poljedelstvo. Tako ugodnega aprilskega vremena za poljska dela naši kmetje že dolgo ne pamtijo. Vlage dovolj in sonca, da je bila setev lahko v redu dovršena. Sedaj vse poganja in cvete, gospodarju v veselje in upanje. Večinoma je že vse posejano, le lucerna čaka na toplejšo zemljo ter koruza in fižol, ki ga je strah pred slano. Nevarnost mu grozi od treh ledenih svetnikov, ki jih kmet s strahom pričakuje, posebno dokler so gore še pokrite s snegom. — Čaka ga pa drugo, nič manj važno delo: pletev in okopavanje. Toplo vreme ni izvleklo iz zemlje samo koristnih rastlin, ampak tudi plevel. Proti njemu se pa mora vsak priden gospodar boriti z vsemi sredstvi, da mu ne poškoduje posetev in zmanjša pridelkov. Zgodnji krompir je že pognal, toda še bujneje okrog njega plevel. Tu ni s pletvijo odlašati niti en dan. Takoj motiko v roke in marljivo pleti. Še boljši je vprežni okopalnik, ki to delo hitro odpravi. Dokler je plevel še mlad, se da lahko zatreti; hujše je, če doraste. Pletev in okopavanje je tudi zaradi tega tako koristno, ker ostane zemlja rahla; v taki se korenine bolje razvijajo in vlaga se ohrani za sušno dobo. — Posestniki, ki so jeseni sejali grašico z ržjo, jo sedaj lahko kosijo za zeleno krmo, ki izvrstno zaleže zlasti mlečni živini. Prehod iz suhe na zeleno klajo se mora izvršiti polagoma, da prehitra izprememba živalim ne škoduje.

Živinoreja. Je že tukaj paša in zelena krma. Če si se ravnal po navodilih za april in polagoma prešel od suhe na zeleno krmo, ne boš utrpel nikakih zgub pri živini ne z zelenim krmljenjem ne s pašo. Z zelenim krmljenjem pa začne tudi nevarnost za napenjanje in griz ali koliko. Vse take **nevarne bolezenske pojave**, ki nemalokrat povzročijo zakol v sili ali celo pogin živali, **lahko preprečiš, če krmiš le svežo, nemokro in nerosno zeleno krmo.** Da pa ostane zelena krma tudi v krmilnici do krmljenja sveža in se ne ugreje, raztrosi ali razgrni jo takoj, ko jo spraviš domov, v tanke, rahle, za ped visoke plasti. Ne puščaj zelene krme na soncu, v kupu na tleh ali na vozu. Kosi zeleno krmo zjutraj po končani ali na večer pred roso. **Ovenela in ugreta zelena krma je za živino strup.** Zlasti se hitro ugreje rosna ali radi dežja mokra zelena krma. Pomni, da je najbolj nevarna za napenjanje zlasti mlada detelja. Zato jo krmi le pomešano s travo, senom ali slamo. — Volov ne krmimo z zeleno krmo, zlasti ne, ko morajo opravljati težka dela. Če pa si prisiljen uporabljati zeleno krmo tudi za vole, potem jim krmi le starejšo deteljo, graščico, lucerno itd. Premlada zelena krma vole preveč čisti in slabi. **Kakor govedi pokladaj tudi prašičem zdrava zelena krmila le sirova. Ako le mogoče, naj hodi mlada in odrasla plemenska goveja živina na pašo. Tudi prašiče pasi.** Pri pomanjkanju pašnikov pa spuščaj vse živali pridno na primerno urejeno tekališče. Da pridejo krave ven iz hleva, jih lahko uporabljaš zmerno tudi za delo, kar jim more le koristiti. Ako imaš plemenskega bika, upregaj ga samega ali pa poleg vola ali krave, da ostane bolj krotak in dober plemenjak V hlevu, svinjaku, kurniku skrbi za največjo snago, da obvaruješ živali pred boleznimi in nadležnimi zajedavci. **Ako prašičev še nisi dal cepiti proti rdečici, stori to čimprej,** da ne bo prepozno in se obvaruješ pred morebitno škodo. — Jajc ne puščaj v gnezdu, vzemi jih iz gnezda, ko jih kokoši znesejo, in hrani jih v hladnem prostoru do uporabe ali prodaje. Ako jajca ostajajo, jih lahko ohraniš ali konserviraš za jesen ali zimo v apnu, vodenem steklu, garantolu, soli itd. V to pa uporabi le sveža, ne preko osem do deset dni stara jajca, ki so bila sproti pobrana iz gnezda, nimajo nobene tudi ne najmanjše razpoke na lupini in so snažna ali dobro osnažena. Posodo z jajci hrani v hladnem, zračnem, suhem in brezdušnem prostoru. Kurnik vedno čisti in večkrat razkuži, da se ne zaredi mrčes. Piščetom pokladaj obilo zelenjave, dobro okisanega posnetega mleka in skrbi, da bo v krmi dovolj apnenih snovi (zdrobljene ali zmete jajčne lupine). Tudi zdrobljeno ali sprašeno lesno oglje naj ne manjka piščetom. Ko so **piščeta štiri tedne stara, jih preglej in preberi. Izloči bolj šibke petelinčke** ter **šibke in manj lepe piške, ki jim morda tudi perje bolj slabo raste.** Vse izločene zapri v posebno kletko, jih dobro krmi in prodaj po dveh, treh tednih pitanja za zakol.

Čebele dosežejo pri normalnih razmerah v maju višek razvoja. Kdor čebelari na roje, bo ta mesec ogrebal tudi pri panjih velike mere, ako je pravilno ravnal. Pri naravnih rojih je paziti, da se prvci in drugci ozir. tretjevci ne vsedajo vkup. V panje velike mere ne vsajaj šibkih rojev, raje deni po dva skupaj, če hočeš imeti kaj koristi od njih. Prvce lahko družiš med seboj, ko si prej enemu odstranil matico, drugce in tretjevce pa kar z maticami. Roj nekaj časa (kakih deset dni) pitaj, če paša ni prav dobra, da ti dodane satnice izdela, ozir. satje postavi. Ako je pa po roju deževje, ga pitati moraš, da ti ne pogine od lakote.

Pri čebelarjenju na med je v tem mesecu čas prestavljati. Kako to delo opraviš, ni naša naloga popisovati. Opozoriti moramo le, da ga je treba pravočasno izvršiti. Kadar je plodišče polno čebel, satje pa zalege in medu, je pravšni čas; prej bi bilo bolj škodljivo ko koristno, prepozno prestavljanje pa povzroči rojenje, ki ga nočemo. Panji naj bodo še vedno nekoliko odeti, tudi oni z roji, dokler se toplina zraka ne ustali.

Vinogradništvo. Rezanje in povezanje trt ter pomladanska kop je dovršena. Trta je začela odganjati in kaže v splošnem dobro. Dve ujmi pa grozita: slabo vreme ob cvetju in pozna slana. Proti prvi ni pomoči, proti drugi se lahko obrani z zažiganjem že pripravljenega dračja v vinogradu v dneh, ko je slana zapadla. Skrben vinogradnik bo pregledal trte, če so dobro obrezane, povezane in okopane ter če se ne pojavljajo kakšni škodljivci. Nabavil si bo pravočasno žveplo in modro galico, da bo pri rokah, ko se bo pojavila plesen ali peronospora. Tudi žveplalnike in škropilnice bo spravil v red in jih namazal. Zbiralnike za vodo v vinogradih bo pregledal in popravil ter vanje uravnal dotok vode.

Kletarstvo. Večina vinogradnikov nima letos več skrbi za vino v kleteh, ker so ga že odprodali. Kdor ga pa še kaj ima, ga bo skušal vnovčiti sedaj, ko mu je cena ugodna. Vina, ki niso še popolnoma pokipela, bodo sedaj nanovo začela vreti. Paziti bo na nje, da se ne skvarijo. Ko se bodo po pomladanskem kipenju pomirila in očistila, jih bo pretočiti v nekoliko zažveplane sode. Kleti je očistiti in prezračiti, toda le ponoči ali ob hladnem vremenu; podnevi je držati zaprta okna in vrata, da ostane v njih hladno.

Vrtnarstvo. Vrt je večinoma obdelan, čakajo le še gredice za poznejše saditve. Vsakih 14 dni posadimo solato in kolerabe, da nam ne prerastejo in jih imamo vedno dovolj. Tudi grah sedaj lahko še enkrat posadimo, da pridemo do mladega, ko bo prvi prenehal. Presajamo tudi zeleno, ohrovt, zelje, fižol, buče, pozneje paradižnike in kumare. Začenja tudi pletev, ki je v vrtu žal nikdar ne zmanjka. Plevel poganja povsod, po potih in gredicah, na posejanem in nezasajenem prostoru. Huda je borba proti njemu, toda nujno potrebna. Za pletev imamo razne ročne okopalnice, s katerimi gre delo hitro izpod rok in se tudi pri tem preveč ne utrudimo, kakor z motikami. Le na čistih gredicah raste dobra zelenjava. Zelenjave pa mora imeti vsaka kmetska hiša v izobilju vse poletje, če naj se hrana pogosto menja.

Sadjarstvo v maju

Letos nas je vse presenetilo: iz hude zime smo prešli kar v pravo poletje. Tudi drevje naših vrtov je moralo slediti klicu tople narave. Temu primerno je seveda treba uravnavati vsa naša praktična dela.

V sadovnjaku smo doživeli čudna presenečenja. Kar nanagloma smo opazili na marsikaterem drevesu sušičave veje, ki jih nismo pričakovali jeseni. Kolikor niso tega povzročili razni zajedalci in bolezni, je to povzročil mraz. Čeprav v času polnega zelenja je potrebno odstraniti te bolne ali čisto odmrle dele radi lepšega razvoja zdravega dela drevesa.

Letos je tudi drevje precej cvetelo in doba cvetja je bila prav kratka. Ponekod je vroči jug oškodoval oplodnjo radi posušitve cveta. To pa verjetno ne bo splošni rodovitnosti toliko škodovalo, kot pa cvetoder, ki je baš letos zelo napadel cvetje. Zato pozor pred njim in ga ugonabljajmo z nosprasenom ter ne pozabimo tudi na važnost lepljivih pasov! Daj — dam velja za drevo in jeseni bo klet polna in težka denarnica! Seveda — če ne bo novega davka!

Mlade nasade je treba posebno negovati. Pazite, da jih suša ne ugonobi; plevele na jami je treba pokončati z okopavanjem, drevje pa zalivati. Tudi gnojnica ima sedaj najlepše učinke.

Pri vzgoji mladega drevja uravnavajte primerno obliko s tem, da se naučite letnega obrezovanja. Posebno je to važno pri pritlikavcih in špalirjih.

V drevesnici je posebno paziti na pozebla drevesa; ker ni jeseni les radi prerane zime mogel dozorevati, so mnoge žlahtne vrste pozeble. Usmilite se drevesca in ga zato obrežite do zdravega in dozorelega lesa, če tega že v aprilu niste storili. — Zdaj se bo začela doba uši. Ne pozabite, da listne uši utegnejo popolnoma prekrižati račune drevesničarju in lastniku mladih nasadov! Zato takoj v boj proti njim s tobačnim izvlečkom in mazavim milom, ki ga kupite pri »Agako« v Celju.

★

Pravilna setev lucerne med oves. F. I. N. Pišete, da vam je lucerna, ki ste jo sejali skupno z ovsom, slabo uspevala. Kaj bi temu bilo vzrok? — Oves ima veliko zrnje, zato mora priti globlje v zemljo, da dobi dovolj vlage za kalitev, zato ga z brano zavlečemo. Seme lucerne pa je drobno, zato ga ne smemo spraviti pregloboko, ker se potem zaduši, zato ga povaljamo z valjarjem ali zavlečemo z brano, ki smo ji zobe prevlekli z vejevjem ali trnjem, da ne gredo globoko. Zato morate pri setvi lucerne postopati na sledeči način. Najprej posejte oves po njivi, toda zelo na redko, ter ga zabranajte z njivsko brano. Potem vzemite lucerno in jo zmešajte z enako množino peska ali suhe zemlje, da se lažje in bolj enakomerno trosi. Posejano lucerno zavlečete z brano, prepreženo s trnjem. Kakor hitro pokaže oves listje, ga morate pokositi in porabiti za zeleno klajo, sicer lahko poleže in zaduši lucerno. To sejte šele tedaj, ko se je zemlja že dovolj ogrela, kajti lucerna ljubi toplo zemljo in gorko vreme.

Nogavice - rokavice
kompletne potrebščine za krojače in šivilje,
nadalje
bogata zaloga žepnih robcev, toaletnih potrebščin, kravat, vsakovrstnega modnega blaga itd., po
najnižjih cenah
pri tvrdki
Josip Petelinc, Ljubljana
za vodo (blizu Prešernovega spomenika)

Pravni nasveti

Vloga v hranilnici. A. T. — Ako se hranilnica ni poslužila zaščite in prosila za odložitev plačil, vam mora po pravilni odpovedi izplačati vlogo, sicer jo lahko tožite. Če je pa zaprosila za odložitev plačil, pa počakajte, da ji bo ministrski svet odložitev plačil odobril in z njo tudi odplačilni načrt, iz katerega boste videli, v katerem času vam mora izplačati celo vlogo. Po našem mnenju ni pametno, da se spuščate v kakšno transakcijo z dolžniki dotične hranilnice, ki vam baje predlagajo, da bi se zadovoljili samo s 50%nim izplačilom.

Spor zaradi lastnine zemljišča. I. M. B. — Kupili ste posestvo. Po zemljiški mapi ste ugotovili, da del kupljenega sveta uživa sosed, ki trdi, da je že tako kupil ter se vam ne umakne. Kako bi uveljavili svoje pravice? — S tožbo, ki pa je riskantna. Ako sosed dokaže, da je sporni svet kupil, ima enak naslov posesti. Ker je on že v posesti, mu gre prednost in bi vi tožbo izgubili.

Rentni davek. L. N. — Na kmečkem posestvu imate vknjiženo terjatev s 6% obrestmi. Vsled zakona o zaščiti kmetov so vsi pogoji, navedeni v zadolžnici, neveljavni. Davkarija vam je pa odmerila za tekoče leto še večji rentni davek, kakor prej. Vprašate, če ste primorani plačati. — Rentnina se odmerja na osnovi prejemkov prejšnjega davčnega leta. Zato letos najbrž ne bo nižja. Prihodnje leto pa poskrbite, da bo v skladu z obrestmi, do katerih imate pravico po uredbi o zaščiti kmetov. Ako se to ne bo upoštevalo, pa vložite pritožbo proti plačilnemu nalogu, in to v 30 dneh po dnevu vročitve obvestila. Pritožbo vložite pri davčni upravi.

Nesrečen zakon. T. R. G. V. — Če se vašemu bratu godi krivica v zakonu, se mora pač sam braniti in mu vi ne morete pomagati. Kakor ste stvar opisali, lahko vaš brat toži na ločitev zakona vsled krivde žene. — Če vam bratova žena ne pusti uživati vrta, kakor vam je to pokojni oče v izročilni pogodbi izgovoril in je v zemljiški knjigi vknjiženo, jo morate pač tožiti. Tako tožbo lahko daste na uradni dan pri okrajnem sodišču na zapisnik in ne morete za to tožbo dobiti advokata kot zastopnika revnih. Če vam bo sodišče priznalo pravico revnih, — na temelju ubožnega spričevala, ki ga izda županstvo — ste začasno oproščeni od plačevanja kolkov in šele za postopanje pred sodiščem II. stopnje vam bo določen advokat kot zastopnik revnih. — Če mislite, da vam županstvo neopravičeno noče dati ubožnega spričevala, se lahko pritožite na okrajno načelstvo, vendar pazite pri ustmeni ali pismeni pritožbi na besede, da vas ne kaznujejo zaradi morebitnih žalitev.

Škoda na vrtu. T. R. G. V. Če vam kdo iz hudobije dela na vrtu škodo, vam svetujemo, da vrt ali sami ali kdo drug za vas neopaženo zastraži, tako da storilca zasačite pri delu. Potem ga naznanite orožnikom, če pa ti ne bi hoteli vzeti ovadbe, pa naravnost okrajnemu sodišču in ga bo sodišče radi hudobne poškodbe tuje lastnine moralo obsoditi.

Kredit. J. S. Pri denarnem zavodu imate tekoči račun za kredit in ste dobili za leto 1933 letni obračun, v katerem vam zavod računa 6% obresti in 3% provizijo. Vprašate, če je zavod upravičen računati provizijo, ko ni imel z vašim kontom nobenega dela. — Za leto 1933 veljajo za posojila na tekoči račun dogovori med strankama. Šele od 1. I. 1934 dalje se uveljavlja za taka posojila uredba o maksimiranju obresti, po kateri se morajo provizije itd. že uračunati v najvišje dovoljene obresti.

Žaljenje časti. R. T. Ob priliki rubežni, ko je eksekutor z orožniško pomočjo dal odpeljati sod vina, ste vi zmerjali občinskega moža, zakaj, da je tako nizko precenil vino; vpili ste tuddi, naj ljudje tega ne pustijo in naj udarijo po »špicah«. Zato ste bili toženi pri glavarstvu in pri sodišču obsojeni na pogojno kazen. Proti tej sodbi ste se pritožili, ker ste imeli tri priče, ki bi lahko pod prisego potrdile, da niste govorili besed, za katere ste obsojeni. Vaš priziv je bil kljub temu zavrnjen. Hočete se pritožiti proti tej »krivici«. Čim je prizivno sodišče zavrnilo priziv, je postala sodba pravomočna. Sodišče je pač verjelo pričam, ki so slišale žalitve in sploh ni bilo potrebno zaslišati priče, za katere ste sami trdili, da niso nič slišale. Sodišče je vseeno upoštevalo vašo veliko razburjenost in bedo in je zato izreklo pogojno kazen.

»Pot v gozdu.« Skozi Vaš gozd si lasti sosed pot; pravi, da si je to pravico v zadnjih 30 letih priposestvoval in da si bo dal to služnostno pravico poti vknjižiti. Vprašate, če lahko to stori brez Vašega privoljenja. — Ne. Po cesarskem patentu od 5. julija 1853, ki je še vedno v veljavi, se gozdna pota sploh ne dajo več priposestvovati. Služnostna pravica poti v gozdu se da lahko vknjižiti samo na temelju pismene pogodbe, ali oporoke, ali pa sodbe. Če si bo sosed kljub Vaši prepovedi še nadalje lastil pot po Vašem gozdu, ga boste pač morali tožiti in bo tako tožbo moral sosed izgubiti.

Zaščiteno izplačilo dote. A. L. Lj. Leta 1928 je prevzel sin posestvo in se v izročilni pogodbi zavezal, da bo sestri plačal doto 10.000 Din, čim bo polnoletna ali pa, da se poroči, medtem jo pa mora obrestovati po 5%. Sestra se hoče poročiti, brat pa pravi, da je kot kmetovalec zaščiten. Vi smatrate, da je dota le delež na posestvu, na pr. kot travnik, ne pa dolg in da se mora dota izročiti, kakor bi se na pr. moral izročiti travnik. — Vaše mnenje ne drži. Leta 1928 je Vaš brat postal dolžan, da plača 10.000 Din ob polnoletnosti ali poroki. Ker je ta dolg nastal pred 20. IV. 1932, a brat je bil takrat in je še sedaj kmetovalec, je ta dolg zaščiten in ga je dolžan brat odplačevati in obrestovati v smislu uredbe o zaščiti kmeta v 12 letnih obrokih.

Po nedolžnem obsojen. B. G. V odsotnosti ste bili od sodišča obsojeni radi prestopka na tri mesece zapora. Vložili ste prošnjo, da se razprava ponovi, a Vam je bila prošnja odbita. Sedaj Vas je sodišče pozvalo, da morate takoj nastopiti kazen, kar bi bilo Vaši družini v veliko škodo. — Če res niste krivi, potem Vam svetujemo, da pri okrajnem sodišču daste na zapisnik predlog za obnovo postopanja in navedite vse nove priče, ki doslej še niso bile zaslišane. Pravico imate, da zaprosite odlog nastopa kazni radi pridobitnih in rodbinskih razlogov in Vam lahko dovoli okrožno sodišče za tri mesece, apelacijsko sodišče pa za šest mesecev, seveda, če je prošnja utemeljena.

Kup bolne krave. I. Š. G. Kupili ste brejo kravo, ki je bila bolj mršava, vendar ste upali, da se bo pri Vas popravila. Ker ni marala jesti, ste poklicali živinozdravnika, ki je ugotovil, da je krava vodenična, da je vsaka pomoč zaman in je v teku dveh mesecev res poginila. Vprašate, če lahko zahtevate odškodnino. — Prodajalec je dolžan, da Vam povrne kupnino, če dokažete, da je krava že pri prodaji bila neozdravljivo bolna. Govorite poprej z živinozdravnikom, ki je zdravil kravo, če bo mogel to kot zvedenec potrditi. Če ne, je vsaka tožba brezupna.

Odstop terjatve. J. S. Kot trgovec imate pri posojilnici dolg. Vaš dolžnik pa je svoj dolg pri Vas plačal s hranilno knjižico iste posojilnice, kateri Vi dolgujete. Pri posojilnici ste pismeno zahtevali, da v višini vloge v tej knjižici odpišejo Vaš dolg, kar pa posojilnica noče storiti, češ, da to ne more izvršiti. — Če posojilnica ni šla pod zaščito, mora izvršiti prepis iz vložne knjižice na Vaš dolg, vendar šele tedaj, ko ste vlogo v hranilni knjižici v smislu pravil odpovedali.

(Nadaljevanje prihodnjo nedeljo)

ČITATELJEM ZA NEDELJO

H. Zilljeh:

Lov na medveda

Vem, da porečete: zgodba je zlagana in oddaleč smrdi, ampak kaj bi s pusto resnico? Ta je kakor štor; treba jo je lepo okititi. Torej poslušajte!

Zvedel sem bil, da rogovili na zapadnem grebenu visokega gozdá star medvedji grdavs. Kje da je to bilo? Na Sedmograškem pač, na Sedmograškem, kjer je veliko gozdov in veliko medvedov. Zvečer sem sedel v vaški gostilnici z lovskim listom v žepu, in poleg mene je sedel star lovski prijatelj, kmet Miško Jekel. Orjak je bil pobit in mrk, ker žena ni soglašala z lovskim pohodom. Njegovo razpoloženje mi ni ugajalo. Če je Miško Jekel s svojo ženo prišel navzkriž, potem se je dan tudi zame pooblačil. Naročil sem vina in mu postavil steklenico pred nos. Pil je. Ko je pretekla ura, je dvignil glavo in menil: še eno tako steklenico. Vidite, to mi je že bolj ugajalo, ker je bila vsaj beseda. Dotlej je bil molčal. Tretja steklenica je mogla odločiti usodo lova. Če postane ob njej vesel, potem bo imel nočni pohod zmisel in cilj. Pridno sem mu nalival. Ko je bila steklenica samo še do polovice rumena, je nenadoma skočil kvišku in dejal: »Da bi tristo vragov ...!« Nato je zopet mirno sedel. Jaz sem pa vedel, da se bo poletna noč obnesla. Steklenico sem potegnil bliže k sebi in skušal kaj podrobnejšega zvedeti o medvedu. On je pa potegnil steklenico zopet k sebi in pil. »Tri steklenice!« sem ga svaril, zakaj več ni prenesel, ne da bi postal za strel negotov. Smejal se je. To ni bilo dobro znamenje. Budno sem pazil na steklenico, pa vsa previdnost navidez ni nič pomagala. Opil bi se bil, če spodaj v točilnici ne bi bil nastal prepir. To si morate prav predstavljati: V gostilni sede kmetje zgoraj v »Kazini« in spodaj v točilnici hlapci. Ti hlapci so bili krepki madžarski fantje, ki jim je nož hitro pri roki, a spodaj jih je bilo zdaj dvajset ali trideset in prepir je zavihral z vso silo. Lomastenje in hrup je napolnil vso hišo. Slišati je bilo, kako so se spoprijemali. V »Kazini« se je začel iz špranj v tleh dvigati prah. Petrolejka na stropu je uihala sem in tja.

»Napravi red!« sem rekel Mišku.

Zopet je izpil kozarec.

Pritekel je gostilničar in obupno prosil pomoči. Miško pa se je smejal in pil. Zdelo se je, da tistega zelišča ni na svetu, ki bi ga nocoj dvignilo s stola.

V tem se je bitka spodaj nadaljevala. Stopil sem k oknu in videl na dvorišču temne postave, ki so si pri vodnjaku izpirale rane. Ko sem se obrnil, je bila natakarica postavila na mizo četrto steklenico. Čemerno sem sedel. Iz tal se je gosteje vzdigoval prah. Svetilka je omahovala v čadu. Zopet sem vstal in odprl vrata, da bi nastal prepih. Na hodniku je stal naslonjen ob steber neki hlapec. Zgrabil sem ga za prsi in ga potegnil v sobo. Kmet je ošinil fanta s pogledom in zarenčal: »Kaj pa imaš ti tukaj opraviti?«

»Milostljivi gospod, fantje so me poslali gori ...«

»Tako —« je menil Miško in vzdignil stol kakor drobno polence, »in zakaj so te pa poslali?«

Tedaj je uboga para zakričal: »Da bi povedali, kdaj pridete doli!«

In že ga ni bilo. Miško je pa tudi že stal in jo krenil za njim, noseč stol prevdarno nad glavo. Stekel sem za njima. Vse je pelo v meni. Zdaj je bila četrta steklenica pozabljena.

Miško je krenil naravnost v točilnico. Še preden se je pokazal med vrati, je bil fant sedel za mizo in glasno kričal, da zdaj prihaja milostljivi gospod Jekel. Niso slišali. Miško je stopil na prag in držal stol še vedno v dvignjeni roki. Nobene besede. Samo stal je. Gostilničar in jaz sva gledala pod njegovim laktmi v dvorano. Hlapci so iznenada obmolknili, kakor da bi se jih bil dotaknil sam peklenšček. S široko razprtimi očmi so strmeli proti vratom, nato pa z divjo naglico planili skozi okna na prosto.

Stol v orjakovih rokah se je počasi spustil, nakar ga je treščil sredi dvorane. Razletel se je, kakor da bi bil iz ila. Gostilničar ai maral za to, si mel roke in dejal: »Zdaj pa kozarček, gospoda!«

Ravno tega mi je še manjkalo. Lezel sem za obema po stopnicah navzgor. Sedli smo: v ušesih mi je še šumelo od prejšnjega hrupa. Nenadoma se je z dvorišča oglasil žvižg; ko sem to slišal, me je znova prevzelo veselje. Ta žvižg sem poznal. Žvižgal je Jeklov prvi hlapec; pomenilo je: hišna mati se je odpravila po moža v gostilno.

Kozarci so ostali polni. Nismo se jih doteknili. Miško je samo dejal: »Pojdiva!« in zgrmel po stopnicah nizdol. Jaz pa za njim v ljoči mesečini čez vrtove in plotove na njegov dom. Nato sva si sezula škornje in pripravila lovsko orodje. On je šel v kamro, jaz sem pa legel na zofo v sosednji izbi.

Kmetica je kmalu prišla, sopihala ko neresec in kričala že na dvorišču: »Miško, ali si doma«! Ta je smrčal, da je rožljalo po vsej hiši in je ženo čudno prevzelo. Molče je stopila v kamro. Zdaj se je začelo. Miško je zazehal in zaorglal. Postelja je zaškripala. Kakor da bi ga bil kdo prebudil iz najboljšega spanja, je vprašal začudeno in srdito: »Kje se pa potikaš ponoči?« Kmetica je v čednem altu odpela svoj solo. Njena stvar se ni zdela posebno vtemeljena, kajti bas je pel daljše partije in podal slednjič v kratkem sklepnem stavku motto dvospeva: »Tudi jaz hočem imeti kdaj svoje veselje. Čez dve uri greva nad medveda, ki hodi z zapadnega grebena na jaso.« In smrčanje se je zopet oglasilo ter postavilo za besedami vrsto pomišljajev.

Tako bi bilo tedaj vse v redu. Toda jaz se na zofi nisem dobro počutil. Nenaden molk stare se mi je zdel slabo znamenje. Tale ženska ni bila neumna in grenkih kroglic ne bo požrla brez protistrupa. Ležal sem bdé; v žile mi je lezla slutnja, da se v kamri vari kak čeden načrt. In čez nekaj časa, ko je Jeklovo smrčanje zvenelo že čisto naravno, sem slišal, kako so se odprla vrata in se je stara ukradla iz hiše. Tedaj se mi je slutnja potrdila.

Da, mrhovina, mrtev konj, je ležala na mestu že en dan. Miško jo je bil položil in naročil prvemu hlapcu, da jo straži. Medved je bil že prvo noč nad njo; kapitalna mrcina. Po vsej priliki mora poteči vsa stvar zelo enostavno. Toda stara me je vsega vznemirila. Zbudil sem Miškota, ki se je pomembno nakremžil, ko je opazil poleg sebe prazno posteljo. Najraje bi bil ostal doma.

Stal sem pred njim, držeč obe puški v rokah. Zmagala je lovska sla. Odrinila sva.

Utegnilo je biti polnoč, ko sva dospela do mrhovine in zavzela vsak svoje mesto. Gozd vsenaokrog je molčal; jaso, na kateri je ležala mrhovina, je oblivala srebrna mesečina. Mrhovina sama je bila v njej kakor temna lisa, nedoločna in nema. Veter nama je vel nasproti. Ko sem dalj časa gledal proti mrhovini, se mi je zdelo, da se nekaj giblje ob njej, morebiti lisica. Ležala sva in tišina naju je od minute do minute bolj vznemirjala. Iz drevja in grmovja, iz zraka in naju samih so prihajali glasovi kakor orkester, na katerega sva se le polagoma navajala. Zvoki so naraščali in padali z vtripi najinih src.

Čez dve uri nama je kosti prešinil strah. Takoj sva se prebudila iz dremotnega prisluškovanja. V gozdu se je pod vihravim lomastenjem lomila podraščina. Miško je hitro prijel za puško, nato pa roko zopet umaknil. To je bilo edino vidno znamenje njegovega razburjenja. Strmela sva proti gozdnemu robu, odkoder je prihajal hrup. Zdelo se je pa, kakor da se ne bliža, na nekem mestu je prasketalo, kakor da bi si neko zagovedeno bitje pripravljalo ležišče. Hrup se je polegal, potem nehal in nato sva komaj sto korakov daleč jasno zaslišala godrnjanje in cmokanje. In to vedno iz gozda. Postalo je zopet vse tiho in takoj nato se je začelo godrnjanje. Vmes je včasih počila veja.

Miško je zašepetal: »Mrcina ne pride ven!«

»To vidim sam,« sem zasikal.

Prežala sva. Mesečina je jasno svetila, najkrasnejša luč za streljanje; mrhovina je bila spretno položena in medved si ni upal iz gošče. Pa tudi pobral se ni nikamor; slišala sva ga godrnjati. Ni naju ovohal. Strmela sva tako vztrajno na srebrno jaso v gozdni črnini, da so naju začele boleti oči. Visoko nad nami so plavali oblaki, ki so za sekunde zakrili mesec. Potem je stal gozd še temnejši pred nama in godrnjanje in prasketanje je zvenelo grozeče. Toda medved ni nič vedel o nama. Ostal je v gozdu ter šumel in lomastil po grmovju.

»Žre,« je menil Miško.

»To vem tudi sam.«

Kako me je lomila jeza! Morda pride žival le še na svetlo, ko požre svoj plen. Če je bil pa ta velik, potem sva se mogla mirno pobrati. Čakala sva. Miško mi je čez nekaj časa pošepetal, da gre medvedu kar nasproti, zakaj to da je le od sile, da bi naju imel tako za norca. Nisem odgovoril; tudi on je molčal. Svojih besed sam ni jemal zares. Kdo pa stopi v temi žročemu medvedu nasproti?

Tako je potekel čas, nemara ena ura. Najina jeza se je izpremenila v ravnodušnost. Nisva se ganila. Vsako prasketanje vej nama je pognalo kri po žilah, ker sva mislila, da medved le pride na plano.

V to valoveče prisluškovanje je prišel od roba jase tih šum. Kakor da bi lisjak previdno sedel na zadnje noge. In zdaj kakor da gre dalje. Ni moglo biti dvoma, bližal se je človek.

»Divji lovec!« sem rekel in vse veselje je znova zaplalo v meni. Če je bil medved izgubljen, nama ostane vsaj ta pustolovščina. Vzpel sem se na kolena. Miško takisto. Puško je položil poleg sebe. Z divjim lovcem se pomeri tisti, ki je trideset hlapcev pognal v beg, golih rok. Zdajci je stal, velik, pa klavrn in mahedrav, sklonjen naprej, in njegov glas je zvenel brezpomočno:

»Moja žena!«

Kmetica je stopila z desne strani na jaso in krenila proti mestu, kjer je bil medved utihnil, in nekaj jezno zakričala. V odgovor sva slišala renčanje in prasketanje suhljadi, ki se je oddaljevalo in se slednjič izgubilo proti zapadnemu grebenu. Kosmatinec jo je odkuril.

Potem se je brezbožna ženska obrnila in zaklicala: »Kje se pa potikata, če bi rada imela medveda?«

Da, zdaj sva stopila naprej. Hropel sem in nisem pogledal v stran, ko je Miško storil, kar si še nikdar ni bil upal, zgrabil je staro in jo začel klestiti; molče, pa temeljito. Ženska ni vpila, ni grizla, ampak enostavno nema visela v njegovih pesteh. Odpel sem hlačni jermen, stopil k Mišku in mu ga podal. Tako je bil obračun še izdatnejši.

Čez nekaj časa je Miško ženo izpustil in dejal s trdim glasom, pod katerim so hlapcem klecala kolena: »Kako si zadržala medveda?«

Ob tem glasu sem se stresel kakor žena. Zaškripala je z zobmi. Tedaj jo je njegova težka roka zgrabila za tilnik in tako naju je vedla v gozd na mesto, kjer je bil preje medved.

Tu so ležale po tleh meso in kosti, vse razmetano. Posvetila sva naokolu in sledila sledi, po kateri je bil prišel. Po kratkem času sva našla pohojeno mesto, kjer je bil medved zopet nekaj jedel, kmalu nato še eno in še nadaljnje.

Žena ni izpregovorila nobene besede, pokazala je na ta mesta in se posmehljivo smejala. Miško se je vidno čudil in čez čas rekel: »Torej si položila meso, vse od zapadnega grebena do sem, da bi medved našel tvojo mrhovino in ne naše? Odkod pa si imela meso?«

»Od vaše mrhovine.«

Nemudoma je izpustil ženo in se stresel.

Šli smo nazaj. Žena za nama. Meni še vedno ni hotelo v glavo, kako je mogla v tako kratkem času vse to izvršiti, razsekati mrtvega konja, raztrositi meso do zapadnega grebena in položiti veliki kup pred jaso. To je bil živ satan, gotovo, ampak pogum je imela.

Ko smo šli preko mesta, kjer je bil medved žrl, sem se izpotaknil. Na tleh je ležala posoda. Miško jo je vzdignil in zakričal: »Med!«

In potem je znova zgrabil ženo. S tem pretepanjem se pa nisem več strinjal. Naj jo klesti, kolikor hoče, osramočena sva pa vendarle bila.

»Daj mi moj jermen,« sem mu rekel.

Šli smo dalje, žena vedno za nama. Po nekaj korakih je krenila v stran, se pripognila in pobrala sekiro, nož in košaro. To je bilo njeno orodje. Potem nama je sledila in se kdaj pa kdaj glasno zasmejala.

Konrad Gologranc

MESTNI STAVBENIK V CELJU, Mariborska 30

prevzema in izvršuje vsakovrstne privatne, javne in industrijske zgradbe solidno in poceni. Sodnijsko zapriseženi cenilec. Daje tehnične nasvete in pojasnila.

Paul Féval:

Povest o hruški

I.

Konec vasi je bila velika hruška. Spomladi je bila videti kakor pletenica polna cvetja. Najemnikova hiša je bila na drugi strani poti: imela je kamenit vhod kakor kak dvorec. Najemnikovi hčeri je bilo ime Perina.

Bila sva zaročena.

II.

Bilo ji je šestnajst let. Koliko rož je cvetelo na njenih licih! Kakor cvetja na hruški. In bilo je pod to hruško, ko sem jej dejal:

»Perina, moja Perina, za kdaj določiva svatbo?«

III.

Vse se je smejalo na njej: lasje, s katerimi se je poigraval veter, mlado telo, bose noge v majhnih šolnčkih, roke, ki so segle po veji in jo nagnile, da bi vdihavala glogovo cvetje, jasno čelo, beli zobje med rdečimi ustnicami! Oh, ljubil sem jo:

»Poroka bo ob žetvi,« mi dé, »če te cesar ne vzame v vojsko.«

IV.

Ko je prišel nabor, sem zaobljubil in prižgal svečo, ker mi je misel, da bi moral daleč od nje, stiskala srce. Zahvaljena bodi nebeška Gospa! Vzeli so Ivana, mojega brata, jaz pa sem ušel usodi.

Našel sem ga, ko je jokal in stokal:

»Moja mati! Uboga moja mati!«

V.

»Potolaži se, Janez, jaz sem ubog.«

Ni mi hotel verjeti, ko sem mu rekel:

»Pojdem namesto tebe.«

Perina je prišla pod hruško rosnih oči. Nikdar je še nisem bil videl jokati. Njene solze so bile še lepše kakor njen smeh. In pravi mi:

»Lepo si naredil in dober si. Pojdi, moj Peter, čakala te bom.«

VI.

Desno, levo, desno, levo boben poje! Naprej, stopaj! Korakali smo tako v enem dnevu do Wagrama! Peter, zdaj pazi! Sovražnik je tu! Vidim ognjeno črto. Petsto topov je grmelo v isti mah: bilo je dima, da je stiskal prsi, in krvi, da je noga gazila po njej. Zgrozil sem se in se ozrl nazaj.

VII.

Za menoj je bila Francija in vas in hruška in vse cvetje je bilo zdaj za menoj. Zaprl sem oči in videl Perino, kako moli zame. Hvala Bogu! In bil sem ohrabren. Naprej, naprej! Desno, levo! Ogenj! Na nož!

»Prav dobro, prostak! Kako ti je ime?«

»Veličanstvo, ime mi je Peter.«

»Peter, moj brigadir si.«

VIII.

Perina! Moja Perina! Živela vojna! To je praznik — dan bitke! Če treba iti pred vojsko, postavljaj nogo pred nogo. Desno, levo!

»In zopet si to ti, Peter!«

»Sem, Veličanstvo.«

»Tu imaš poročniške naramnice.«

Bilo jih je na ramah padlih na koše.

IX.

Hvala lepa, Veličanstvo! Pa kar naprej do Moskve — a ne dalje! Na široki sneženi ravani stoje ostanki vojske: tu je reka, tam sovražnik, na obeh straneh smrt!

»Kdo bo prvi privezal čoln za most?«

»Jaz, Veličanstvo!«

»Vedno ti, moj kapetan!«

Dal mi je svoj viteški križ.

X.

Hvala Bogu! Perina, moja Perina, kako boš ponosna name! Vojna je pri kraju, odpuščen sem. Zagodite in zazvonite na najino svatbo! Pot je dolg, a upanje ga krajša. Tam doli za tisto goro je že domovina. Že vidim cerkveni stolp: dejal bi, da zvoni ...

XI.

Zvoni. Pa hruška? Cvetni mesec je tu, a vendar ne vidim razcvetene pletenice. Nekoč si jo bil videl oddaleč. Tedaj je bila stala še tu ... Posekali so drevo mojih mladih sanj. Bilo je polno cvetja, mladega cvetja! A zdaj so vrhovi ležali razmetani po travi.

XII.

»Zakaj zvoni, Matija?«

»K poroki, gospod kapetan.«

Matija me ni več poznal.

Poroka. Resnico je govoril. Zaročenca sta prihajala po cerkvenih stopnicah. Nevesta je bila moja Perina, moja Perina, vsa žareča od sreče in lepša nego kdaj prej. Janez, moj Janez je bil ženin.

Okrog mene so ljudje govorili:

»Ljubita se!«

»Pa Peter?« sem vprašal.

»Čigav Peter?« so me začudeni gledali. Pozabili so me.

XIV.

Pokleknil sem v cerkvi čisto zadaj. Molil sem za Perino in za Janeza: za vse, kar sem bil ljubil. Maša je minila. Odtrgal sem s hruške cvet, mrtev cvet, in šel svojo pot, ne da bi se bil niti ozrl.

XV.

»Kaj si se vrnil, Peter?«

»Da, Veličanstvo.«

»Dva in dvajset let si star, pa major in junak. Če hočeš, ti najdem grofico za ženo.«

Peter pa je snel s svojih prsi mali mrtev cvet, utrgan s posekane hruške.

»Veličanstvo, moje srce je kakor ta cvet. Dajte mi mesto v sprednji straži, da umrjem kakor vesten vojak.«

XVI.

Dobil je mesto v prvih vrstah. In za vasjo je grob polkovnika, ki je padel v štiri in dvajsetem letu, ravno na dan zmage. Namesto imena so vrezali v kamen dve besedi: **Hvala Bogu!**

Lope de Rueda:

Masline

(Iz 16. stoletja)

OSEBE:

Toruvio, star kmet v Zamori
Agueda, njegova žena
Menciguela, njuna hči
Aloja, trgovec z olivami

Dejanje se vrši pred Toruvijevo hišo v Zamori

Toruvio (prihaja ves potan z dela domov.)

Agueda (stoječ pred vrati): Stavila bi, mož, da ti še ni prišlo na misel, da bi se lotil našega oljkinega nasada, kakor sem ti že tolikokrat naročala.

Toruvio: Zakaj pa bi potem prihajal tako pozno domov, če ne bi bil opravil, kar si mi naročila!

Agueda: Kaj res? In kje si jih nasadil?

Toruvio: Doli pri smokvi, kjer sem te bil nekoč po jubil, ko si bila še dekle. Ali še veš, kje?

Menciguela (pride iz hiše): Če hočeš jesti, oče, je vse pripravljeno.

Agueda: Ali veš, kaj sem mislila, mož? Potaknjenci, ki si jih danes vsadil, bodo v 6 ali 7 letih donašali po 4 do 5 mer oliv, in če polagoma posadimo še nekaj oljk, potem bomo imeli v 25 do 30 letih oljčni nasad, ki bo nekaj nesel.

Toruvio: Drugače v resnici biti ne more, žena. To bo še kar velika reč.

Agueda: In veš, kaj sem si mislila, mož? Ne? Potem poslušaj: Jaz oberem masline, ti jih z našim osličem spraviš v mesto, Menciguela jih bo pa prodala. (Menciguели.) Ampak dobro si zapomni, kaj ti pravim, otrok: mernika ne smeš dati ceneje kakor za dva kastilska reala!

Toruvio: Dva kastilska reala! Ti ljubi Bog, saj to bi bilo že kar greh! Dovolj je, če jih prodamo po 14 ali 15 denarjev mernik.

Agueda: Molči vendar! Saj to so vendar sadike najboljše vrste: kordovskih maslin!

Toruvio: Čeprav! Tudi za kordovske olive je cena, ki sem jo povedal, še dovolj dobra.

Agueda: Uh, molči vendar in nikar se tako ne zadiraj nad menoj! — Ali si me razumel, otrok? Dva kastilska reala in niti denarja manj!

Toruvio: No, to bi pa le rad vedel! Pojdi sem, mala! Koliko boš zahtevala za olive?

Menciguela: Kolikor hočete, oče.

Toruvio: 14 ali 15 denarjev?

Menciguela: Da, oče.

Agueda: Kako ‚da oče'? Pojdi sem, otrok! Po čem boš prodajala olive?

Menciguela: Po čemer hočete, mati.

Augeda: Po dva kastilska reala tedaj.

Toruvio: Pravični Bog! Dva kastilska reala! Povem vama, da dobita dvesto kastilskih po grbi, če ne storita, kakor velim. Tak koliko boš zahtevala?

Menciguela: Kolikor ukažete, oče.

Toruvio: 14 ali 15 denarjev!

Menciguela: Da, oče.

Agueda: Kaj se to pravi: da, oče? (Začne jo pretepati.) Na, tu imaš, na! Te bom že naučila ubogati!

Toruvio: Pusti vendar otroka! Pojdi sem, Menciguela!

Menciguela: Oh mati, oh oče, nikar me ne ubijta! (Aloja pristopi.)

Aloja: Kaj pa imate, soseda? Zakaj pa pretepate malo?

Agueda: Oh, moj dragi, ta neumna stvar hoče dati vse, kar imamo, za prazen drek; spraviti nas hoče na boben. Olive, ki so debele ko orehi ...

Toruvio: Prisegam pri kosteh mojih ranjkih, da niso še niti tako debele, ko proseno zrno.

Agueda: Jaz pa pravim, da!

Toruvio: A jaz pravim, ne!

Aloja: No, ljuba soseda, bodi tako dobra in pojdi v hišo, bom že vse uredil, da bo prav. (Žena odide v hišo.) Zdaj mi pa povejte, sosed, za kaj se prav za prav gre? Pokažite mi jih, vaše masline. Kupim jih tudi 20 mer, če jih imate toliko.

Toruvio: Za to se res ne gre. Nismo še tako daleč, kakor misliš. Masline niso v hiši. Tiče še v našem nasadu.

Aloja: Potem jih spravite semkaj. Biti smete gotovi, da vam jih vse odkupim po najvišji ceni.

Menciguela: Moja mati zahteva dva reala za mernik.

Aloja: To je zelo drago.

Toruvio: Kajne, to tudi jaz pravim.

Menciguela: Moj oče zahteva samo 15 denarjev.

Aloja: Pokažite mi vendar vzorec!

Toruvio: Bog pomagaj, sosed, nočete me razumeti. Danes sem potaknil olivne mladike, in moja žena pravi, da bodo v 6 do 7 letih obrodile 4 do 5 mer oliv. Ona jih bo obrala, jaz naj jih spravim na trg, mala pa proda; a ne da naj jih izpod dva reala za mernik. Jaz pravim ne, ona pravi da. — Taka je ta reč.

Aloja: Ta je pa lepa, pri moji veri! Ali ste že kdaj kaj takega slišali? Oljke so komaj posajene, pa so že vzrok, da neki otrok zaradi njih joče.

Menciguela: Tako je. Kaj pravite na to, sosed?

Toruvio: Ne joči, Menciguela! Ta-le mala je vredna toliko zlata, kolikor sama vaga. — Pojdi, otrok, pogrni mizo! Obljubljam ti, da ti kupim nov predpasnik z izkupičkom prvih oliv. — Zbogom, sosed! (Odide v hišo.)

Aloja (sam): Na tem svetu so pa že kar neverjetne reči! Tu se prepirajo za olive, ko še niti dreves ni, na katerih naj bi zrasle.

ZA BIRMO vence, obleke in svile poceni dobite v
Trpinovem bazaru, Maribor
Vetrinjska ulica 15

Lode Baekelmans:

Kameleon

(Iz flamščine.)

Petraš, vaški redar, je na dan volitev zgodaj vstal. Oblekel je svoj najboljši suknjič in z velikim tekom zajtrkoval v kuhinji, kjer je še dišalo po ocvrti slanini.

Bil je nizek, tršat možakar rdečega obraza in črnih, visečih brkov. Temne, zvite oči so se mu skrito svetile.

V tem, ko je njegova žena spravila molitvenik v predal, je dejala glasno: »Župnik je še pridigal proti liberalcem!«

»Hm,« je dejal zapeto Petraš in skomignil z rameni.

»Pa če vendarle zmagajo?«

»Hm . . .«

Petraš je pogledal na vrt in ni zinil nobene več. Zdelo se je, da je ves zatopljen v cvetoče dalije in šibeče se sadno drevje.

»Lepo vreme,« je dejal počasi.

»Da, sonce sije. Pravo poletje.«

»Vražje vreme, bo dejal župan.«

Vse ni nič pomagalo. Petraš je ostal zapet, si nabasal pipo in se zavil v dim.

»Jaz bi se na vsak način pazila.« To je morala le še hitro dodati.

Poljski čuvaj je veljal za tihega pristaša liberalcev in je bil pri županu v posebni milosti. Šestnajst let je že pazil v občini na red, poznal ljudi in njihove slabosti, stanoval v čedni hišici, živel mirno in od vseh strani dobival darove. Kozarcev in kozarčkov je kar deževalo in koline je dobival, kadarkoli so kje klali. Bil je prevdaren mož in je znal na žegnanjih, o pustu in pri naborih vzdrževati red in mir. Bil je zlata vreden, kakor je rekel župan. Oblastniji je služil vdano in zvesto.

Samozavestno je krenil po vaški cesti sredi skozi množico volilcev in gledalcev.

Hodniki so bili poslikani z ogromnimi črkami. »Volilci, glasujte za listo št. 2!« Na občinski hiši so viseli raztrgani plakati. Pred vhodom so delili mladi fantje letake za obe stranki.

Gostilničar pri »Rdečem levu«, ki mu je v občinskem svetu potekel mandat, je ustavil Petraša. »Kaj meniš, a?«

»Hm,« je dejal Petraš in živčno mežikal.

»Pošteno jo skupijo!«

»Hm! Vražje vreme imamo!«

»Kajpada... Natihem so rovarili. Pri »Belem levu« že dva dni strežejo z brezplačnim pivom. Čast da oblast, si mislijo... Ampak tudi mi nismo držali rok križem. Kaj praviš k modrim črkam? Imenitno, kaj? To noč so potrgali naše plakate . No, grem, da še malce poagitiram. Adijo, Petraš, po volitvah se vidimo... Saj nate se lahko zanesemo... Drevi bomo seveda zmago zalili.«

Petraš je gledal za občinskim svetnikom in hotel iti notri, da bi volil. Tedaj ga je pocukal suh gospod, tajnik katoliškega notarja, in ga potegnil na stran.

»Skupijo jo,« je zašepetal, »kaj menite vi?«

»Hm, hm,« je mežikaje ponavljal Petraš in si vihal brke.

»So že na dilci. Prešteli smo glasove. Zdaj jim vsi plakati ne pomagajo več.«

»Hm, to je vražje vreme!«

»Seveda, v vašem položaju vam je težko kaj reči. Saj tudi ne vprašam — ampak mi vemo, da ste poštenjak in zanesljiv.«

Petraš je s svojo palico brskal po tlaku. Ni odgovoril, samo pokimal je. Potem je šel lagotno notri. V volilnem lokalu je pozdravil z umerjeno prijaznostjo, vzel volilnico in se umaknil v kot. Zganjeni list je vtaknil potem pred predsednikovim nosom v žaro, se spogledal z obema prisednikoma in se nakremžil. Liberalec je prijazno pokimal, katoliški zaupnik je pomežiknil.

Potem je šel Petraš v svojo sobo v pritličju, da bi si privoščil pipico tobaka. Od tod je imel pregled nad vsem gibanjem.

Kaplan je prihajal tik ob hišah. Cerkovnik je prišel mimo z zavojem pod pazduho. Papir je bil malo raztrgan in Petraš je menil spoznati trobojnico. Iz notarjevega voza so izkrcali tri stare možičke. Liberalci so na pasjem vozičku peljali mimo kruljevega Pavla. Ljudje liberalne »Harmonije«, ki so imeli svoj sedež pri »Rdečem levu«, so s plamtečimi obrazi letali sem ter tja ter že nosili v gumbnicah svoje znake.

V sobo je prišel župan, neprisiljeno sedel na nizki pisalnik in položil škrice na listine.

»Dober dan, župan,« je pozdravil Petraš z zaupljivim spoštovanjem.

»Pozdravljen! No, kako mislite?«

»Hm, hm. Vražje vreme, župan.«

»Da,« se je naškrebil oni. »Ali ste včeraj kmeta še obdelovali?«

»Jaz vedno storim svojo dolžnost.«

»Da, na vas se je mogoče zanesti, Petraš. Mi vas ne bomo pozabili. Pojdite, greva k »Rdečemu levu« na kozarec.«

»Ali ne bi šla raje k »Angelu«?«

»Zakaj?«

»Saj vendar tudi naroča pivo iz vaše pivovarne.«

»Ampak to so vendar klerikalci.«

»Človek nikoli ne ve, kaj mu kje prav pride, župan. Morebiti se bo dal pridobiti še kak dvomljivec!«

»Petraš, lisjak ste! Tiha, pa izvrstna opora stranke.«

»Poznate me, župan,« je rekel ponižno Petraš.

Na cesti so ju kričaje pozdravljali možje iz »Harmonije«. Župan jim je milostno kimal in Petraš ga je posnemal.

Pri »Angelu« so sedeli kmetje in molče kvartali. Župan je začel pogovor z gostilničarko, ki je s komolci slonela na točajski mizi. Petraš je prisedel h kmetom in gledal, kako so igrali. Opoldne so nehali. Župan je odšel, Petraša je pa kmet, ki je dobil igro, povabil še na požirek.

S soncem oblita cesta je ležala osamljena, ko se je vračal domov. Cerkvena vrata so bila zaklenjena. Pri »Rdečem levu« je bilo zaradi godcev zelo glasno. Doma so otroci že sedeli za mizo, dva fanta in tri deklice. Dišalo je po rdečem ohrovtu in pečenki, in bil je zelo dobre volje.

Po kosilu je kakor običajno mirno zadremal v naslonjaču. Proti trem se je zbudil in pokadil cigaro, ki mu jo je bil dal župan.

»Kdaj pa objavijo izid volitev?« je vprašala njegova žena.

»Takoj.«

»Vendarle se bojim.«

»Oh, bo že vse prav. Grem na obhod po polju.«

Vzel je palico in odšel polja. Za vasjo, pri hiši nekega katoliškega kandidata je zopet srečal pisarniškega tajnika.

»Zdaj so na dilci.«

»Hm,« je rekel Petraš.

»Docela gotovi smo. Zdaj naj le še enkrat poskusijo priti na vrh. V žepu imam petnajst odpustov za člane liberalne »Harmonije«. »Angel« ne naroča več piva pri županu.«

»Tako, tako.«

»Pokupili smo rente »Rdečega leva«. Zdaj mora molčati, Petraš. Ali se moremo zanesti na vas?«

»Jaz vedno storim svojo dolžnost,« se je zvito izognil Petraš.

»To sem vedno vedel,« je ginjen zatrdil mož. »Pojdite, greva k novemu prisedniku na kozarček. Danes gosti.«

»Glej, glej, Petraš, to me pa veseli,« ga je pozdravil kmet.

Spili so nekaj kozarcev francoskega in govorili o vsem in ničemer. Proti petim se je Petraš sam vrnil v vas.

»Kasneje se vidimo pri »Belem levu«, pričakujemo vas!« je zavpil za njim tajnik.

S pokojnim obrazom se je vrnil čuvaj na občinski urad. Kovač, pravcat orjak, ki je bil pri »Harmoniji« zastavonoša, je stal tam in politiziral z nekim opekarjem. Oba sta bila očividno nekoliko okajena. Migala sta Petrašu. Ta se je pa naredil, kakor da ju ne vidi.

Sedel je zopet za svoj pult in opazoval cesto. Gostilničar pri »Rdečem levu« je stal na pragu in gledal, pastorjeva gospodinja je racala v trgovino. Pijani kmetje so peli:

»Le pijmo ga, le pijmo,
saj le enkrat živimo.«

»Angelov« gostilničar je natikal praporišče. Vaški paglavci so pri tem prodajali zijala. Stvar je bodla v oči in vznemirjala ljudi. Kaj pa je to? »Angel« se dotlej ni bil udeleževal politike, niti ob pipah. Godci »Harmonije« so razburjeno stikali glave. Kaj se hoče »Angel« morebiti udeležiti proslave zmage?

Petraš je imel občutek, da se pripravljajo velike reči. Kmalu bodo znane volilne številke in prvič ta dan je čutil neko napetost. Toda sedel je dalje, dokler zunaj ni zaorilo zmagoslavje.

Vzel je palico in stopil na cesto. Prva obvestila so govorila o ogromni liberalni večini.

»Kaj sem bil prerokoval,« je zarjovel gostilničar pri »Rdečem levu«.

Petraš je mežikal in videl, kako je gostilničar hitel po zastavo.

»Nič še ne vedo,« je šepetal pisarniški tajnik in se smejal pod svojim preperelim slamnikom.

Zastava je klavrno visela in spodaj so godci poizkušali svoje instrumente. Pozavna in piston sta že naznačevala neko melodijo.

Zdajci sta pri »Angelu« in »Belem levu« šinili v vis zastavi. Zijala so osupnila. Šibak glasek je zakričal: »Hura!« V tem trenutku je prišel po stopnicah tajnik in delal kisel obraz.

»To je pa že od hudiča,« si je mislil Petraš. »No, tajnik?«

»Da, Petraš.«

Več tajnik ni rekel, a pokazal je na »Rdečega leva«, kjer so mahedravo zastavo zopet snemali. Preludij je še trajal.

Množica se je razgibala. Zahrumelo je in grozeče pesti so se dvigale. Petraš je čutil, da je moral zdaj nekaj storiti. Odgovoren je bil za red, kajti stari župan ni imel ničesar več govoriti, naslednik pa še ni bil določen. Dojel je, da je moral v vseh okoliščinah služiti avtoriteti.

Ljudje so se gnetli proti »Rdečemu levu«. Kadarkoli se je prikazal gostilničar, so ga kriče nahrulili. Slednjič je pomignil Petrašu, naj mu pride na pomoč. Ta je stopil naprej, pomežiknil tajniku, divje zavihtel svojo palico in kakor ponevedoma zadel šipo, ki se je žvenketaje razletela.

Potem so prepevajoč odšli k »Angelu« in »Belemu levu«. Petnajstorica odpuščenih je korakala z njimi. Kovač in opekar sta besnela in v tolažbo dajala za pijačo. Župan se ni pokazal.

Petraš je bil povsodi, kjer je bil hrup.

»Saj sem že zmeraj vedel, da si najboljši človek na svetu!« je zaklical nekdo iz množice.

»Petraš samo zinit ni smel. Kruh je kruh!«

Ko se je zmračilo, je šel k županu, da bi mu poročal.

»Hudo je, župan, a kaj hočete? Denar in župnik!«

»Da, da!«

»Hotel sem ljudi segnati izpred »Rdečega leva« in po nesreči zadel šipo. Tedaj je zavrelo. V trenutku so bile vse šipe razbite. Meni kot redarju je to najhuje.«

»Da Petraš, novi gospodarji, nove postave. Na, tu imaš cigaro; prižgi si jo in si vse stvari ne jemlji preveč k srcu. Slišati, videti pa jezik za zobe!«

Petraš se je vrnil kadeč in se z mirno vestjo napotil k »Belemu levu«, kjer se je udeležil slavja ob slastni pečenki in rdečem vinu.

BANKA BARUCH
15. RUE LAFAYETTE
PARIS
Telef.: Trinité 81-74 — Telef.: Trinité 81-75
Naslov brzojavkam: Jugobaruch Paris 22

Banka Jugoslovanskih izseljencev v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksenburgu.
Odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu.
Vrši vse bančne posle najkulantneje.
Poštni uradi
v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksenburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune:
BELGIJA: No. 3064-64 Bruxelles,
FRANCIJA: No. 1117-94 Paris,
HOLANDIJA: No. 1458-65 Ned. Dienst,
LUKSENBURG: No. 5967 Luxembourg.
Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

Tudi v naši podružnici
Ljubljana, Miklošičeva cesta 5 (paviljon)
lahko plačate naročnino za »Slovenca«, »Domoljuba« in »Bogoljuba«, naročate inserate in dobite razne informacije. — Poslovne ure od pol 8 ziutraj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne. Telefonska številka 3030.

Frtaučku Gustl ma beseda

»Puvej no, Gustl, a je teb kej znan, kam je tala ura, ke je tlela pr flečkajnarskem moste stala, prešla. Enkat sm neki slišu, de ja mislja dol h zidanmu moste, ke pred Češnuvarjuva štarija preselt, de uja lohka krokari vidl, kdaj bo pulciska ura. Pol pa zatu, ke Češnuvarjuva dekla zmeri prepozn krave pumouze, de se na bo mogla izguvarjat, de ni vedla, kulk je ura. Zdej hodem pa že ene šternajst dni ke dol gledat, če ura že stuji. Pa ni duha ne sluha ud ne.« Tkula me je zadnč Nace sprašvou, ke sva jo mahala preke muste.

»Kua pa je treba ure tlela pr flečkajnarskem moste. Tu je bla ja ta nar veči putrata. A ni še zadost ur tlela? Ena maš prec tlela na cerku. Pol pa še na usakmu turne pu ena. Če se ubrneš kela preke pošt, pa tud videš prec še ena, ke pred Čudnuva štacuna dol vesi. Scer je tista bl zavle leušga, ura je pa le, ke nkol drugeh ur na preheti, pa tud uzad nkol na zaustane. Astn, a b jh mou rad še več? A čš, de nam uja še zavle ur kašna duklada naložl? Sej že pud tem dukladam, kar jh zdej nosma, pihama, ket gadi.«

»Oh, Gustl, kuku s ti čudn. A sm jest ud duklad kej reku? Jest ja na videm na tiste ure, ke m ud nh prpoudueš. A na veš, de sm kratkuviden. Tala tlela pr most je bla pa ket nalaš zame prštimana. Raj m puvej, kam sa ja prenesl, če kej veš, de um hodu ke najna gledat.«

»Na vem, če ja uš dubu tku hmal pred uči. Sej sa ja res mislel ke h zidanem most prenest. Zdej sa se pa mestne finance glih tku klavern držale, de sa bli usi ubčinsk svetniki kar scagan. Sa pa usa reč za enkat udložl. No, pol sa jh pa začel še gespud dohtar Fetih, ke maja ta reč čez, prgajnat, de nej hitr ud maloželeznške družbe tramvaj udkupja, da na bo šlu use skp pu cupatah. Pol s pa nisa mogl drgač pumagat, kokr de sa hitr ta ura lepu zapokal in ja u frzocenga nesl. Viš, tu je bla še edin pametna misu zdejšnga stuletja. Ura s bo lepu dol u frzoceng mal uddehnila, na rotuže maja pa spet drubiž. Za nas daukuplačvauce je pa tud dobr, ke nam na u treba spet kašneh noveh dauku, trušarin al pa taks prenašat zavle tramvajske kepčije. Prou za prou sm pa jest sam tud zatu, de b tramvaj pršou u mestne ruke, de b saj kašna vornga spet naredl. Lepu te prosm, Nace! A s že kerkat slišu, de kdu uzad pužera, ud spred pa ud sebe daje? Jest že ne. Viš, tramvaj, naš iblansk tramvaj pa tku dela: ud zad not jemle, ud spred pa ud sebe daje. A je tu kašna vornga?!«

»Za kua pa ne? Sej je fajn. Jest se pa zmeri pelem, če se m glih kam na medi. Sevede, če se enmu medi, mu na kaže, de b se vozu.«

»Medi gor al dol. Tu je useglih. Ampak tku naumen nism, de b še za tist pusebi plačvou, če morm iz enga vagona u ta druzga skakat. A je tu kašna dubrota, če morš skakat? Če čm že glih skakat, lohka skačem, ker se m pulub. Pa me na bo nč kuštal. A ni res? No, pa pestiva tramvaj. Gespud dohtar Fetih ga boja že tku zrihtal, de bo spet vornk funkcjuniru. Ti m raj puvej, če je res, de sa ura udnesl u frzocenga zastaut.«

»Sevede je res. Sej sm biu sam zraun, ke sa ja pokal. In pol sm šou iz ferbca za nim, de sm vidu, kam sa ja nesl. Men uš ja verjeu! Sej nism — no ja, pa sm raj tih. Sej sam veš, kua čm rečt.«

»Kaj na bom vedu! Sej usi vema, kdu more aufšnajdat. Ampak tu na spada sm. Jest sm tou sam vedet, če sa res ta ura nesl u zastaulaunca, al kokr ti prauš: u frzocenga. Jest b na usaka viža rad ta ura kupu že zatu, ke ja ni treba nč navijat. Jest na tist navijajne zmeri puzabem, pol se m pa ustau. Ti, ke zmeri časupise bereš, dej no mal merkat, kdaj u spet kašna dražba u zastaulaunc. Pa m uš puvedu, de ja bom šou jest zletecerat. Sej rešil ja tku nkol na boja, ke maja na ush konceh in krajeh primanklaje.«

»Kua pa vidva tle kunferirata? Kerga mata pa spet dons u grif?« Se je naenkat uglasu za najnem hrbtam Francl, ke se še ud suldatu puznama. »Vama pa že spet kašn menister ni ušeč, kaj?«

»Usak more uživat enkat sad sojga truda,« ga je zafrknu Nace. »U take rči se pameten člouk na utika. Nej nardeja med saba, kokr veja in znaja. Men gre za tista ura, ke je stala tlela na muste. Du tiste ure b jest rad pršou, ke ja ni treba navijat, pa useglih zmeri pinktlih kaže. Zdej pa prau Gustl, de sa ja nesl u frzocenga.«

»Penapejd! Gustl te farba. Tista ura, ke je visela tlela, že visi dol pr Češnuvari. Glih prehla sm gledu najna, ke sm šou tam mem.«

»No, pol pa na bo nč iz tista tramvajska kepčija. Al nam uja pa spet kašna nova taksa skumanderal. Jest um mogu pa še naprej moja čebula navijat, če um tou vedet, kulk Sluvencem ura bije.«

F. G.

Šah

Aljehin in Bogoljubov sta se iz Baden-Badna po stanju 2:1 za Aljehina preselila v Villingen, malo mesto v Schwarzwaldu, kjer sta odigrala dve partiji. V prvi partiji je Aljehin kot beli igral na napad na kraljevo krilo, Bogoljubov pa se je zelo dobro branil in polagoma prišel v boljšo pozicijo. Toda po prekinitvi je igral izredno slabo in na splošno začudenje partijo izgubil. S tem je že drugič dovolil Aljehinu, da se je izmotal iz slabše pozicije. Druga partija v Villingenu je pa potekla mirno in kmalu končala remis. Iz Villingena sta odpotovala mojstra v Freiburg, kjer sta prvo partijo remizirala. Stanje pred sedmo partijo je 4:2 za Aljehina.

Prvega maja se prične v Budimpešti velik turnir, na katerem bosta igrala tudi dr. Vidmar in Pirc. Izmed inozemcev bodo še igrali Flohr, Njemcovič, Spielmann, dr. Tartakover, Grünfeld, Canal in mladi Šved Stahlberg, ki se je letos proslavil z zmago nad Njemcovičem v razmerju 5:3. Turnir bo zelo zanimiv, ker je močno zaseden. Zmagal bo najbrže Flohr.

Švedi imajo poleg Stahlberga in Stoltza še zelo močnega mojstra Lundina, ki je na turnirju v Stockholmu zmagal pred Njemcovičem, ki je bil drugi. Njemcovič je imel proti Lundinu že dobljeno partijo, toda je proti žilavemu nasprotniku začel slabo igrati in po zelo interesantnem poteku izgubil.

Njemcovič : Lundin

1. Sg1—f3, d7—d5, 2. b2—b3, Sg8—f6, 3. Lc1—b2, e7—e6, 4. e2—e3, Sb8—d7, 5. c2—c4 c7—c6. (Črni si je zgradil pozicijo, ki je znana iz Collejevega sistema, beli pa pozicijo, ki je znana iz indijske obrambe. Razlika je samo v tem, da ima v Collejevem sistemu beli tako pozicijo, v indijski obrambi pa črni.) 6. Sb1—c3, Lf8—d6, 7. Dd1—c2, 0—0, 8. Ta1— c1, Tf8—e8. (Črni pripravlja osvobodilno potezo e6—e5. Običajnejša je na tem mestu poteza Dd8—e7.) 9. Lf1—e2, d5×c4. (Možno bi bilo tudi b6 in Lb7.) 10. Le2×c4! (Na e5 bi sedaj odgovoril beli Sg5. Črni postane sedaj nekoliko zbegan in potegne naslednjo slabo potezo.) Dd8—a5. (Boljše bi bilo b5, Lb7 in a6.) 11. Sc3—e4! (Njemcovič začne takoj napadati kraljevo krilo in s tem prepreči nasprotniku miren razvoj figur.) Ld6—e7. 12. Sf3—g5. (Preti vdreti z damo na točko h7.) Sf6×e4. 13. Sg5×e4, b7—b5. (Lundin je najbrže mislil, da naslednja žrtev ni posebno nevarna. Previdneje bi bilo Sd7—f8.) 14. Lc4×e6! f7×e6. 15. Dc2×e6, Ta8—b8. 16. Dc6×e6, Kg8—f8. 17. Se4—d6. (Tukaj bi mogel Njemcovič dobiti dve figuri za stolpa, s čimer bi prišel tudi v materielno premoč, ker ima tri pešce več.) Le7×d6. 18. De6×d6+, Kf8—g8. 19. Dd6—g3. Njemcovič očividno noče dati stolpa c1 za dve figuri.) Te8—e7. 20. Lb2—d4, Lc8—a6. (Črni se mora čim hitreje razviti.) 21. 0—0, b5—b4. 22. Tc1—c5, Da5—d8. 23. Tc5—g5, Dd8—f8. 24. Tf1—c1, h7—h6. 25. Tg5—g6, La6—d3. 26. Tg6×h6, Tb8—c8. 27. Th6—c6, Tc8×c6. 28. Tc1×c6, a7—a5. 29. Dg3—d6. (Tukaj bi bilo dobro, napraviti si s h3 ali f3 ventil za kralja.) Te7—f7. 30. Dd6—d5, Df8—a8. 31. Tc6—d6, da8—c8. 32. a2—h3, Dc8—c1+. 33. Kg1—h2, Dc1—c7! 34. Kh2—g1, Ld5—e4! 35. Dd5—e6, Sd7—f8! 36. De6—e5, Sf8—g6. 37. De5—g3? (To je odločilna napaka. De5—c5 bi ne bilo še nič hudega.) Sg6—f4! (S to krasno potezo pride črni v odločilno premoč. Črni grozi Se2+.) 38. e3×f4, Dc7×d6. 39. Ld4—e3, Dd6—g6. 40. Dg3×g6, Le4×g6 in beli se je vdal, ker s stolpom manj nima izgledov.

Problem št. 15.

Terečenko.

Črni: Kd5, P: d7, e5 (3 fig.).

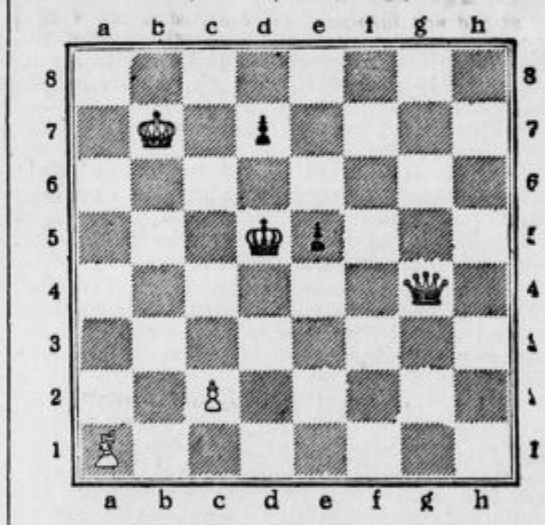

Beli: Kb7, Dg4, La1, P: c2 (4 fig.).
Mat v treh potezah.

Z balzamovim delovanjem kisikove kopeli se Vam bo povrnilo zdravje in lepa oblika noge v 4 dneh

Dober svet. »Koliko sodčkov piva prodaste na mesec, gospod krčmar?« — »Trideset.« — »Če mi daste vrček piva zastonj, vam nasvetujem, kako ga boste lahko prodali vsak mesec 35 sodčkov.« — »Kako pa?« — »Prav lahko, samo vrčki naj bodo natočeni do vrha.«

Za **sv. BIRMO** in **druge prilike** prodajamo: **zlatnino, srebrnino, dragulje, ure itd. - po izredno znižanih cenah!**
B. Wolffa nasl. **Braća Fussmann** urarji in draguljarji **Zagreb - Ilica 31**
Staro zlato in srebro kupimo po najvišjih cenah ali ga vzamemo v zameno.

Naznanila

Ljubljana

1 *Akademski pevski zbor in slovenska narodna pesem.* Narodna pesem v najožjem pomenu besede je skupnostni pojem pesmi, ki žive v ustnem izročilu naroda. Narod jim ne prisoja individualne posesti, temveč si jih poedinec kakor celota lasti z narodu lastno suvereniteto. Kakšna je bila slovenska narodna pesem v najstarejši dobi, prav za prav ne vemo, ker nimamo ohranjenih spomenikov. Nekaj redkih primerov koroške in belokranjske folklore, iz katerih sijejo več ali manj prikrite praosnove slovenske bitnosti, priča, da je morala biti ta pesem povsem različna od one 19. stoletja, ki deloma še dandanes živi. V koroški in belokranjski folklorni coni opažamo zaostanke skupnostnih historičnih in mitoloških osnov. Namen koncerta Akademskega pevskega zbora je, zapeti koroško in belokrajinsko kolo. Ne gre pri tem za restavracijo narodnih pesmi, ker bi to nujno vodilo do umetne pesmi in njenega avtorja. Podrobnejša razlaga in obširen uvod teh in ostalih pesmi je v sporedu, ki ga za lažje razumevanje pesmi zelo priporočamo. *Koncert bo jutri, v ponedeljek ob 20 v veliki dvorani Uniona.*

1 *Opozarjamo na jutrišnji intimni koncert Glasbene Matice,* na katerem bo nastopil znani češki pianist dr. Karel Reiner, ki bo izvajal celo vrsto modernih klavirskih skladb. Izmed domačih skladateljev so na sporedu: Slavko Osterc, Danilo Švara, Franc Šturm in Demetrij Žebre, izmed čeških pa najagilnejši propagator četrttonskega sistema Haba, dalje Boržkovec, Ježek, Reiner, Srnka in Stržižek. Slednji je napisal suito za štiritrčno igranje na klavirju, poleg pianista Reinerja sodeluje pri tej točki prof. Marjan Lipovšek. Začetek točno ob 20, sedeži po 10 in stojišča po 5 Din so v predprodaji v knjigarni Glasbene Matice.

1 *Na praznik Vnebohoda, v četrtek 10. maja,* bo *v Celju velik javen zbor bajevnikov Jugoslavije.* Ob tej priliki vozi iz Ljubljane poseben vlak po sledečem voznem redu: Odhod iz Ljubljane ob 8.15, D. M. v Polju 8.23, Zalog 8.28, Litija 9.00, Zagorje 9.20, Trbovlje 9.28, Hrastnik 9.37, Zidani most 9.52. Vračamo se ob 16.25 iz Celja. Vozna cena za tja in nazaj znaša Din 30. Legitimacije izdaja proti vplačilu voznine pisarna »Bojan« v Kolodvorski ulici in »Putnik« v Gajevi ulici ter pri Mikliču.

1 *Kino Kodeljevo.* Danes ob 15.30, 17.30 in 20.30 ter jutri ob 20.30 »SOS — Ledena gora«. To je največji film letošnje sezone. Režiral ga je dr. Arnold Fanck. Glavno vlogo igra Lenje Riefenstahl. Vsebinsko — ves film je narejen na Grönlandu — nas živo spominja Celjuskincev.

1 *Nočno službo imata lekarni:* danes: mr. Sušnik, Marijin trg 5, in mr. Kuralt, Gosposvetska 4; jutri: mr. Trnkoczy ded., Mestni trg 4, in mr. Ramor, Miklošičeva cesta 20.

Maribor

m *V Ljudski univerzi* bo v ponedeljek zvečer predavanje prof dr. Warnierja iz Zagreba o velikem francoskem romanopiscu Stendhalu.

m *Združenje borcev.* Mariborski bojevniki se udeležijo velikega zbora v Celju dne 10. t. m. Vožnja v skupnih avtobusih. Odhod iz Glavnega trga ob 8 zjutraj, povratek ob pol 18. Na eventuelno željo se vrši izlet v Laško. Cena tja in nazaj 33 Din. Prijave se sprejemajo: Gnus in Geč, trafika, Glavni trg; Perhavec J., Gosposka ulica; Pinter in Lenard, Aleksandrova cesta.

Celje

c *Prosvetno društvo Tremerje pri Celju* vprizori v četrtek, dne 10. maja ob 11 dopoldne v šolski dvorani v Sv. Rupertu nad Laškim šaloigro v 3 dejanjih: »Izgubljeni in zopet najdeni mož«, in enodejanko: »Krčmar pri zvitem rogu«. Med odmori igra društveni tamburaški zbor.

c *Št. Ilj pri Velenju.* Gasilska četa v Št. Ilju pri Velenju priredi na praznik Vnebohoda 10. maja ob 3 popoldne na travniku g. Tajnška veliko javno tombolo.

Drugi kraji

Št. Vid nad Ljubljano. Fantovski odsek KA v Šiški vprizori na Vnebohod ob 16 v cerkveni dvorani Calderonov verski misterij »Skrivnost sv. maše«.

Radovljica. Opozarjamo na današnjo prireditev krajevnega odbora Jadranske straže ob 15 na graščinskem vrtu v Radovljici. V primeru slabega vremena se ta prireditev vrši na praznik Vnebohoda.

Mežica. Koncert slovenskih umetnih in narodnih pesmi priredi v Mežici oktet pevskega društva »Ljubljanski Zvon«. Oktet potuje na štiridnevno koncertno turnejo v Avstrijo in se spotoma ustavi tudi pri nas. Koncert bo v sredo 9. maja ob 20 v šolski telovadnici. Vstopnice se dobe v predprodaji pri šolskem ravnatelju g. J. Hergouthu.

Radio

Programi Radio Ljubljana:

Nedelja, 6. maja: 8.15 Poročila 8.30 Telovadba (Pustišek Ivko) 9.00 Versko predavanje (dr. M. Opeka) 9.15 Prenos cerkvene glasbe iz frančiškanske cerkve 9.45 Plošče 10.00 Prenos koncerta ljubljanskih srednjih šol iz Uniona 11.30 Zdravstvo: Vojni plini II. (dr. Korbar Avgust) 12.00 Čas, reproduciran koncert lahke orkestralne glasbe 16.00 Kmetijska posvetovalnica (inž. Sadar Vinko) 16.30 Koncert pevskega odseka iz Trbovelj 17.30 Šramel kvartet »Erika« 20.00 Prenos iz ljubljanske opere: »Rigoletto«. V odmoru čas in poročila.

Ponedeljek, 7. maja: 12.15 Reproduciran odlomki svočnih filmov 12.45 Poročila 13.00 Čas, havajske kitare na ploščah 18.00 Gospodinjska ura: Družabna vzgoja mladine (ga. Ševčik) 18.30 Westfalija IV (Kresal R.) 19.00 Radijski orkester 19.30 Zdravniška ura (dr. Bog. Magajna) 20.00 Radijski orkester 20.30 Prenos opere iz Belgrada: Verdi, »Aida«. V odmoru čas in poročila.

Torek, 8. maja: 11.00 Šolska ura: Teden za otroka (ga. Mira Engelman) 12.15 Kompozicije Čajkovskega v reproduciranj glasbi 12.45 Poročila 13.00 Čas, donski kozaki pojo (plošče) 18.00 Otroški kotiček (Mirko Kunčič) 18.30 Reproduciran koncert citraškega orkestra 19.00 Sokolske vesti (Fran Lubej) 19.30 Zgodovina Vrhnike (Stanko Hočevar) 20.00 Poročilo o mednarodnem glasbenem festivalu v Florenci (prof. Osterc) 20.20 Klavirski koncert pianista dr. Reinerja 21.00 Radijski orkester 22.10 Čas, poročila 22.30 Angleške plošče.

Drugi programi:

NEDELJA, 6. maja. *Belgrad:* 19.20 Vokalni koncert 20.00 Igra »Ivkova slava« — *Zagreb:* 20,15 Radijski orkester s klavirsko glasbo — *Dunaj:* 16.35 Polaganje temeljnih kamnov nove cerkve 19.05 Schubertove pesmi 20.10 Operета »Gospod profesor«, Bela Ujj. — *Budimpešta:* 18.45 Orkestralna glasba 21.15 Igra — *Milan-Trst:* 20.10 Koncert po željah poslušalcev 20.55 Simfonični koncert — *Rim:* 18.00 Mandolinski koncert 21.00 Klavirski in vokalni koncert — *Praga:* 19.30 Vojaška godba 20.40 Godba na meh 21.00 Spevoigra »Vodni mož«, Kostal — *Brno:* 19.30 Pestra ura 20.40 Violinske sonate — *Moravska Ostrava:* 20.40 Glasovi nordijskih držav — *Varšava:* 19.50 Orkestralni in vokalni koncert 21.15 Vesela ura iz Lvova — *Nemčija:* 19.30 Svečan koncert 20.45 Igra »Jakob Janez, usoda na Saari« — *Beromünster:* 19.55 Opera »Oberon«, Weber.

PONEDELJEK, 7. maja. *Belgrad:* 19.10 Franck: Kvintet za klavir, dve violini, violo in čelo 20.00 Psihologija slovanskih narodov (dr. Dvornikovič) 20.30 Opera »Aida«, Verdi — *Zagreb:* 20.30 Prenos iz Belgrada — *Dunaj:* 17.30 Violinski koncert 19.15 zabavni koncert 21.20 Klavirski koncert — *Budimpešta:* 18.30 Salonska glasba 20.10 Orkester 22.15 Ciganska glasba — *Milan-Trst:* 20.05 Plošče 21.00 Orkestralni in klavirski koncert 22.00 Veseloigra — *Rim:* 21.00 Koncert na dveh klavirjih 22.10 Celo — *Praga:* 17.50 Klasične violinske sonate 19.20 Pester večer 20.15 »Grožnja iz gramofona«, vesela reportaža 21.00 Orkestralna glasba — *Brno:* 19.20 Trio 20.15 Pestra ura 21.20 Koncert kluba moravskih komponistov 21.45 Arije iz Lortzingovih oper — *Bratislava:* 20.00 Dvoržakov cerkveni koncert — *Varšava:* 20.00 Koncert iz konservatorija 21.25 Stari in novi šlagerji.

EDINSTVENA PRILIKA!

Vi dobite Din 100·-

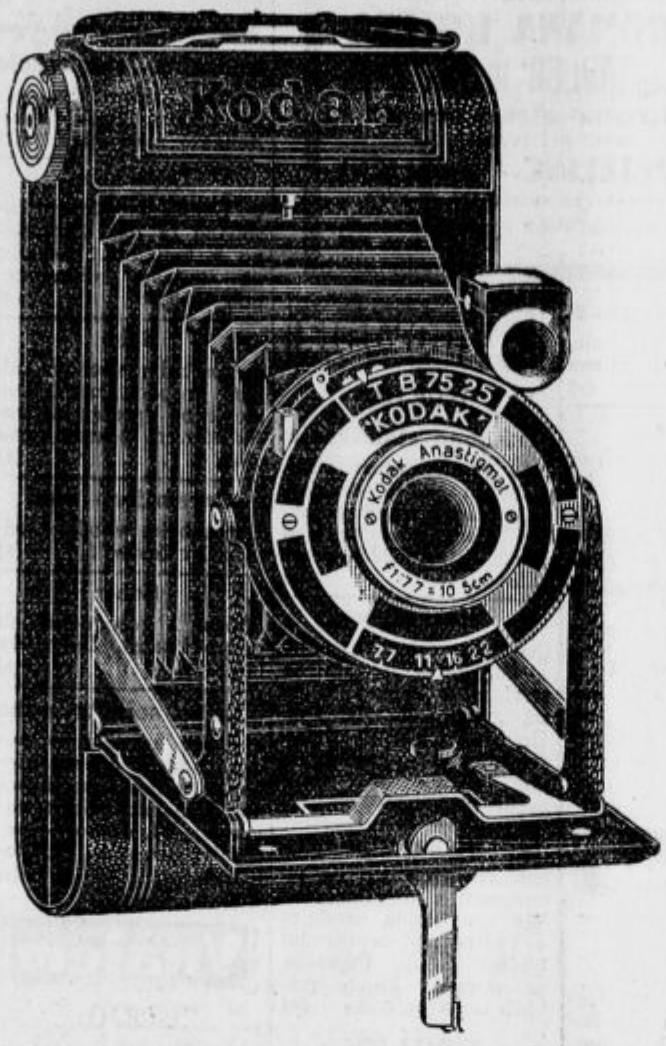

pri nakupu novega foto-aparata

KODAK JUNIOR 620

(format 6×9 cm) z anastigmatom f. 7,7.

Proti predložitvi izpolnjenega kupona plačate mesto Din 490·—

SAMO Din 390·-

Vsak foto amater ve ceniti prednosti Kodak aparata z anastigmatom. Ako želite tudi Vi dobivati zares dobre in uspele posnetke, ki bodo Vas kakor tudi Vaše znance stalno razveseljevali, tedaj si izpolnite željo ob tej edinstveni priliki z nabavo Kodak junior 620 aparata za Din 390·—.

Pojdite k najbližjemu foto trgovcu in si oglejte ta v resnici prekrasen aparat.

Še danes izpolnite kupon, ki se nahaja spodaj, ker je vreden Din 100·— pri nakupu Kodak junior 620 aparata f. 7,7.

Nekoliko karakterističnih posebnosti Kodak junior 620 aparata f. 7,7.

1. Izgleda zelo eleganten in moderen, je majhne oblike, zato zelo praktičen.
2. Najenostavneje ravnanje, z enim pritiskom prirejen za posnetek.
3. Opremljen je z po vsem svetu znanim Kodak anastigmatom f. 7,7., zato so tudi slike nenadkriljivo ostre.
4. Odlična in precizna zapora.
5. Slike priljubljene velikosti 6×9 cm.

Posvetujte se z Vašim foto-trgovcem glede odplačevanja na obroke.

Zastonj!

Izrežite ta kupon

KODAK

Izročitev tega kupona pooblašča podpisanega za popust

Din 100·-

pri nakupu aparata Kodak Junior 620 f. 7,7.
Velja samo do 9. junija 1934.!

IME: .....

NASLOV: .....

Ta ugodna ponudba velja samo do 9. junija 1934

Zasigurajte si zato pravočasno tak prekrasen aparat. Ne zamudite te edinstvene prilike!

KODAK VERICHROME FILM JAMSTVO ZA USPELE POSNETKE

Oskrbite si
za Vaše leposlovne,
znanstvene
in druge knjige
primerne
preproste ali fine
trpežne vezave

Poslužite se
za vezavo revij:
Dom in Svet,
Mladika,
Ilustracija,
Zena in Dom
originalnih platnic

katere Vam nudi

Knjigoveznica Jugoslovanske tiskarne
r. z. z o. z.
Ljubljana, Kopitarjeva ulica 6/II.

Slamičeva
delikatesna in špecerijska podružnica
v „Parkhotelu" na Bledu
odprta!

Velika izbira! Cene ugodne. Za trgovce in gostilničarje znaten popust! — — —

✚ Vsem, ki so jo poznali, naznanjamo žalostno vest, da je za vedno zatisnila svoje oči naša dobra in skrbna mama, gospa

LINA TERPIN

vdova po strojevodju drž. železnice

Na zadnjo pot jo bomo spremili v nedeljo, dne 6. maja 1934 ob 4 popoldne iz Žitnikove ulice št. 20, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 5. maja 1934.

Žalujoča sinova Rihard in Feliči in hčerka Anica ter ostali sorodniki.

Mali oglasi

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1·—; ženitovanjski oglasi Din 2·—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10·—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petitna vrstica po Din 2·50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Vsakovrstna **birmanska darila** od priprostih do najfinejših, po znatno znižanih cenah pri tt.

F. M. Schmitt
Ljubljana
Pred Škofijo 2 Lingerjeva 4
Pridite! Prepričajte se!

Tudi Vaša obleka bo kakor nova
ako jo pustite kemično čistiti in barvati v tovarni
JOS. REICH
Ljubljana
Poljanski nasip 4-6
Pralnica — Svetlolikalnica

Prireditve

V kavarni »Stritar«
vsak večer koncert. (h)

Službe iščejo

Gospodinja
srednje starosti, vešča slovenščine in nemščine, poštena, zanesljiva, dobra kuharica, išče mesto k starejšemu, boljšemu gospodu ali zakoncema, najraje na deželo. Dopise upravi »Slovenca« pod šifro »Vestna« št. 5000. a

Trgovski pomočnik
mlad, izvežban v manufakturi, specerijski in železninski stroki, vešč rezanja šip, obvlada slovenščino in nemščino — išče službo. Ponudbe na upravo »Slov.« pod štev. 4917. (a)

Resna gospodična
zanesljiva in pridna, išče službo gospodinje. Ponudbe na upravo »Slov.« pod št. 4996. (a)

Trg. pomočnik
išče službo v trgovino z železnino ali službo skladiščnika. Eventuelno bi položil kavcijo 3—4 tisoč Din. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod 4991. (a)

Šivilja
išče vsakovrstno delo na dom in tudi krpanje po nizki ceni. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 5085. (a)

Službo hišnika
iščem. Vajen sem dela na vrtu. — Naslov v upravi »Slovenca« pod 5083. (a)

Izprašan strojnik
strojni ključavničar, železostrugar, autogenski varilec, vajen montaže strojev, transmisij in cevovodov, vešč popravil avtomobilov in električnih naprav — išče primerne službe. Ponudbe na upr. »Slov.« pod zn. »Trezen in zanesljiv«, št. 5031 (a)

Dekle
išče mesto postrežnice ali službo k manjši krščanski družini. Stanuje: Sv. Petra cesta 82. (a)

Boljše dekle
vajeno vseh gospodinjskih opravil in kuhe, želi mesta pri starejšem gospodu ali rodbini brez otrok; veseli jo tudi v župnišče. Prednost: okolica Celja in Maribora. Ponudbe na upr. »Slov.« pod »Vljudna in poštena« št. 5036. (a)

Zaposlitev
išče čez dan ali nekaj ur dnevno za malo odškodnino starejša oseba, vešča kuhe in vseh hišnih opravil, kakor tudi perila in vrtnega dela. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5150 (a)

Služkinja
zmožna voditi samostojno gospodinjstvo in vajena šivanja ter vseh hišnih del, išče službo za takoj. Ponudbe na upr. »Slov.« pod »Poštena« št. 5015. (a)

Dekle
vajeno trgovine z mešanim blagom, specerije in trafike ter samostojnega gospodinjstva, išče službo. Naslov: Accetto Jožica, Ljubljana, Lampetova ul. 9, Trnovo. (a)

2500 Din plačam
kdor preskrbi kakršnokoli stalno službo. Naslov v upr. »Slov.« pod štev 4976. (a)

Služkinja
ki zna samostojno kuhati in opravljati vsa ostala hišna in vrtna dela — išče službo. Pepica Kramar, Medija-Izlake, Čemšenik. (a)

Mlinar
za kmečki mlin, išče službo ali vzame v najem mlin za merico. Naslov v upr. »Slov.« pod štev. 4973. (a)

Dekle
pošteno, brez staršev — išče službo v župnišču ali kje drugje. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 4972. (a)

Kuharica
samostojna, išče službo. Izpričevala z daljšimi dobami službovanja na razpolago. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 5137. (a)

Izprašana maserka
išče službo. Gre tudi kot bolniška strežnica. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5163. (a)

Službo dobe

Perfektna kuharica
snažna in pridna, z dobrimi spričevali, se išče k majhni rodbini poleg sobarice na deželo. — Nastop 15. maja. Ponudbe pod »Slovenija« št. 4928 na upr. »Slov.«. (b)

Samostojno kuharico
z daljšimi spričevali, katera opravlja tudi vsa druga hišna dela (razen pranja), z znanjem nemščine, išče rodbina dveh oseb brez otrok. Pismene ponudbe pod »Samostojna kuharica« 5079 na upravo »Slovenca« v Celju. (b)

Mizarski pomočnik
spreten, se sprejme v delavnico brez strojev. Izvežban mora biti tudi v politiranju. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 5099. (b)

Frizerko
zmožno vseh v damsko stroko spadajočih del — sprejmem takoj. V ponudbi navesti naslov zadnje službe. Prednost imajo prosilke z znanjem nemškega jezika. Ponudbe na podružnico »Slov.« v Celju pod »Prvovrstna moč« št. 5182. (b)

Blagajničarka
ki se razume na miksanje, dobi službo v hotelu »Orel« v Mariboru. Ponudbe je poslati takoj. b

Gostilna
na deželi sprejme pošteno dekle, čedne zunanjosti, staro do 30 let, vajeno kuhanja, kot pomočnico gospodinji in za postrežbo gostov. Absolventinje gospodinj. šole imajo prednost. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Poštena, boljša gostilna« 5070. (b)

Pisarniško moč
samostojno v slov., hrv. in nemški korespondenci, veščo tudi knjigovodstva in drugih pisarniških del, sprejmem s hrano in stanovanjem v hiši. Ponudbe s prepisi spričeval, životopisom, referencami, sliko in zahtevami pod zn. »Trg. pis. izven Ljubljane« 5068 na upravo »Slovenca«. (b)

Trgov. pomočnika
agilnega, dobrega prodajalca, z lepim nastopom in znanjem nemščine — sprejme večja trgovina z mešanim blagom k manufakturi in konfekciji. Hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe z referencami, prepisi spričeval, sliko in zahtevami pod »Perfekten računar, vojaščine prost« št. 5069 na upravo »Slovenca«. (b)

Hlapca za vrtnarijo
takoj sprejmem. Ponudbe z osebnimi podatki na Guštin Anton, vrtnar — Trsat-Sušak. (b)

Oseba
do 40 let, zdrava, pridna, poštena, dobi stalno službo kot gospodinja pri samostojnem gospodu brez otrok. Potrebno, da zna nekoliko kuhati. Pismene ponudbe do 15. maja na upravo »Slovenca« pod »Dobra bodočnost« 5046. Izven Ljubljane. (b)

Služkinja
pridna in varčna, se sprejme k vdovcu z otroci. - Plača 100—150 Din ali po dogovoru. Nastop takoj. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Obrtnik« št. 5081. (b)

Iščem žagarja
Matija Sever, Zg. Gameljne. (b)

Mesto delovodje
in pomožnega delovodje, razpisuje uprava občine Konjice okolica. Prošnje je vložiti s predpisanimi prilogami in pravilno kolkovane do 3. junija t. l. Reflektanti morajo imeti dovršeno srednjo šolo z zrelostnim izpitom. Plača po uredbi o občinskih uslužbencih. (b)

Steklarski pomočnik
dobi službo. — Pismene oferte z natančnimi podatki na upravo lista pod »Veletrgovina« 5129. (b)

Iščem služkinjo,
ki zna kuhati in opravljati vsa hišna dela. Prednost imajo one z dežele, ki znajo šivati. Naslov v upravi pod št. 5125. (b)

Natakarje, natakarice
in pecivarce sprejmemo za velesejmsko restavracijo. Oglasiti v restavraciji »Emona« od 12 do 14

Mlado dekle
dobi službo na kmetiji v okolici Ljubljane. Pogoj: pridnost in poštenost. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 5109. (b)

Službo dobi
elektromonter — zmožen samostojno izvrševati proračune in zaključiti dela. Kavcija 10—15 000 Din potrebna Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Kavcije zmožen« št. 5164. (b)

Zaslužek

Zaslužek
zadovoljnost, nudimo vsakomur povsod. Navodila (pošljite 2 Din v znamkah) daje: »Varstvo« v Ljubljani, Tyrševa 17-a z

Vajenci

2 kleparska vajenca
se takoj sprejmeta. Kleparstvo Maks Ussar, Maribor, Gregorčičeva ulica št. 17. (v)

Vajenec
s 6 razredi ljudske šole išče mesto pri trgovcu ali mehanikarju. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5090. (v)

Trg. učenko
iz dobre in poštene hiše, z dobrimi spričevali, ki ima veselje do trgovine, sprejme takoj Turnšek Anton, trgovina z mešanim blagom, Rečica ob Savinji. (v)

Pekovskega vajenca
takoj sprejmem. — Ivan Rozman, Videm, Dobrepolje. (v)

GRITZNER
POKROMANA KOLESA
Najboljši šivalni stroji **„ADLER“ in „GRITZNER“**
po izredno nizkih cenah
samo pri tvrdki
JOSIP PETELINC - LJUBLJANA
blizu Prešernovega spomenika, za vodo.
Večletna garancija! Pouk v umetnem vezenju brezplačen! Telefon štev. 2913.

Mizarskega vajenca
takoj sprejmem. Ivan Rojc, Zgor. Šiška 93, Ljubljana VII. (v)

Vajenca
sprejme tapetnik Sever, Marijin trg 2. (v)

Pouk

Kako postaneš šofer?
Ako se vpišeš v J. Čehovo šofer. šolo na Tyrševi cesti 36 ki Ti pošlje na zahtevo prospekt zastonj. (u)

Denar

Posredujem
denar na
hranilne knjižice
velikih denarnih zavodov **Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ulica 12.** (d)

15.000 posojila
potrebujem na prvo mesto lepega posestva v mariborski okolici proti dobremu obrestovanju. - Naslov: Iv. Š., Maribor, Loška ulica 10. (d)

Ureditev dolgov,
sodne in izvensodne
poravnave,
konkurzne zadeve,
vpeljavo, vodstvo, revizije in stalno nadzorstvo knjigovodstva, sestavo bilanc, izdelavo proračunov in kalkulacij, nabavo kreditov, likvidacijo kmečkih dolgov in uvedbo
kmečke zaščite,
vse trgovsko-obrtne informacije in druge neurejene poslovne zadeve poverite zaupno koncesijonirani komercijalni pisarni Lojze Zajc, sodni zadr. revizor in zapriseženi knjigovodski strokovnjak — Ljubljana, Gledališka ulica št. 7/I. (d)

10 do 15 tisoč Din
posojila iščem za eno leto ali mesečno po 1000 Din. Vknjižba na prvo mesto, obresti 20%. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Državni uradnik« 5037.

Družabnika
za rentabilno podjetje do danes v Jugoslaviji brez konkurence, kot tihega ali sodelujočega, s cca 150 tisoč Din, iščemo. Ponudbe na naslov: Ing. F. W. Rieseler, Zagreb, Krajiška ulica 17/I. (d)

200.000 Din posojila
išče veleposestnik proti šestkratni varnosti Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Dobre obresti« 5124

Kupim knjižice
vseh zavodov po najvišji ceni. — Sporočite zavod, znesek in ceno na upravo »Slov.« pod »Ugodnost« št. 5174. (d)

Ženitbe

42-letni mladenič
z lastnim domom in stalnim zaslužkom, želi poročiti gospodično od 30 do 35 let s 30—50 tisoč Din gotovine. Prednost imajo šivilje. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Srečna« 4974 (č)

Vulkan kose
apno, cement in **raznovrstno železnino** si nabavite po zmernih cenah v staroznani trgovini železa
VINCENC KÜHAR
Maribor, pri frančiškanski cerkvi

Stanovanja

IŠČEJO:

Trisobno stanovanje
išče za 1. avgust mala, čista in mirna družina. Zaželjeno v frančiškanski fari. Cenj. ponudbe pod »Eska« štev. 5027 upravi »Slovenca«. (c)

Stanovanje
dvosobno event. trisobno s kopalnico, išče mirna stranka za avgust ali pa sept.. Plača do 700 Din. Pogoj: v bližini cestne železnice. - Ponudbe na upr. »Slov.« pod »Dve osebi 1863/5032« (c)

Stanovanje
eno ali dvosobno — po možnosti s kopalnico, — išče samostojna uradnica v centru ali neposredni bližini mesta. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Mirna 1850/5033.« (c)

ODDAJO:

Za avgustov termin
se odda eno udobno trosobno in eno dvosobno stanovanje v »Pegleznu« na Poljanski cesti. Istotako še nekaj trgovskih lokalov. — Poizve se pri polirju. (č)

Trisobno stanovanje
komfortno, s kopalnico in drugimi pritiklinami, oddam 1. junija ali pozneje v Udmatu. Ciglarjeva 18.

Enosobno stanovanje
s kuhinjo takoj oddam. Cerkvena ulica 21. (č)

Enosobno stanovanje
parketirano, v novi hiši, oddam za 1. junij. Vodnikova cesta 17, Šiška. č

Enosobno stanovanje
vrt, oddam za junij ali julij. Verovškova ul. 73, Spodnja Šiška. (č)

Stanovanje
se odda. - Ižanska cesta št. 223. (č)

Enosobno stanovanje
takoj oddam. Šmartinska cesta 6. (č)

Dvosobno stanovanje
oddam v Celju. Poizve se pri Glonarju, Gosposka ul. 3. (č)

Enosobno stanovanje
se takoj odda. Vič 152, Cesta na Brdo. (č)

Prodam stanovanje
2—3 sobno s pritiklinami in vrtom. Naslov v upravi »Slovenca« št. 5133. (č)

Soba s kuhinjo
se odda. Orlova 7. (č)

Dvosobno stanovanje
s pritiklinami, I. nadstr., v bližini banovine, oddam s 1. avgustom. Ponudbe upravi »Slovenca« pod šifro »Odrasle osebe« štev. 5117. (č)

Trisobno stanovanje
se odda za avgust na Poljanski cesti št. 20 (č)

Sobo in kuhinjo
oddam za mesec junij. — Dravlje 128. (č)

2 štirisobni stanovanji
z vsem komfortom se odda s 1. avgustom v središču mesta. Eno teh stanovanj primerno za zdravnika. — Naslov v upravi »Slovenca« št. 5172. (č)

Enosobno stanovanje
solnčno, podpritlično, takoj oddam. Spod. Šiška. Beljaška ulica 32. (č)

Lepo sobo
v Ljubljani oddam dosmrtno za 7000 Din, delno v knjižicah. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 5098 (s)

Sobo
s posebnim vhodom oddam gospodu za 50 Din mesečno. Vprašati v trafiki Sever, Šelenburgova ulica 1. (s)

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom oddam. Friškovec 6. (s)

Sobo
oddam 2 gospodoma ali gospodičnama. Bolgarska ulica 26. (s)

Krasno solnčno sobo
z dobro hrano prav poceni oddam dvema osebama, najraje gospodičnama. Kopalnica. Strossmayerjeva 4/I, desno — nasproti gimnazije na Poljanah. (s)

Vnajem

IŠČEJO:

Kovačnico
vzamem v najem. Ponudbe na K. Šček, Rožna dolina št. 7, Ljubljana. m

Trgovino
mešanega blaga, s stanovanjem, blizu žel. postaje, v prometnem kraju na bivšem Štajerskem, vzamem takoj v najem. Ponudbe z vsemi podatki upravi »Slovenca« pod »Mlad in podjeten«. (m)

ODDAJO:

Kovačnica
edina na Dobrni, se odda takoj v najem. Vprašati pri Herman Goll, Velenje.

Lokal
za lahko obrt (krojaštvo in opekarno) oddam. — Streliška ul. 22.

Zaprto skladišče
oddam blizu carinarne. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Ugodno« štev. 4949. (n)

Trgovski lokal,
velike poslovne prostore, skladišča, delavnice in stanovanjske prostore — posebno prikladne za trgovino na debelo, oddamo zaradi preselitve tovarne, v celoti ali deljeno, s 1. avgustom t. l. v Ljubljani. Pred škofijo 19, Tovarna dežnikov in nogavic Josip Vidmar. (n)

Lokale
za trgovino oddamo na prometnem kraju v bližini Rakeka. Naslov v upravi »Slovenca« 5067. (n)

Lepa nova hiša
na deželi s 3 sobami, kuhinjo in jedilno shrambo, četrt ure od postaje Pragersko, se odda v najem boljši družini ali upokojencu. - Naslov v upravi »Slovenca« Maribor pod št. 414. (n)

Lokal z izložbo
na Tyrševi 36 se odda. Istotam pisarna s predsobo. (n)

V najem
se oddajo zakoncema brez otrok ali samski osebi gostilniški prostori s tujskimi sobami z vso opremo v velikem letoviškem in industrijskem okraju, kjer se bo v kratkem zidala velika tekstilna tovarna. Cena po dogovoru, ogleda se lahko vsak dan. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 5082. (n)

Majhno gostilno
dobro vpeljano, v sredini mesta, oddam ugodno v najem. Naslov v upravi »Slovenca« 5088. (n)

Lokal
cestna fronta (svetla), velika izložba 4.70×5.70 m, pripraven za vsako obrt, se takoj odda. Primeren za depot skladišče. Vpraša se: Gostilna, Tržaška c. 1, Maribor. (n)

Lep trgovski lokal
z dvema izložbama, na prometni cesti, in veliko svetlo delovno sobo oddam takoj. Naslov pove upr. »Slov.« pod št. 4997.

V najem oddam
prostor za vrtnarja v industrijskem kraju na Gorenjskem. Ponudbe pod »Vrtnar 4999« na upravo »Slov.« (n)

Restavracijo »Sava«
pod Šmarno goro (Tacen) oddam v najem. Ponudbe na: Perovšek Frančiška, Tacen 88, Št. Vid nad Ljubljano. (n)

Objave

Izjava!
Nisem plačnik od 17. I. 1934 nobenih računov moje žene Minke Jereb-Podobnik. — Rudolf Jereb, gostilničar in posestnik, Gorenja Sava 38, Kranj.

Poizvedbe

Mala papiga
samec, modre barve, je ušla. Kokico, ki govori 30 besed, je vrniti: Gosposka ulica 3, proti nagradi. Pred nakupom se svari. (e)

Kanarček je ušel!
Kdor ga najde, se prosi, da ga proti nagradi vrne na Šmartinsko cesto 15. e

Razno

Birmanskega botra
iščem za revnega dečka. Pisma na upravo »Slov.« pod »Binkošti« 5108. (r)

Vožnjo gramoza
oddam z avto in konji, cesta lepa, plačilo točno. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 1501. (r)

Trgovski potnik
išče zastopstvo za Slovenijo. Ponudbe na upravo »Slov.« pod zn. »Upeljan« št. 5042. (r)

Otroke
sprejmem za časa šolskih počitnic v uk nemškega jezika. Dobra oskrba. - Ponudbe na upr. »Slov.« v Mariboru, pod »Dobra oskrba 5005.« (r)

Glasba

Klavirje
pianine prvovrstnih inozemskih znamk nudi najceneje tudi na obroke Uglašuje in popravlja Muzika Ljubljana Sv Petra cesta 40 (g)

Klavir
Kutschera, dobro ohranjen, ugodno prodam. - Naslov v upr. »Slov.« pod št. 5047. (g)

Cello
60 let star, lep glas, izvrsten instrument za komorno glasbo, prodam. - Helmut Janeck, Mežica.

Glasovir
kratek, črn, malo rabljen, prodam po zelo nizki ceni. - Poljanska cesta 54, vrata 19. (g)

Auto-motor

Šestsedežni auto
takoj kupimo proti gotovini. Tudi rabljeni pridejo v poštev. Ponudbe pod »Gotovina« št. 4950 upravi »Slovenca« do 20. maja. (f)

Benzin-motor
6 HP, malo rabljen, in mlatilnica naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5097. (f)

»Ford«
limuzina (2 vrati), typa 929 »Tudor«, 4 sedežni, 40 HP, 4 cilindri — in »Chevrolet«, odprt, typa 929, 4 sedežni, 46 HP, 6 cilindrov, v popolnoma dobrem stanju proda proti gotovini: Kolinska tovarna, Ljubljana. (f)

Poceni naprodaj:
gasilski avto, 12 sedežen, v najboljšem stanju, z novo pnevmatiko, pripraven za priklop motorke ali ročne brizgalne, ter drugo primerno orodje, kakor: kavlji, lopate i. t. d. Na avtu je prostora za ca. 500 m cevi. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5115. (f)

Poltovorni auto Ford
dobro ohranjen, 4 cilindrski, 40 HP, 500 kg, **ugodno naprodaj.** Ponudbe na poštni predal št. 84, Ljubljana. (f)

Avto
štirisedežni, zaprt, 29.000 km vožnje, z novimi reflektorji, skoro docela novimi gumami, v prav dobrem stanju, se proda za fiksno ceno 12.000 Din. Pojasnila v upr. »Slov.« v Mariboru. (f)

Kupimo

10 elektromotorjev
kratkostičnih, od ½ PS do 3 PS, rabimo. Prosimo pismene ponudbe. Tovarna Vidmar, Ljubljana — Pred škofijo 19. (k)

Tračnice
za poljsko železnico, kupim. Ponudbe na I. Česenj, elektrarna, Št. Vid nad Ljubljano. (k)

Srebrne krone
staro zlato in srebro kupuje **RAFINERIJA DRAGIH KOVIN - Ljubljana, Ilirska ulica 36**, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina.

Zlato, srebro, platin kupuje po najvišjih dnevnih cenah
Mariborska Afinerija zlata, Orožnova ul. 8.

Vsakovrstno
zlato kupuje
po najvišjih cenah
ČERNE, juvelir Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Jermen
za pogon, 14—16 cm širok in 20 m dolg, dobro ohranjen - kupimo. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Jermen 5030«. k

Mizni štedilnik
v dobrem stanju - takoj kupim. — Iglič Josipina, Krakovski nasip 4. (k)

Elektromotor
220-380, 4—6 KS, brezhiben - kupim. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »220-380« št. 5159. (k)

Čitajte in širite »Slovenca«!

Parketne deščice
VAM DOBAVI IN POLOŽI

hrastove in bukove, domače ali slavonske po konkurenčnih cenah

Bokal Anton
Ljubljana - Slomškova ulica 19
Telefon 25-27

Pohištvo

Radi selitve
ugodno naprodaj orehova spalnica, jedilnica in skoraj nerabljen pianino. Rimska c. 24-I, od 10—3.

Spalnica
iz trdega lesa poceni naprodaj. Maribor, Plinarniška ul. 1-I., na dvorišču, Kraner. (š)

Posestva

7 stanovanjska hiša
v Šoštanju, v dobrem stanju se nahajajoča, ki je pripravna tudi za večjo obrt ali manjše industrijsko podjetje — naprodaj. Cena približno 130 do 140 tisoč Din, plačljivo pri Hranilnici Dravske banovine podr. v Celju. Hiša stoji sredi mesta in ima precej obširen vrt. Ponudbe je nasloviti na občino Šoštanj. (p)

Mlin in zemljišče
v prometnem kraju, v mestu, naprodaj. Ponudbe upravi »Slovenca« pod šifro »Mlin« št. 4710. (p)

Več stavbnih parcel
na Selu prodam. Prevzamem tudi vložne knjižice naših denarnih zavodov. Josip Oražem, Moste pri Ljubljani. (p)

Ugodno prodam
dvostanovanjsko hišico z lepo urejenim velikim vrtom. Glince c. VII/20. (p)

Trostanovanjsko hišo
novozidano - prodam. Izve se v gostilni pri Kovaču v Dravljah. (p)

Hiša
s prav dobro vpeljano gostilno v Mariboru, z lepimi lokali, elektriko, plinom in z inventarjem vred, zaradi bolezni poceni naprodaj ali se zamenja za privatno hišo. Dopise pod »Dobra gostilna 5061« upravi »Slovenca« v Mariboru. (p)

Stanovanjska hiša
enonadstropna, z obsežnimi skladiščnimi prostori, tik železniške postaje Celje, pripravna za industrijo ali obrt, se proda. Kupec prevzame lahko del vknjižene terjatve Ljudske posojilnice Celje, terjatve Ljubljanske kreditne banke pa plača z vložno knjižico. Poizve se pri Lovru Čremožniku, posredovalcu, Celje, Cankarjeva 4. (p)

Stavbne parcele
v skupni velikosti ca. 2800 m², 200 m oddaljene od tramvajske proge, po 22 do 26 Din naprodaj pri Jože Rožanc, mizarski mojster, Trata, Št. Vid nad Ljubljano. (p)

Vilo in lep vrt
in še nekaj drugih stvari prodam iz proste roke. Izve se pri Jerici Oblak, Logatec. (p)

Hiša
z majhnim zemljiščem v najlepši legi, v bližini Trbovelj, naprodaj. - Ponudbe podružnici »Slovenca« v Trbovljah. (p)

Nova hiša
oddaljena 10 minut od Bleda, pripravna za vsako obrt, z lepim stanovanjem, naprodaj. Pojasnila se dobe na Selu pri Bledu št. 14. (p)

Trinadstropna
trgovska in stanovanjska hiša naprodaj v Ljubljani. Ponudbe na upr. »Sl.« pod zn. »Trgovska hiša« št. 5043. (p)

Parcele naprodaj!
Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5126. (p)

Stavbna parcela
naprodaj po zelo ugodni ceni v bližini Sv. Križa. Naslov v upravi »Slov.« pod štev. 5123. (p)

Hiša na Brezovici
naprodaj za 16.000 Din. Pojasnila se dobijo v župnišču. (p)

Gostilna
z vsem inventarjem naprodaj v centru Ljubljane. Ponudbe upravi »Slovenca« pod št. 2000/5135. (p)

Tristanovanjsko hišo
sredi Ljubljane prodam. Potrebno 100.000 Din. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5132. (p)

Tri krasne parcele
po 700 m² v Brinju ob Tyrševi cesti ugodno naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod 5093. (p)

Dvostanovanjska hiša
en oral zemlje, sadni vrt, v lepem trgu, na lepem prostoru, deset minut od postaje ob Savi, naprodaj. Cena in naslov v upravi »Slovenca« št. 5141. (p)

Hiša
ca. 4000 m² sveta - naprodaj za knjige v Celju. Ponudbe pod »Knjige« št. 5185 na podruž. »Slov.« v Celju. (p)

Hišo
štiristanovanjsko, na lepem kraju blizu tramvaja - ugodno prodam. Hipoteka in nekaj gotovine. Dopise na upr. »Slov.« pod »Nova hiša« št. 5028.

Prodam
zaradi selitve takoj novo **dvostanovanjsko hišo** na Bledu, z lepim ograjenim vrtom, nekaj minut od središča. Cena 51.000 dinarjev. Ugodna prilika! Naslov v upravi »Slovenca« št. 5155.

Dve hiši
z vrtom in dvema njivama po ugodni ceni naprodaj v občini Zgornja Šiška. Prevzame se vknjiženi dolg, ostalo se plača lahko s hranilnimi knjižicami. Odprodajo se tudi posamezne njive in hiše. Ponudbe upravi »Slovenca« pod šifro »Ugodna prilika« št. 5168. (p)

Lepe stavbne parcele
ob Bohinjskem jezeru, za hotelom »Zlatorog« - naprodaj. Pojasnila: Urbanc Frančiška, Stara Fužina št. 81. (p)

Hiša
hlev, nove, ca. 2 in pol orala zemlje, arondirano, varno pred poplavo, pri Celju, naprodaj. Ponudbe pod »75.000« za knjižice na podružnico »Slovenca« v Celju št. 5181. (p)

Prodamo

Zelo poceni
se oblečete pri **Preskerju**, Sv Petra cesta 14

Naraven malinovec
limonado, oranžado - po brezkonkurenčni ceni — vsako množino, dobavlja Homan, Sv. Petra c. 83, Ljubljana. (l)

Za birmance
veliko izbiro
ur in zlatnine
Vam nudi
J. Mulavec, urar, Maribor, Kralja Petra trg. (Oglejte si pred nakupom)

MIZARJI
Stavbno okovje, orodje - dobite tudi na hranilne knjižice najugodneje pri: Jeklo, Stari trg. (l)

Premog, drva, koks
prodaja Vinko Podobnik. Tržaška cesta štev. 16. Telefon 33-13.

Otroške vozičke in igračne
šivalne stroje, kolesa — kupite najugodneje pri: **S. Rebolj & drug**, Vošnjakova ulica 4. (l)

Kose, srpi — garantirani
Weckovi kozarci
in **aparati za vkuhavanje sadja in sočivja** so najboljši — prodaja
JOS. JAGODIČ,
Celje
Glavni trg, Gubčeva ulica

Izbrana vina
štajerskih graščin, pristni dolenjski cviček in dalmatinsko vino dobite najugodneje pri odlikovani tvrdki
Pio Radonić,
Ljubljana. Stara pot 9.

Velika izbera SVILE
v vseh modnih barvah, gladka in vzorčasta, različne kakovosti, za obleke, bluze in perilo
R. Miklauc
Pri »Škofu«
Ljubljana

Obiščite naso razstavo
OTROŠKIH VOZIČKOV
Celovška c. 26, Ljubljana VII
KUCLER & CO.
tovarna otroških vozičkov.

Prodajamo na obroke švedske **POSNEMALNIKE** za mleko! Sprejmemo potnike!
VEGA SEPARATOR,
Ljubljana, pošt. predal 307.

Nogavice, rokavice
in pletenine Vam nudi v veliki izbiri najugodneje in najceneje tvrdka Karl Prelog, Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg. (l)

VINA
dolenjska, štajerska in sploh vseh vrst kupite pri
Centralni vinarni v Ljubljani.

Sveže najfinejše norveško
ribje olje
iz lekarne
dr. G. Piccolija v Ljubljani se priporoča bledim in slabotnim osebam.

Naprodaj
popolnoma nov, prostostoječ štedilnik s ploščami 12 mm, vel. 24×31 cl., z dvema pečnjakoma in enim kotlom. Primeren za večjo družino. Ogleda se: Ižanska cesta 117. (l)

Graščina Čemšenik
pri Dobu ima naprodaj: nekaj telic čistokrvne montafonske pasme od 5 do 16 meseceh starih; kosilnico znamke »Döring« v prav dobrem stanju, takoj uporabljivo; vozíček zapravljivček za ponija. Cena po dogovoru. (l)

Priložnostni nakup!
Večje število ležalnih stolov naprodaj. Komad 25 dinarjev. Ussar, Plinarniška ulica 17 in Glavni trg 1. (l)

Manufakturo
po nizki ceni in v veliki izbiri Vam nudi
OBLAČILNICA ZA SLOVENIJO
Ljubljana, Tyrševa 29
(v hiši Gospodar zveze)
Prodaja tudi na **hranilne knjižice** članic Zadružne zveze Ljubljana.

Ivan Jemec
vrtnarstvo
Maribor
Maj — čas sajenja!
Nudim visoke vrtnice po 15 Din, Kane velikocvetne po 3 Din, Salvije po 3 Din, Pelagonije, viseče, 4 Din, Begonije semperflora po 1 Din, velikocvetne dalije po 6 Din, paradižniki po 1 Din, paprika po 1 Din, zelena itd.
Za zdravilišča, društvene domove in železniške postaje popust.
Razpošiljam po povzetju.

Pomaranče
izredno nizka cena — prodaja:
GOSPODARSKA ZVEZA LJUBLJANA.

Med
cvetlični, zajamčeno naraven, kante 30 kg 345 Din; sveža jajca 400 kom. 170 Din, 1440 kom. 590 Din - franko kupčeva postaja — razpošilja G. Drechsler, Tuzla. (l)

Plohe
lipove, hrastove in orehove proda Iskra Franc, Vič 16. (l)

Modroci
divani in ostali tapetniški izdelki po ugodni ceni pri Iskra Franc, tapetnik — Vič 16. (l)

Gasilski voz
na oljnatih oseh ugodno naprodaj. — Iskra Franc, Vič 16. (l)

32 hl vina
starega, prvovrstnega, ne lanskega, proda Jožef Soltar, posestnik, Loke pri Poděetrtku. (l)

Krojači, pozor!
Skoro nov šivalni stroj zn. »Pfaff« zaradi daljne selitve ugodno naprodaj. Ponudbe, katerim je priložiti znamko 10 Din, poslati upravi »Slov.« Maribor pod »Redka prilika«.

Hrastove deske
žagane, deb. 4 cm, ca. 5 m³, zamenja po dogovoru, za les, župni urad Kravarsko, p. Vel. Gorica, Hrv. (l)

Velika odprodaja
vsakovrstnih zof pri Dolničarju v Št. Vidu nad Ljubljano, nasproti cerkve. (l)

Glasbila
Din 280·-, 290·-, 380·-, 669·- harmonike
Din 160·- gosli
Din 270·-, 377·- kitare,
Din 99·-, 135·- bisernice
Din 135·-, 143·- brači
Din 142·- klarineti
Din 275· flaute.

Godbena društva imajo pri večjem odjemu popust. Zahtevajte cenik z več tisoč slikami. Kar ne odgovarja, se zamenja ali vrne denar.

Stermecki
Celje št. 18

Za birmance
priporoča crepe de chine, georgettes, venčke, pajčolane itd. tv. A. Persche, Marijin trg 8, nasproti »Belega volka«. (l)

Borove plohe
okrog 25 m², prodam. - Naslov v upravi »Slov.« pod št. 5087. (l)

Več voz
širina kolesa 8—10 cm — prodam po 800 Din kom. Pirnat Jernej, kovač — Jarše-Domžale. (l)

Žganje
37% alkohola, do 7 hl čiste slivovice ugodno proda župni urad Kravarsko, p. Vel. Gorica, Hrv. (l)

Sadjarji!
Skrajni čas je, da škropite proti raznim škodljivcem z bakreno-apneno brozgo in Urania zelenilom!
URANIA ZELENILO
dobite pri »Kmetijski družbi« Ljubljana, Maribor, Celje. Samoprodaja za Jugoslavijo **Petar J. Miović**, kr. dvorni dobavitelj, Maribor.

Mlada breja krava
dobra mlekarica, takoj naprodaj. Poizve se v Gunclјah 20. (l)

Naprodaj
parcela 645 m², Krekova ulica. Vprašati: Ciglerjeva 27, Moste. (p)

Stavbne parcele
v okolici Št. Vida-Vižmarje-Brod, po ugodni ceni naprodaj — tudi za hranilne knjižice. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 5038. (p)

Domača pijača — jabolčnica
zdrava, dobra, okusna za piti, katera prekaša vsako naravno jabolčnico, si napravite iz našega poznanega »Jablusmostin«, ki stane z navodilom za 150 litrov 60 Din. — Za uspeh jamčimo. Naročila sprejema začasno podružnica »Slovenca« Maribor pod »Jablusmostin« štev. 5059. Potniki se sprejmejo.

Narodna noša
ženska, kompletna, naprodaj za 1500 Din. Naslov v upr. »Slov.« pod štev. 5045. (l)

Javna dražba
najdenih predmetov se bo vršila 9. maja ob 9 na tukajšnjem glavnem kolodvoru (l)

Poceni prodam
strešno opeko in dva ročna voza (cizi). Ivan Zanoškar, kolarstvo in izdelovanje avtokaroserij, kočij in voz, Ljubljana, Tyrševa (Dunajska) c., Linhartova ulica 3, dvorišče, desno. (l)

Pokrit voz (cizo)
pripravno za branjevca, poceni prodam. Pretnar, pekarna, Zg. Šiška. (l)

Šivalne stroje
znamke »Pfaff«, za krojače in čevljarje, in šivalni stroj za entlanje (vsi skoraj novi), po zelo nizki ceni naprodaj. Vprašati v trgovini J. Korenčan, Ljubljana, Mestni trg št. 20. (l)

Opeko
vseh vrst kupite po nizki ceni v opekarni Jerko — Črnuče. (l)

Pisalni stroj
brezhiben, gramofon s stojalom — prodam. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 5149. (l)

Hladilna omara
skoro nova, za vsako restavracijo ali hotel — se proda. Sašek, pekarna, Šiška. (l)

Zidarske in tesarske
mojstre, graditelje malih hiš in barak, opozarjamo na prodajo oken, vrat, opeke, tramov in drugih gradlenih delov na Tyrševi 31, dvorišče desno - v nedeljo in prve dni od 9—17. ure (l)

Modroce
postelјne mreže, železne zložljive postelje, otomane, divane in tapetniške izdelke nudi najceneje
RUDOLF RADOVAN
tapetnik, Mestni trg 13.
Ugodni nakup morske trave, žime, cvilba za modroce in blaga za prevleke pohištva.

Halo! Najboljše in
najceneje se brijete,
strižete, frizirate in trajno ondulirate samo v higijeničnem frizerskem salonu »JURMAN«, Miklošičeva 18, poleg sodnije. Tudi v nedeljah dopoldne odprto. (ti

Nagrobne slike
spominske, na porcelan vžgane, po vsaki fotografiji vseh velikosti in oblik. Naročajte: Kunc Franc, fotograf, Ljubljana, Wolfova ulica. — Zahtevajte cenik.

ŠTAMPILJE · ETIKETE
GRAVERSTVO
SITAR & SVETEK
LJUBLJANA · SV. PETRA CESTA 18 · TEL. 25-51

1000 Din nagrade
dobi tisti sadjar, vinogradnik, kateri ne odpravi z Garkonom škodljivce na sadovnjaku, vinogradu, cvetlicah, kaparja na oleandrih, uši bolhače na hmelju, gosenice in hrošče na zelju, brez da bi rastlinam škodovalo. Kemikalije Garkon, Celje.

Zavese
Vam najlepše napravi po izberi blaga specialni oddelek za zavese
Rudolf Sever
Marijin trg 2
Kdor kupi blago pri meni, izgotovim brezplačno.

Steznike
in trebušne pasove izdelujem po meri. Izvršujem vsa popravila, na željo pridem na dom. Terezija Kranjc, Vodmat, Ljubljana, Društvena ulica 23. (t

Couch zofa, otomane, spalni fotelji, vseh vrst modroci po najnižjih cenah in solidni izdelavi
FRANC JAGER, tapetnik
Ljubljana
Sv. Petra nasip 29, telef. 20-42
Izbera najmodernejših vzorcev.

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI
registrovana zadr. z neomejeno zavezo
Miklošičeva cesta štev. 6
(v lastni palači)
obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri.
Nove vloge, vsak čas razpoložljive, obrestuje po 3%.

✚

VDANI V BOŽJO VOLJO NAZNANJAMO VSEM SORODNIKOM, PRIJATELJEM IN ZNANCEM, DA JE DNE 4. V. 1934 UMRL NAŠ DOBRI OČE

ANTON

POKREPČAN S KRUHOM ŽIVLJENJA. PROSIMO MOLITE ZANJ!

SORICA, DNE 5. MAJA 1934.

DRUŽINA FRÖHLICH.

Potrti neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša iskreno ljubljena mama, stara mama in tašča, gospa

Franja Mravljak
okrajna babica

dne 5. t. m., po dolgotrajni, mukapolni bolezni, previdena s tolažili svete vere, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage pokojnice bo v ponedeljek, dne 7. maja 1934 ob 4 popoldne izpred mrtvašnice, Vidovdanska cesta 9, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana—Moste, dne 5. maja 1934.

Žalujoči rodbini MRAVLJAK in ZWOLINSKI

UMIVAJTE **ZOBE** KAKOR UMIVATE **ROKE!**

MILO ZA ZOBE

JE EKONOMIČNO, KER TRAJA MNOGO DALJE KAKOR KATERA DRUGA ZOBNA PASTA

GIBBS

Poizkusite!

POIZKUSNA ŠKATLA 3·- DIN

Foto amaterji pozor!

Nudimo Vam po najnižji ceni popolnoma nove krasne foto albume, foto ogliče, navadne albume za razglednice ter spominske knjige.

Bogata zaloga Konkurenčne cene

Prodajalna H. Ničman

Ljubljana, Kopitarjeva ulica št. 2

80%

prihranka na gorivu Vam nudi Diesel M. A. N.

Zastopstvo za Jugoslavijo:

Savo Bilbija, Banja Luka

Za predelne stene

porabljajte samo

‚FEER' plošče!

Z zakonom zaščiten domači proizvod. Dobavlja po najugodnejših cenah: »FEER« industrija, Ljubljana, Tyrševa cesta 55. Telefon 33-82

DEVETAK RUDOLF slikarstvo in pleskarstvo

Moste pri Ljubljani, Predovičeva 46

se priporoča za prevzem vseh v to stroko spadajočih del. — Delo solidno in po najnižjih cenah

Košarska industrija v Radovljici (Graščina)

je ukinjena in vsled tega odda vse blago po zelo znižani ceni. V zalogi so udobno, močno in čisto izdelene vrtne garniture, za verande itd. Košare: potne, za perilo, tržne, pekovske in druge

Modni kamgarn, sportni ševiot, ZA FINE OBLEKE.

Velika izbira, ugodne cene.

R. Miklauc - Pri Škofu Ljubljana

SOLNČNE PEGE

in madeži na obrazu in telesu hitro izginejo s pomočjo »PIGMAT-A«. Edino ta svetovno znana specijelna krema Vam jamči za popolen uspeh tudi takrat, ko so že vse druge odpovedale. Lonček Din 50·— BRADAVICE, madeže itd. odstranite v 3—5 dneh z »INGOLD«-om brez rezanja in to tako, da pozneje niti sami ne boste vedeli, kje je bila napaka. Garnitura Din 60·— Originale SCHRÖDER-SCHENKE razpošilja »OMNIA« oddelek J 1, Zagreb, Gundulićeva 8, I. nadstr. — Poštnina pri plačilu v naprej Din 6·— pri povzetju Din 12·—

POZOR! BIRMANCI! POZOR!

Stara, Vam vsem poznana klobučarna

Anton Auer

sedajni več v Vetrinjski 14, ampak na

Glavnem trgu 17

Maribor

Tam dobite klobuke in čepice že od 20 Din naprej. Tudi popravila se prevzamejo po brezkonkurenčni ceni ter se strokovnjaško izvršijo. Torej ne hodite več v Vetrinjsko ulico 14, ampak na

Glavni trg 17

kjer je Anton Auer.

Delam od jutra do mraka!

Nihče mi ne verjame, da imam že 27 let starega sina, ker mi vsak pravi, da izgledam kot da imam 20 let! A verjemite mi, da ne uporabljam nikakega sredstva. Nobene kreme, ne pudra! **Pazim samo na pravilno naravno prehrano!**

Vsako jutro vzamem za zajtrk **Zvono-kavo** z mlekom, isto tako tudi zvečer! Glejte, to je moja skrivnost!

Zvono-kava hrani, a ne debeli, zato mi je telo elastično. Za zdravo rdečo barvo svojih lic se imam zahvaliti edino **Zvono-kavi!** Zvono-kava je koristna za staro kakor za mlado, pa tudi mali otroci jo radi uživajo. Okus je izvanreden!

Od sedaj: za belo kavo samo **Zvono-kavo.** Zvono-kava se dobiva v vseh boljših kolonijalnih trgovinah.

Za birmo! Oglejte si izložbe

Ročne torbice, denarnice, kovčke, nogometne žoge, nahrbtnike itd. v veliki izbiri po nizki ceni nudi

IVAN KRAVOS, Maribor, Aleksandrova 13

ZA POTOVANJE

Naznanjam cenjenemu občinstvu, da sem prevzela po svojem umrlem možu staroznano špecerijsko trgovino na

Glavnem trgu 16

katero bom odslej sama vodila, vsem novodobnim zahtevam ustrezajoče, tako, da se bom potrudila z dobrim svežim blagom in nizkimi cenami pridobiti zaupanje starih in naklonjenost novih cenjenih odjemalcev.

Priporoča se

Ana Kavčič — Maribor.

Saniterne predmete

kakor ***kopalne banje in peči, stenske školjke, Panama-klozeti, umivalniki, svinčene in pocinkane cevi in vse armature*** *se dobijo pri*

Šošterič, Petan & Erker

v Ljubljani na Resnovi cesti 20, kateri imajo ***največjo zalogo in najnižje cene***

Bluze, oblekce za birmance

ter vse vrste otroških in damskih oblek od najcenejše do najfinejše izdelave v modnih pastelnih barvah dobite pri znani tvrdki

BELIHAR & VELEPIČ

sedaj tudi Šelenburgova ulica štev. 6

poleg Glavne pošte. Istotam se sprejemajo vsa druga naročila

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni palači

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje.

Denar je pri njej naložen popolnoma varno, ker jamči zanj poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem.

Za zdravljenje

vseh vrst ran

krast, lišajev, turov in ostalih kožnih bolezni

ter kot prvo pomoč pri vseh nesrečah, poškodbah in opeklinah mnogi zdravniki priporočajo

„FITONIN“

preprečava infekcijo, ustavlja krvavenje, ne dopušča, da bi se rana gnojila, ampak jo hitro zaceli. Steklenica Din 20·— v lekarnah. Po poštnem povzetju 2 steklenici Din 50·—. Poučno knjižico št. 15 pošlje brezplačno »Fiton« dr. z o. z., Zagreb I-76

Reg. pod Sp. br. 1281 od 28. VII. 1933.

Zahvala

Vsem, ki so sočuvstvovali s tolažilnimi besedami v najtežjih trenutkih in počastili s svojo navzočnostjo na zadnji poti

mojega soproga

najiskrenejša zahvala. Maša za rajnega se bo darovala 7. maja ob 7 v frančiškanski cerkvi in 9. maja ob pol 7 pri Sv. Krištofu.

Ljubljana, dne 6. maja 1934.

Roza Turk

Rekordna vožnja 4

»Da, normalno in malo tresenja jih bo pomirilo,« je pristavil Daviš in z izrazitim pogledom ošinil potnike, ki se je z njimi krov naglo napolnjeval.

»O, vi se smehljate!«

»Da. Čemur se čudim, je to, da niste naročili lepega vremena. To bi se podalo v vaših brošurah: Lepo vreme zagotovljeno!«

»Videl sem vas se smehljati, Davis, kar se ne primeri vsak dan. To je dobro znamenje.

»Upam.«

»Na svidenje in dobro srečo!«

Bilo je poldvanajstih. Davis je spravil v žep pismo, ki mu ga je Jorgan izročil, in se podal na zapovedišče. Vrata, ki so vezala stranske prostore z osrednjim, so bila odprta. Ozrl se je naprej: Haynes in njegovo moštvo so spuščali debele jeklene vrvi na dva ogromna vlačilca.

Zadaj je Herwick podvojeval vrvje.

»Preizkusite krmilni navor!« je dejal mornarju.

»Tale obrne krmilo povsem na en bok, nato pa na drugi.«

»Gladko gre, poveljnik!«

Ta hip se je predstavil drugi poročnik.

»Poročnik Simon, poveljnik.«

»O, odkod prihajate?«

»Mount Everest!.«

»Kdaj ste se izkrcali?«

»Davi dospel in se izkrcal.«

»O!« je vnovič dejal Davis in ogledoval visokorastlega mladeniča pred sabo, ki se je zopet podajal na morje, ki ga je bil šele zapustil, ne da bi si navidez kaj iz tega storil. »Dobro je. Telefonirajte v strojnico in vprašajte, če je vse nared.«

»Morska zvezda« je brenčala kakor roj čebel. Na krovih in stopnjiščih je mrgolelo potnikov in nabrežje je bilo natlačeno z množico, ki je mahala in vpila. Šest velikih vlačilcev je bilo že pripetih in njihovi vodniki so zrli na poveljniški mostiček, odkoder bo prišlo povelje za odhod.

Na vzhodni strani je bilo zasidranih več tovornih ladij, kratkih in težko naloženih.

Tok iz odprtega morja je srdito butal svoje valove ob njihove boke in iz ozkih dimnikov je zaganjal veter dim na krove, kjer so se nejasno razločili obrisi nepremičnih mož. Nedaleč od njih je naslanjala velika škima svoj trebuh na vodo. Njenih petero jamborov, golih in debelih, je skušalo raztrgati vrvje, ki je sličilo notnim črtam, na katerih so črni in beli škripci predstavljali note.

V svoji mogočnosti je bil povsem različen od trojambornika, zasidranega za kabel daleč, čigar zaokrožena lupina je lahno plavala na vodi in čigar vrvje se je zdelo neresnično, tako fino tkano in nežno zapognjeno je bilo.

Sivo nebo, umazano od nenehoma gibajočih se oblakov, zamegleno od senc, ki jih je preluknjevala luč, je bilo široko in globoko in voda pod njim je odsevala njegove raznolike boje. Majhno ribiško brodovje je oživljalo lesen pomol.

Male ladjice so se pozibavale na valovih in med njihovimi jambori in dimniki je vladala največja zmeda. Ozki krovi so bili našarjeni z rjavimi mrežami, saki in jeklenimi vrvmi. Mornarji, ki so čakali na kosilo, pripravljano od tovariša, so se klicali s krova na krov. Na zapadu so tvorili: oklopni rešilni parnik, čigar pramec je bil tako opremljen, da je lahko odbijal najhujše valove, od soli razjedeni dundeeski brodi (ladje, ki jih izdelujejo v škotskem pristanišču Dundee) in dve mali tovorni ladji celoto, potopljeno v vlago zraka.

V neposredni bližini je stala brezoblična gmota parnikov, katerim so onečedili boke od dežja nazaj odbiti lastni dim, dim tovaren in megla. Vse na okrog je mrgolelo čolnov in vlačilcev, ki so vreščali nalik pingvinom.

»Sedaj je čas!« je dejal pilot.

Štirje vlačilci so »Morsko zvezdo« odtrgali od nabrežja, dva druga sta jo vlekla. Davis je s pozdravom in piskom odgovoril tuljenju siren in vpitju množice.

Bilo je poldne. Ob 16, ko so zavozili mimo otokov Skerrie, se je pilot izkrcal. —

Davis je položil vso skrb v to, kako bo opremil svojo sobo. Ni imel doma, zato je bilo potrebno, da je na vsaki ladji našel pohištvo na istem mestu.

Pisalna miza je bila zelo velika in široka, gola, brez okraskov, da je nanjo lahko položil karto, kjer je risal pot in označeval točke.

Na vzvišeni prostor na desni je namestil svoj svinčnik, zvezek za poročila, kompas in radirko. V leseno, nepremočljivo pregrado je dal pritrditi barometer, toplomer in števec. Postelja je bila zakrita z zavesami, in električna svetilka, nameščena pri vzglavju, mu je omogočala na obrnjenem kompasu čitati pot, ki je po nji vozil njegov parnik. V sredini je bil širok naslanjač, nasproti postelje prostoren divan in ob pisalni mizi trojna polica, kamor je polagal svojo pošto, ladijski dnevnik, ki ga je pisal zase, in plovna navodila.

Njegova sobica je bila gola kakor njegova duša. Jasno je kazala, da zanj prihaja samo eno v poštev: morje. Ničesar osebnega ni bilo v predalih: ne knjige, ne pisma, ne slike. Davis je bil bitje, ki bi ga mogel človek s kopnega šteti med preprosta in omejena.

Ko je stopil v svojo sobo, je sedel v naslanjač, privlekel iz žepa pismo, ki mu ga je izročil Jorgan, in čital:

Transoceanska družba
Pisarna za posadke
Liverpoolska agencija

KAPITAN ZA POSADKE
gospodu Davisu, kapitanu za dolge vožnje,
poveljniku »Morske zvezde«

Poveljnik!

Zdi se mi umestno, da v trenotku odhoda ponovim navodila, ki sem Vam jih dal sinoči v svoji pisarni. Dovoljujem si takoj od kraja opozoriti Vas na nagibe, ki so vodili upravni svet, ko je izbral Vas za poveljnika »Morske zvezde«.

Naš svet ni nameraval samo odkazati Vam mesto, ki pritiče Vam kot najstarejšemu kapitanu Družbe, in tako venčati karijero, ki bo — kar vsi obžalujemo — kmalu završena zbog nevpogljive meje starosti. Hotel je v prvi vrsti postaviti na čelo »Morske zvezde« poveljnika, čegar ladje so se vsakokrat vrnile v pristan brez nezgode, mornarja z dolgotrajno in često dokazano izkušenostjo, moža, ki nikdar ne okleva.

Znano Vam je, kakšne žrtve si je naložila Družba za zgradbo »Morske zvezde«, kakšne nade polaga na to ladjo, znano Vam je, kakšne ogromne vsote so vložene vanjo. Konkurenti ogrožajo naše koristi.

Poraz pri tem poskusu bi pomenil sunek nazaj. Zato je treba, da »Morska zvezda« za vsako ceno doseže na newyorški liniji hitrostni rekord.

Družba ni opustila ničesar, da doseže ta svoj smoter. »Morska zvezda« je opremljena z najmočnejšimi in najpopolnejšimi stroji. Pri poskusih so bili doseženi nepričakovani in presenetljivi uspehi Mora izpolniti naše upanje!

Za »Jugoslovansko tiskarno« v Ljubljani: Karel Čeč. Izdajatelj: Ivan Rakovec. Urednik: Lojze Golobič.